

*AUGSTSPRIEGUMA TĪKLS KONCERNA KONSOLIDĒTAIS
UN
AS "AUGSTSPRIEGUMA TĪKLS"*

ILGTSPĒJAS PĀRSKATS

2022

PRIEKŠVĀRDS

PRIEKŠVārds

GRI 2 -22

2022. gadā Augstsprieguma tīkls koncernam (Koncerns), tāpat kā visai progresīvās pasaules sabiedrībai, bija izaicinājumu pilns – Krievijas bezprecedenta iebrukums Ukrainā un tam sekojošā norobežošanās no agresora, nosakot Krievijai sankcijas, radīja virkni sarežģītumu gan koncernu veidojošo uzņēmumu ikdienas operatīvajā darbā, gan arī lika koriģēt tuvākās nākotnes plānus, apzinoties, ka sadarbība ar agresorvalsti nav iespējama.

Abi Koncernā ietilpstošie uzņēmumi - elektroenerģijas pārvades sistēmas operators AS "Augstsprieguma tīkls" (AST vai Mātesabiedrība) un vienotais dabasgāzes operators AS "Conexus Baltic Grid" (Conexus vai Meitassabiedrība) – ir kritiskās infrastruktūras pārvaldītāji, un no uzņēmumu darba ir atkarīga ikviena Latvijas iedzīvotāja dzīve. Krievijas iebrukums Ukrainā paātrināja procesus virzībai uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pilnīgu atdalīšanu no Krievijas pārvaldītā tīkla un sinhronizāciju ar Eiropu, savukārt dabasgāzes sistēmas operatoram bija jāpārorientē sava darbība, uzsākot nepārtrauktu divvirzienu dabasgāzes fiziskās plūsmas nodrošināšanu Inčukalna pazemes gāzes krātuvē un tādējādi nodrošinot pietiekamus dabasgāzes krājumus ziemai. Koncerns sev uzliktos uzdevumus ir izpildījis – jau neilgi pēc Krievijas iebrukumu Ukrainā AST sadarbībā ar pārējiem Baltijas operatoriem bija izstrādāta programma un skaidrs rīcības plāns, kā rīkoties elektrotīklu ārkārtas desinhronizācijas gadījumā no Krievijas un kā Baltijas valstu pārvades sistēmas uzsāks sinhronu darbu ar Eiropas elektrotīklu pat tādā gadījumā, ja nebūs paveikti visi nepieciešamie priekšdarbi drošas un stabilas darbības nodrošināšanai, savukārt gāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas tika sagatavotas darbības nodrošināšanai bez Krievijā iegūtās dabasgāzes. Tāpat Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas operatori neilgi pēc iebrukuma ierobežoja, bet maijā pilnībā pārtrauca elektroenerģijas importu no Krievijas un Baltkrievijas uz Baltiju.

2022. gadā enerģētikā izaicinājums bija visu energoresursu cenu paaugstināšanās bažās par to pieejamību un pietiekamību 2022.- 2023. gada ziemā. Gan gāzes, gan elektroenerģijas cenas pieauga vairākas reizes, kas atstāja negatīvu iespaidu uz Koncerna finanšu rādītājiem, un elektrpoenerģijas pārvades segments 2022. gadā strādāja ar zaudējumiem, jo par ievērojami dārgāku cenu, nekā to paredz apstiprinātais elektroenerģijas pārvades tarifs, bija jāpērk elektroenerģija tehnoloģiskā patēriņa jeb pārvades zudumu segšanai. Pateicoties mērķtiecīgai sadarbībai ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju un iesaistītajām pusēm, tika saņemta atļauja pārvades zudumu izmaksu segšanai izmantot uzkrātos pārslodzes maksas ieņēmumus un gadu pabeigt ar pozitīviem rezultātiem.

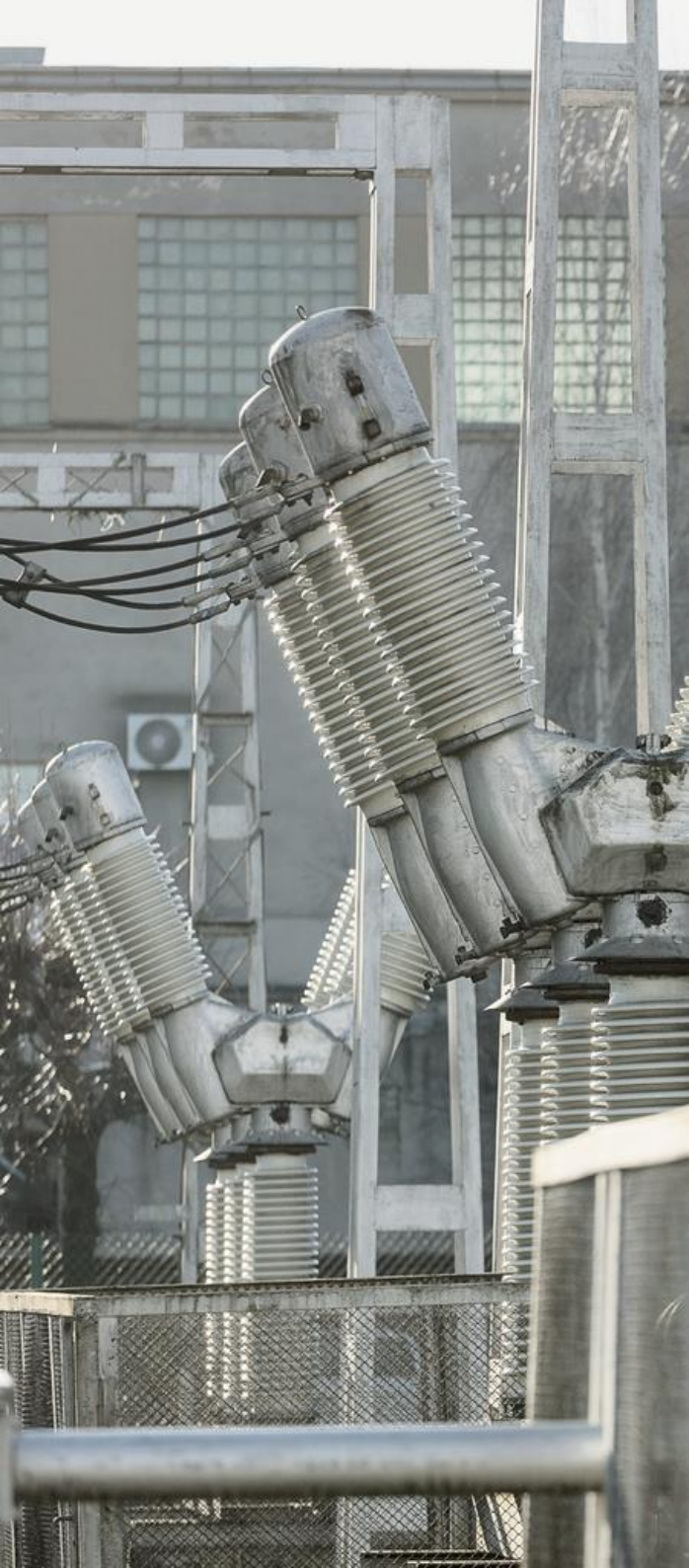
Neskatoties uz izstrādāto ārkārtas Baltijas elektrotīklu sinhronizācijas ar Eiropu plānu un scenāriju, intensīvs darbs turpinājās arī pie projekta realizācijas iepriekš plānotajā laika grafikā, lai līdz 2025. gada nogalei sagatavotu pārvades sistēmu darbam sinhronā režīmā ar Eiropu, īstenojot stratēģiju sasniegt klimata neitralitāti, izturīgu un inovatīvu energosistēmu. Tuvākajos gados pavisam jauns izaicinājums būs ieviest frekvences regulēšanas spēju, kam paredzēts izmantot jaunas, līdz šim Baltijā nepielietotas tehnoloģijas, tai skaitā lielas ietilpības baterijas un sinhronos kompensatorus.

Minētie darbi arī veicinās pārvades sistēmas spēju uzņemt Latvijas energosistēmā liela apjoma atjaunojamus energoresursus, kas strauju attīstību uzņēmuši tieši pēdējo gadu laikā. Realizējot plānotos jaunu elektrostaciju pieslēgumus pārvades tīklam, tiks veicināta Latvijas un Eiropas apņemšanos izpilde klimata mērķu sasniegšanā, kā arī Koncerna vidēja termiņa darbības stratēģijā nosprausto Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) izpilde - veikt steidzamus pasākumus, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām, kā arī veidot noturīgu infrastruktūru, veicināt iekļaujošu un ilgtspējīgu industrializāciju un sekmēt inovācijas.

Koncernā ir ieviests Ilgtspējas pārvaldības process, kas sekmē ilgtspējīgu lēmumu pieņemšanu, integrējot ilgtspējīgas attīstības principus koncerna iekšējos procesos un sadarbībā ar partneriem, sabalansējot biznesa attīstības mērķus ar Eiropas Savienības regulējuma prasībām un labo praksi ilgtspējas jomā. Izpildot Stratēģijā izvirzītos mērķus, Mātessabiedrība ir uzsākusi darbu pie videi draudzīgas "zaļās" apakšstacijas izbūves Carnikavā – 2022.gadā izsludināts iepirkums un noslēgts līgums par iekārtu piegādi, uzsākts būvdarbu iepirkums. Tāpat 2022. gadā veikta izpēte par atkrastes vēja parku pieslēgšanas variantiem pie sauszemes elektropārvades tīkla.

Mātessabiedrībā tika turpināts digitālās transformācijas process - digitālo tehnoloģiju integrācija visos biznesa virzienos un darbības procesos, ar to izprotot nevis esošo procesu "digitalizāciju", bet procesu pārbūvi, izmantojot digitālo tehnoloģiju iespējas, kvalitatīvu datu uzkrāšanu, analizēšanu un izmantošanu ikdienas procesos un lēmumu pieņemšanā. Tāpat ar digitālo transformāciju tiek saistīta uzņēmuma iekšējās kultūras maiņa, pieļaujot eksperimentēšanu, inovatīvu risinājumu ieviešanu, gatavību apstrīdēt pārbaudītas metodes, gatavību pieņemt neveiksmes. Moderna, elastīga un droša IT infrastruktūra, strukturēti, pieejami, pareizi un aktuāli dati, kā arī moderna pārvalde, kas balstās līdzsvarotā inovāciju kultūrā, ir uzskatāmi par digitālās transformācijas stūrakmeņiem.

2022. gads vēlreiz apliecināja, ka enerģētika ir izaicinājumu pilna nozare, kurus iespējams pārvarēt, strādājot komandā. Pateicamies ikvienam darbiniekam, klientiem un sadarbības partneriem par izpratni un ieguldījumu!

GRI INDIKATORI

GRI INDIKATORI

AS "Augstsprieguma tīkls" ziņo informāciju par Augstsprieguma tīkls koncernu un AS "Augstsprieguma tīkls" par pārskata periodu no 2022. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31.decembrim, kas minēta šajā tabulā, saskaņā ar Global Reporting Initiative (GRI) vadlīnijām.

Ilgtermiņa pārskats sagatavots saskaņā ar "GRI 1 Foundation 2021" prasībām.

Meitassabiedrībai piemērojamais GRI nozares standarts: GRI 11 "Nafta un gāze".

GRI Vispārīgie standarti

GRI indikators	Pārskata sadaļa
Organizācijas profils	
2-1 Informācija par organizāciju	Informācija par pārskatu
2-2 Ilgtspējas pārskatā ietvertās sabiedrības	Informācija par pārskatu
2-3 Ziņošanas periods, biežums un kontaktinformācija	Informācija par pārskatu
2-4 Iepriekšējos pārskatos sniegtās informācijas korekcijas	Informācija par pārskatu
2-5 Ārējais apliecinājums	Informācija par pārskatu
Darbība un strādājošie	
2-6 Darbības, vērtību ķēde un citas darījumu attiecības	Informācija par Koncernu
2-7 Darbinieki	Darbinieki un strādājošie; Iekļaujoša darba kultūra un dzimumu līdztiesība
2-8 Strādājošie, kuri nav uzņēmuma darbinieki	Darbinieki un strādājošie; Strādājošie, kuri nav uzņēmuma darbinieki
Pārvaldība	
2-9 Pārvaldības struktūra un sastāvs	Pārvaldības struktūra un sastāvs; Akcionāri un akcionāru sapulce; Padome; Valde
2-10 Augstākās pārvaldības institūcijas locekļu nominēšana un atlase	Augstākās pārvaldības institūcijas locekļu nominēšana un atlase; Padome; Valde
2-11 Augstākās pārvaldības institūcijas priekšsēdētājs	Padome; Valde
2-12 Augstākās pārvaldības institūcijas loma uzņēmuma ietekmes vadības pārraudzībā	Pārvaldības struktūra un sastāvs; Padome; Valde; Revīzijas komiteja; Iekšējais audits

GRI indikators		Pārskata sadaļa
2-13	Atbildības deleģēšana par ietekmes vadības pasākumiem	Padome; Valde
2-14	Augstākās pārvaldības institūcijas loma ilgtspējas ziņošanā	Pārvaldības struktūra un sastāvs; Padome
2-15	Interesešu konflikti	Interesešu konflikti
2-16	Nozīmīgu problēmjaudājumu komunikācija padomei	Nozīmīgu problēmjaudājumu komunikācija; Padome
2-17	Augstākās pārvaldības institūcijas kolektīvās zināšanas par ilgtspējas jautājumiem	Padome
2-18	Augstākās pārvaldības institūcijas snieguma novērtēšana	Augstākās pārvaldības institūcijas snieguma novērtēšana
2-19	Atalgojuma politikas	Atalgojums un tā noteikšanas principi
2-20	Atalgojuma noteikšanas process organizācijā	Atalgojums un tā noteikšanas principi
2-21	Ikgadējais kopējā atalgojuma rādītājs	Atalgojums un tā noteikšanas principi
Stratēģija, politika un prakse		
2-22	Ilgspējīgas attīstības stratēģijas paziņojums	Priekšvārds
2-23	Politikās noteiktās apņemšanās	Politikas noteiktās apņemšanās
2-24	Politikās noteikto apņemšanos ieviešana praksē	Politikas noteikto apņemšanos ieviešana praksē
2-25	Procesi negatīvās ietekmes mazināšanai / kompensēšanai	Procesi negatīvās ietekmes mazināšanai/ kompensēšanai
2-26	Mehānismi jautājumu uzdošanai un problēmjaudājumu aktualizēšanai	Mehānismi jautājumu uzdošanai un problēmjaudājumu aktualizēšanai
2-27	Atbilstība likumu un citu tiesību aktu prasībām	Atbilstība likumu un citu tiesību aktu prasībām
2-28	Dalība asociācijās	Darbība organizācijās
Ietekmes pušu iesaiste		
2-29	Pieeja ietekmes pušu iesaistei	Ietekmes pušu iesaiste
2-30	Koplīgumi	Darbinieki un strādājošie; Koplīgumi
Būtiskās ilgtspējas jomas		
3-1	Būtisko jomu noteikšanas process	Būtisko jomu noteikšanas process
3-2	Būtisko jomu saraksts	Koncerna konsolidēto būtisko jomu saraksts

GRI specifiskie standarti

Aspekts		GRI standarta nosaukums		GRI indikators		Pārskata sadaļa	
				vai AST specifiskais indikators (AST), kas izstrādāts papildus, balstoties uz būtisko aspektu kopumu			
Vide	Ilgtspējīgi enerģijas risinājumi	3-3	Vadības pieeja			Vides ietekme	
		-	AST specifiskais indikators	AST-1	Pasākumi pārejas uz videi draudzīgāku enerģētikas nozari sekmēšanai	Ilgtspējīgi enerģijas risinājumi	
	Ietekme uz klimatu un enerģijas efektivitāte	3-3	Vadības pieeja				Enerģijas izmantošana un efektivitāte
		302	Enerģija	302-1	Enerģijas patēriņš organizācijā		Enerģijas izmantošana un efektivitāte
				302-3	Enerģijas intensitāte		Enerģijas izmantošana un efektivitāte
				302-4	Enerģijas patēriņa samazinājums		Enerģijas izmantošana un efektivitāte
		305	Emisijas	305-1	Tiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas		Ietekme uz klimatu un radītās emisijas
				305-2	Netiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas		Ietekme uz klimatu un radītās emisijas
				305-3	Pārējās netiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas		Ietekme uz klimatu un radītās emisijas
	305-5			Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana		Ietekme uz klimatu un radītās emisijas	
	Atbildīga resursu izmantošana un atkritumu apsaimniekošana	3-3	Vadības pieeja				Atbildīga resursu izmantošana un atkritumu apsaimniekošana
		301	Materiāli	301-1	Materiāli, ko izmanto pēc svara vai tilpuma		Atbildīga resursu izmantošana un atkritumu apsaimniekošana
				301-2	Izmantotie pārstrādātie izejmateriāli		Atbildīga resursu izmantošana un atkritumu apsaimniekošana
		303	Ūdens un notekūdeņi	303-1	Ūdens resursu izmantošana		Atbildīga resursu izmantošana un atkritumu apsaimniekošana
		306	Atkritumi	306-1	Atkritumu rašanās un būtiska ar atkritumiem saistīta ietekme		Atbildīga resursu izmantošana un atkritumu apsaimniekošana
				306-2	Būtiskas ar atkritumiem saistītas ietekmes novēršana		Atbildīga resursu izmantošana un atkritumu apsaimniekošana
	306-3			Radītie atkritumi		Atbildīga resursu izmantošana un atkritumu apsaimniekošana	

Aspekts		GRI standarta nosaukums		GRI indikators vai AST specifiskais indikators (AST), kas izstrādāts papildus, balstoties uz būtisko aspektu kopumu		Pārskata sadaļa
				306-4	Atkritumi, kas netiek novirzīti apglabāšanai	Atbildīga resursu izmantošana un atkritumu apsaimniekošana
Sociālās ietekmes jomas	Darbinieku kompetence, izaugsme un kvalificēts nākotnes darbaspēks	3-3	Vadības pieeja			Darbinieku kompetence, izaugsme un kvalificēts nākotnes darbaspēks
		404	Apmācība un izglītība	404-1	Vidējais apmācību stundu skaits gadā uz vienu darbinieku	Darbinieku kompetence, izaugsme un kvalificēts nākotnes darbaspēks
				404-2	Programmas darbinieku prasmju uzlabošanai un pārejas atbalsta programmas	Darbinieku kompetence, izaugsme un kvalificēts nākotnes darbaspēks
				404-3	Darbinieku proporcija, kuri saņem regulārus darbības un karjeras attīstības pārskatus	Darbinieku kompetence, izaugsme un kvalificēts nākotnes darbaspēks
	Darbinieku veselība, drošība un labbūtība	3-3	Vadības pieeja			Darbinieku veselība, drošība un labbūtība
		403	Arodveselība un darba drošība	403-1	Darba drošības un veselības vadības sistēma	Darbinieku veselība, drošība un labbūtība
				403-2	Bīstamo faktoru identificēšana, risku novērtējums un nelaimes gadījumu izmeklēšana	Darbinieku veselība, drošība un labbūtība
				403-3	Arodveselības veicināšanas pasākumi	Darbinieku veselība, drošība un labbūtība
				403-4	Darbinieku dalība, konsultācijas un komunikācija par darba drošības un veselības jautājumiem	Darbinieku veselība, drošība un labbūtība
				403-5	Darbinieku apmācības darba drošības un veselības jomā	Darbinieku veselība, drošība un labbūtība
	403-6			Darbinieku veselības veicināšana	Darbinieku veselība, drošība un labbūtība	

Aspekts		GRI standarta nosaukums		GRI indikators vai AST specifiskais indikators (AST), kas izstrādāts papildus, balstoties uz būtisko aspektu kopumu		Pārskata sadaļa	
				403-7	Arodveselības un darba drošības pārkāpumu novēršana	Darbinieku veselība, drošība un labbūtība	
				403-8	Darbinieki, uz kuriem attiecas darba drošības un veselības vadības sistēma	Darbinieku veselība, drošība un labbūtība	
				403-9	Nelaimes gadījumi darba vietā	Darbinieku veselība, drošība un labbūtība	
		AST specifiskais indikators		AST-2	Informācija par to, kā uzņēmums ievieš un veicina darbinieku labbūtību	Darbinieku veselība, drošība un labbūtība	
	Iekļaujoša darba kultūra un dzimumu līdztiesība	3-3	Vadības pieeja				Iekļaujoša darba kultūra un dzimumu līdztiesība
		405	Dažādība un vienlīdzīgas iespējas	405-1	Pārvaldes institūciju un darbinieku dažādība		Iekļaujoša darba kultūra un dzimumu līdztiesība
Ekonomiskās ietekmes jomas	Infrastrukturā drošība, ilgtspējīga pārvaldība un procesu digitalizācija	3-3	Vadības pieeja				Infrastrukturā drošība, ilgtspējīga pārvaldība un procesu digitalizācija
		416	Klientu drošība	416-1	Produktu un pakalpojumu kategoriju veselības un drošības ietekmes faktoru novērtējums	Infrastrukturā drošība, ilgtspējīga pārvaldība un procesu digitalizācija	
				416-2	Neatbilstību gadījumi attiecībā uz produktu un pakalpojumu ietekmi uz veselību un drošību	Infrastrukturā drošība, ilgtspējīga pārvaldība un procesu digitalizācija	
		-	AST specifiskais indikators	AST-3	Digitalizācijas procesu/ aktivitāšu sniegums, inovācijas projekti		Infrastrukturā drošība, ilgtspējīga pārvaldība un procesu digitalizācija
	Ilgtspējīgi iepirkumi un sadarbības partneru izvēle	3-3	Vadības pieeja				Ilgtspējīgi iepirkumi un sadarbības partneru izvēle
		204	Iepirkumu prakse	204-1	Vietējo piegādātāju proporcija		Ilgtspējīgi iepirkumi un sadarbības partneru izvēle
		3-3	Vadības pieeja				Tiešā ekonomiskā ietekme

Aspekts		GRI standarta nosaukums		GRI indikators vai AST specifiskais indikators (AST), kas izstrādāts papildus, balstoties uz būtisko aspektu kopumu		Pārskata sadaļa
	Tiešā ekonomiskā ietekme	201	Tiešā ekonomiskā ietekme	201-1	Radītā un sadalītā tiešā ekonomiskā vērtība	Tiešā ekonomiskā ietekme
	Netiešā ekonomiskā ietekme	3-3	Vadības pieeja			Conexus izaicinājums – pāreja uz videi draudzīgāku enerģētikas nozari
		203	Netiešā ekonomiskā ietekme	203-1	Investīcijas infrastruktūrā un pakalpojumu attīstība	Netiešā ekonomiskā ietekme
				203-2	Būtiska netiešā ekonomiskā ietekme	Netiešā ekonomiskā ietekme
	Efektīva un koordinēta ārkārtas situāciju pārvaldība	3-3	Vadības pieeja			Efektīva un koordinēta ārkārtas situāciju pārvaldība
		-	AST specifiskais indikators	AST-4	Rīcības protokols ārkārtas situāciju gadījumā	Efektīva un koordinēta ārkārtas situāciju pārvaldība
	Godīga un ētiska pārvaldība, korupcijas novēršana	3-3	Vadības pieeja			Godīga un ētiska pārvaldība, korupcijas novēršana
		205	Korupcijas apkarošana	205-1	Korupcijas novēršana augsta riska jomās	Godīga un ētiska pārvaldība, korupcijas novēršana
				205-2	Korupcijas novēršana: komunikācija un apmācības	Godīga un ētiska pārvaldība, korupcijas novēršana
				205-3	Korupcijas novēršana: incidenti	Godīga un ētiska pārvaldība, korupcijas novēršana

---

INFORMĀCIJA PAR PĀRSKATU

INFORMĀCIJA PAR PĀRSKATU

GRI 2-1, 2-2, 2-3, 2-4, 2-5,

Augstsprieguma tīkls koncerna pamatdarbība ir elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora funkciju nodrošināšana, energoapgādes sistēmas aktīvu efektīva pārvaldība, dabasgāzes pārvade un uzglabāšana.

2022. gada 31. decembrī Augstsprieguma tīkls koncerna struktūru veido komercsabiedrību kopums, kurā izšķiroša ietekme ir mātessabiedrībai AS "Augstsprieguma tīkls" un kurā ietilpst meitassabiedrība AS "Conexus Baltic Grid".

Mātessabiedrības līdzdalība Meitassabiedrībā ir 68,46%. Visas AS "Augstsprieguma tīkls" akcijas pieder Latvijas Republikai. 29,06% Conexus akciju pieder Japānas kompānijas "Marubeni" fondam - "MM Infrastructure Investments Europe Limited", bet 2,48% - pārējiem akcionāriem.

Šis ir konsolidētais ilgtspējas pārskats par Augstsprieguma tīkls koncernu, kas tāpat kā Augstsprieguma tīkls koncerna konsolidētajā finanšu pārskatā, aptver Mātessabiedrību un komercsabiedrības, kurās Mātessabiedrībai ir izšķirošā (vairāk nekā 50%) ietekme. Balstoties uz minētajiem principiem konsolidētais ilgtspējas pārskats tāpat kā finanšu pārskats aptver AS "Augstsprieguma tīkls" un tās meitassabiedrību AS "Conexus Baltic Grid".

Sagatavojot ilgtspējas pārskatu par 2022. gadu, Koncerns balstījās gan uz savu skatījumu par nozīmīgajiem ilgtspējas aspektiem, gan uz ietekmes pušu novērtējumu, kas tika gūts, veicot ietekmes pušu aptauju un padziļinātas intervijas. Detalizēta informācija par būtisko ilgtspējas aspektu noteikšanu pieejama nodaļā "Būtisko jomu noteikšanas process". AST rīcībā nav informācijas, ka šis viedoklis ir pretrunā ar Meitassabiedrības mazākuma akcionāru uzskatiem. Detalizēta informācija par Meitassabiedrības ilgtspējas aspektiem pieejama Conexus atsevišķajā ilgtspējas pārskatā (saite: <https://www.conexus.lv/finansu-parskati>).

Saskaņojot ar Augstsprieguma tīkls koncerna finanšu pārskatu, konsolidētā ilgtspējas pārskata ziņošanas periods atbilst finanšu gadam no 2022.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 31.decembrim. Konsolidētais ilgtspējas pārskats tiek sagatavots vienu reizi gadā un publicēts katra gada aprīļa pēdējā darba dienā. Pārskats par 2022. gadu ir publicēts 2023. gada 28.aprīlī Koncerna tīmekļa vietnē <https://www.ast.lv/lv/content/ilgtspejas-parskati>

Kontakti ierosinājumiem un jautājumiem par Ilgtspējas pārskatu: ast@ast.lv

Ir veiktas izmaiņas iepriekšējo periodu siltumnīcefektu radošo gāzu emisiju 3. tvēruma rādītājos, kā arī iepriekšējo periodu rādītājos par saimniecisko patēriņu pašu vajadzībām. Izmaiņas veiktas datu apkopošanas un aprēķinu metodoloģijas pilnveidošanas rezultātā.

Ierobežotas pārliecības apliecinājuma ziņojumu par 2022. gada ilgtspējas pārskatu ir sniegusi SIA "PricewaterhouseCoopers", kas ir arī AS "Augstsprieguma tīkls" 2022.gada finanšu pārskata revidents, kā arī Meitassabiedrības revidents. Revidentu ziņojums pieejams šī pārskata 135. lpp.

INFORMĀCIJA PAR KONCERNU

INFORMĀCIJA PAR KONCERNU

GRI 2-6

Koncerna pamatdarbība tiek dalīta 3 segmentos - elektroenerģijas pārvade, dabasgāzes pārvade un dabasgāzes uzglabāšana. Dalījums veikts, pamatojoties uz Koncerna iekšējo organizatorisko struktūru, kas veido pamatu segmentu darbības rezultātu uzraudzībai un kontrolei.

Lai veicinātu ekonomikas ilgtspējīgu attīstību, Latvija un Eiropas Savienība kā prioritāti ir izvirzījusi ietekmes uz vidi samazināšanu, klimata un vides pārmaiņu ierobežošanu, kā arī digitalizācijas jautājumus. Šīs prioritātes seko 2019. gada Eiropas Komisijas (EK) paziņojumam par Eiropas zaļo kursu. Zaļajā kursā liela uzmanība pievērsta atjaunīgo energoresursu izmantošanai un virzībai uz klimata neitralitātes sasniegšanu līdz 2050. gadam.

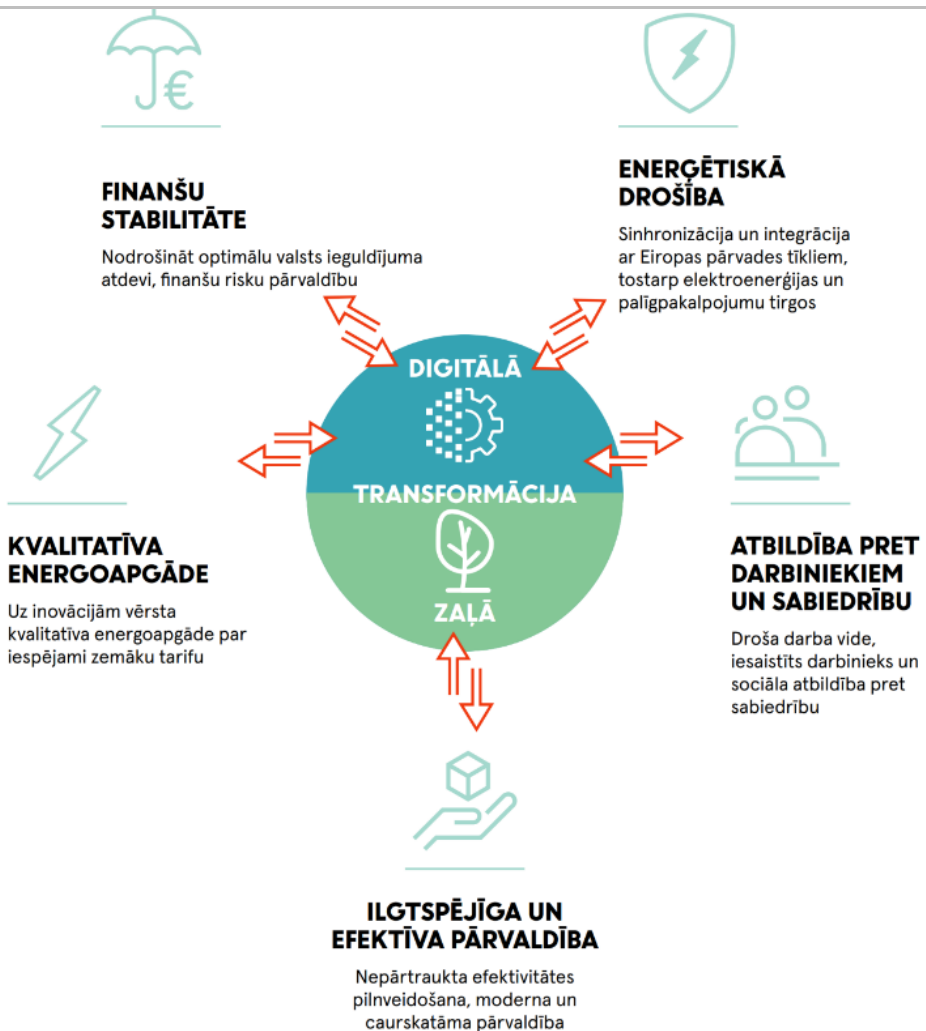
Vadoties no Koncerna vīzijas, 2021. gadā izstrādāta un apstiprināta Augstsprieguma tīkls koncerna vidēja termiņa darbības stratēģija 2021.-2025. gadam (turpmāk arī – Stratēģija), kurā definēta Koncerna stratēģiskā virzība, izvirzīti Mātessabiedrības un Conexus finanšu un nefinanšu mērķi turpmākajiem 5 gadiem. Noteiktie mērķi, jau uzsāktie projekti un rīcības virzieni iezīmē arī nākotnes mērķu aprises – virzību uz klimatneitrālu ekonomiku Eiropas zaļā kursa ietvaros, Latvijas Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021. - 2030. gadam noteikto mērķu sasniegšanu.

Augstsprieguma tīkls koncerna **vispārējais stratēģiskais mērķis** ir nodrošināt Latvijas energoapgādes drošumu, sniegt nepārtrauktu, kvalitatīvu un pieejamu energoapgādes pārvades pakalpojumu, kā arī īstenot valstij stratēģiski svarīgo energoapgādes aktīvu ilgtspējīgu pārvaldību un sekmēt to integrāciju Eiropas Savienības iekšējā energoresursu tirgū.

Augstsprieguma tīkls koncerna galvenā stratēģiskā virzība ir vērsta uz:

- FINANŠU STABILITĀTI — nodrošināt optimālu valsts ieguldījuma atdevi, finanšu risku pārvaldību;
- ENERĢĒTISKO DROŠĪBU — sinhronizācija un integrācija ar Eiropas pārvades tīkliem, tostarp elektroenerģijas un palīgpakalpojumu tirgos;
- KVALITATĪVU ENERGOAPGĀDI — uz inovācijām vērsta kvalitatīva energoapgāde par iespējami zemāku tarifu;
- SOCIĀLO ATBILDĪBU — droša darba vide, iesaistīts darbinieks un sociāla atbildība pret sabiedrību;
- ILGTSPĒJĪGU UN EFEKTĪVU PĀRVALDĪBU - nepārtraukta efektivitātes pilnveidošana.

Moderna un caurskatāma pārvaldība

AUGSTAS PRIORITĀTES MĒRĶI

 <p>7 ATJAUNOTĀMA ENERĢĪJA</p>	<p>NODROŠINĀT VISIEM PIEKĻUVI UZTICAMAI, ILGTSPĒJĪGAI UN MŪSDIENĪGAI ENERĢIJAI PAR PIEEJAMU CENU</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nepātraukta, kvalitatīva un pieejama energoapgādes pakalpojuma sniegšana • Energoapgādes aktīvu ilgtspējīga pārvaldība • Elektroenerģijas tirgus attīstības veicināšana
 <p>9 INOVĀCIJAS UN INFRASTRUKTŪRA</p>	<p>VEIDOT NOTURĪGU INFRASTRUKTŪRU, VEICINĀT IEKĻAUJOŠU UN ILGTSPĒJĪGU INDUSTRIALIZĀCIJU UN SEKMĒT INOVĀCIJAS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pārvaldes elektrotīkla uzturēšana un atjaunošana, efektīvākas tīkla struktūras veidošana • Pārvaldes tīkla digitalizācija, kas veicina energoefektivitāti un izmaksu samazinājumu • Iesalste starptautiskos projektos ar mērķi izstrādāt nākotnes tehnoloģijas • Sinhronizācija ar kontinentālās Eiropas pārvaldes tīkļiem
 <p>13 PLANĒTAS AIZSARDZĪBA</p>	<p>VEIKT STEIDZAMUS PASĀKUMUS, LAI CĪNĪTOS PRET KLIMATA PĀRMAIŅĀM UN TO IETEKMI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Energoapgādes aktīvu ietekmes uz apkārtējo vidi mazināšana • Energoapgādes sistēmas attīstīšana, pielāgojot to klimatneitrālas enerģijas ražošanu vajadzībām • Enerģijas zudumu mazināšana

VIDĒJAS PRIORITĀTES

 <p>15 DZĪVĪBA UZ ZEMES</p>	<p>Mēs vēlamies samazināt energoapgādes sistēmas nelabvēlīgo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ainavu un zemes izmantošanu. Mēs ievērojam vidi draudzīgu praksi.</p>
 <p>8 LABS DARBS UN EKONOMIKAS IZAUGSME</p>	<p>Mēs veicinām atbildīgu un ilgtspējīgu, uzņēmējdarbības praksi.</p>
 <p>5 DZIMU LĪDZTIESĪBA</p>	<p>Mēs uzskatām, ka inovācijas un izaugsmi veicina iekļaujoša kultūra un dzimumu līdztiesība.</p>
 <p>12 ATBILDĪGS PATĒRIŅŠ</p>	<p>Mēs nodrošinām ilgtspējīgu patēriņu un praksi savā darbībā un cenšamies kalpot par piemēru citiem. Savos attīstības projektos mēs galvenokārt izmantojam esošos elektrolīniju koridorus.</p> <p>Mēs pārstrādājam gandrīz 100% atkritumu.</p>
 <p>17 SADARBĪBA MĒRĶU IZPILNĒŠANAI</p>	<p>Mēs apvienojam savu kompetenci un dalāmies pieredzē ar pārvaldes sistēmu operatoriem visā pasaulē, iesaistāmies pētniecībā un attīstībā.</p>

Apzinoties savu lomu un ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā, Koncerns savā darbībā tiecas uz tādiem procesiem, produktiem un pakalpojumiem, kas veicina Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanu. Par prioritāriem un AST pamatdarbībai atbilstošiem izvirzīti trīs augstas prioritātes IAM un pieci vidējos prioritātes IAM. Īstenojot korporatīvās sociālās atbildības (KSA) aktivitātes, AST sniedz ieguldījumu arī citu IAM sasniegšanā.

Koncerns ģeogrāfiski darbojas Latvijas teritorijā. Augstsprieguma tīkls koncerna juridiskā adrese ir Rīga, Dārziema iela 86, LV-1073, Koncernā ietilpstošo uzņēmumu struktūrvienības ir izvietotas arī citur Rīgā un visā Latvijā.

Mātessabiedrība

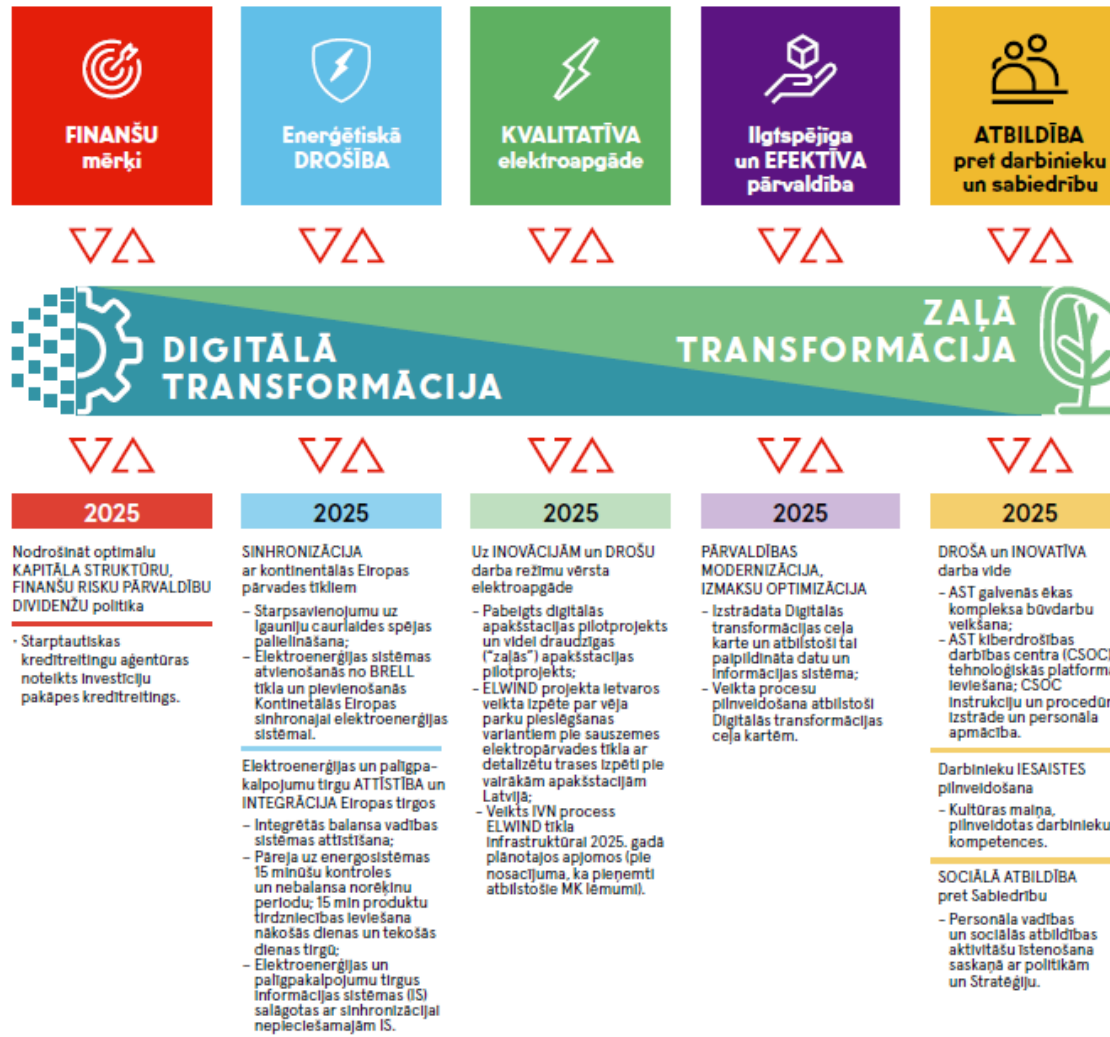

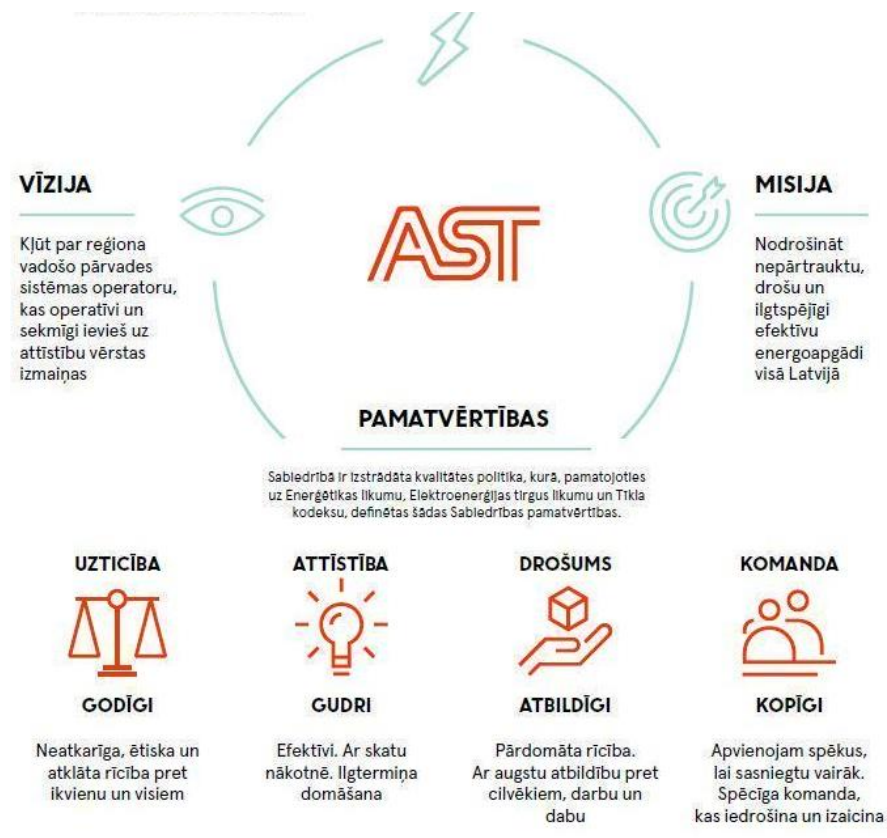
Mātessabiedrība savu darbību veic Latvijas teritorijā, savukārt Meitassabiedrības kā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas īpašnieces klienti pārstāv vairākas Baltijas jūras reģiona valstis – Somiju, Igauniju, Latviju, Lietuvu un Poliju; kā arī citas Eiropas valstis – Norvēģiju, Čehiju un Šveici.

Mātessabiedrības vispārējie mērķi ir noteikti šādi:

- Īstenot valstij stratēģiski svarīgo energoapgādes aktīvu ilgtspējīgu pārvaldību
- Sekmēt to integrāciju Eiropas Savienības iekšējā energoresursu tirgū
- Nodrošināt Latvijas energoapgādes drošumu
- Sniegt nepārtrauktu, kvalitatīvu un pieejamu energoapgādes pārvades pakalpojumu

Mātessabiedrība savu darbību sadala vienā galvenajā darbības segmentā – **elektroenerģijas pārvade**. Turpmāk sniegta informācija gan par Mātessabiedrības stratēģiskajiem mērķiem un ilgtspējas aspektiem, gan par segmenta darbības vidi un finanšu rezultātiem.

Mātessabiedrība kā Latvijas vienīgais elektroenerģijas pārvades sistēmas operators (turpmāk arī – PSO) nodrošina nepārtrauktu un kvalitatīvu elektroenerģijas pārvades pakalpojumu, veic energoapgādes aktīvu ilgtspējīgi efektīvu pārvaldību un attīstību, sekmē integrāciju Eiropas Savienības iekšējā tirgū.

AST pienākums ir nodrošināt:

- elektroapgādes drošumu un stabilitāti;
- pārvades tīkla attīstību un drošu savienojamību ar citām energoapgādes sistēmām;

- pārvades sistēmas elektroenerģijas plūsmu vadību un kontroli;
- pārvades sistēmai pieslēgto elektroenerģijas ražošanas iekārtu darbības vadību un kontroli;
- nediskriminējošus pārvades sistēmas lietošanas nosacījumus visiem pārvades sistēmas lietotājiem.

Mātesabiedrība sniedz šādus būtiskākos pakalpojumus:

- elektroenerģijas pārvades pakalpojumi, tostarp elektroenerģijas pārvadīšana un jaudas uzturēšana un attīstīšana. Minēto pakalpojumu sniegšanā konkurence nepastāv, jo Latvijā darbojas viens pārvades sistēmas operators. Sabiedrības aktivitātes vērstas uz kvalitatīvu elektroenerģijas pārvades pakalpojumu sniegšanu par iespējami zemu cenu.
- Pieslēgumi elektroenerģijas pārvades sistēmai - Sistēmas operatoram tā licences darbības zonā un termiņā ir pastāvīgas saistības nodrošināt sistēmas dalībniekiem nepieciešamo pieslēgumu pārvades sistēmai vai esošo pieslēgumu atļautās slodzes izmaiņas saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk - SPRK vai Regulators) izdotajiem sistēmas dalībnieku pieslēguma noteikumiem un par pieslēguma maksu, kuru nosaka pārvades sistēmas operators saskaņā ar SPRK noteikto pieslēguma maksas aprēķināšanas metodiku, ja sistēmas dalībnieks izpilda pārvades sistēmas operatora noteiktās tehniskās prasības.
- Elektroenerģijas tirgus dalībniekiem:
  - balansēšanas pakalpojumu;
  - regulēšanas pakalpojumu;
  - enerģijas identifikācijas kodus;
  - piekļuvi elektroenerģijas uzskaites datiem;
  - elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumus.

Pakalpojuma nodrošināšanai Koncerns izmanto tā īpašumā esošo infrastruktūru, un tās uzturēšanai un uzlabošanai koncernā ietilpstošie uzņēmumi slēdz piegādes, būvniecības un pakalpojumu līgumus. 2022. gadā Koncerna uzņēmumu būvdarbu līgumi 100% apmērā ir noslēgti ar Latvijā reģistrētiem uzņēmumiem (nav izmaiņu pret 2021. gadu), pakalpojumu līgumos vietējo piegādātāju jeb Latvijā reģistrēto uzņēmumu īpatsvars sastāda 91% (2021.gadā - 90%), savukārt no visiem piegādes līgumiem 87% nodrošina Latvijā reģistrēti uzņēmumi (2021.gadā - 92%). 2022. gadā elektroenerģijas pārvades pakalpojuma nodrošināšanai AST bija noslēdzis līgumu ar Latvijā vienīgo nominēto elektroenerģijas tirgus operatoru (elektroenerģijas biržu) AS "Nord Pool", lai iegādātos elektroenerģiju tehnoloģiskā patēriņa (pārvades zudumu) segšanai.

2022.gadā AS "Augstsprieguma tīkls" kopīgi ar Igaunijas un Lietuvas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoriem izveidoja Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmu reģionālo koordinācijas centru "Baltic RCC" OÜ (turpmāk arī – Asociētā sabiedrība vai Baltic RCC), kas reģistrēts Igaunijā.

Reģionālā koordinācijas centra pārvaldība tiek nodrošināta pēc visu trīs Baltijas valstu vienlīdzīguma principa – katram operatoram jaunajā struktūrā pieder vienāds kapitāla daļu skaits (AS "Augstsprieguma tīkls" līdzdalības daļa 33.33%). Nepieciešamību pārvades sistēmas operatoriem izveidot reģionālos koordinācijas centrus nosaka Eiropas Savienības Tīras enerģijas paketē iekļautie regulējumi. Baltijas reģionālais koordinācijas centrs pamatuzdevums ir koordinēt elektroenerģijas sistēmu attīstības plānošanu, kā arī saskaņot atsevišķas operatoru ikdienas darbības elektroenerģijas apgādes drošuma garantēšanai.

2022. gadā Latvijā saražotas 4 794 gigavatstundas (GWh) elektroenerģijas, kas ir par 14.5% mazāk nekā pirms gada, kad tikai saražotas 5 610 GWh, savukārt kopējais Latvijas elektroenerģijas patēriņš samazinājās no 7 382 GWh 2021. gadā līdz 7 106 GWh jeb bija par 3.7% mazāks. Mātesabiedrība lietotājiem Latvijā ir nodrošinājusi elektroenerģijas pārvadi 6 193 GWh apjomā, kas ir par 1.9% mazāk nekā 2021. gadā, kad Mātesabiedrība lietotājiem Latvijā pārvadīja 6 312 GWh. Ieņēmumi no pārvades pakalpojumiem 2022. gadā sasniedza 75.2 milj.EUR, 2021. gadā 76.1 milj.EUR. Nebūtisks samazinājums 1% apjomā saistīts ar elektroenerģijas patēriņa samazinājumu par 1%, kā arī lietotājiem uzstādītās jaudas samazinājumu. 2022. gadā, turpinoties elektroenerģijas cenas pieaugumam, kā arī bažās par energoresursu pietiekamību, kas pamatā bija Krievijas iebrukuma Ukrainā izraisītā reakcija, lietotāji pārskatīja elektroenerģijas patēriņa paradumus. Detalizēts 2022. gada elektroenerģijas tirgus apskats pieejams Mātesabiedrības mājaslapā <https://www.ast.lv/lv/electricity-market-review?year=2022&month=13>.

Meitassabiedrība

Meitassabiedrība ir neatkarīgs vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators Latvijā, kas pārvalda vienu no modernākajām dabasgāzes krātuvēm Eiropā – Inčukalna pazemes gāzes krātuvi (turpmāk – Inčukalna PGK, krātuve) un maģistrālo dabasgāzes pārvades sistēmu, kas savieno Latvijas dabasgāzes tīgu ar Lietuvu un Igauniju.

Meitassabiedrības klienti – dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas lietotāji – ir gan privāti vietējie uzņēmumi, gan valstij piederoši un starptautiski uzņēmumi, kas pārstāv dažādus uzņēmējdarbības sektorus: dabasgāzes vairumtirdzniecību un mazumtirdzniecību, enerģijas ražotājus, apkures operatorus un ražojošus uzņēmumus.

Meitassabiedrības dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas pakalpojumus uzrauga Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – SPRK, Regulators).

Meitassabiedrība rūpējas par infrastruktūras ilgtspēju un drošību, augstu pakalpojumu kvalitāti, kas veicina tirgus attīstību un nodrošina ekonomisko vērtību klientiem un visai sabiedrībai.

Meitassabiedrība ir sociāli atbildīgs uzņēmums, kas, radot pievienoto ekonomisko vērtību, nodrošina kopīgo nozares attīstību, darbinieku izaugsmi, ilgtspējīgu nodarbinātību, vienlaikus rūpējoties par tehnoloģisko procesu minimālu ietekmi uz apkārtējo vidi.

Krievijas iebrukums Ukrainā pilnībā mainīja Eiropas dabasgāzes nozari, tostarp arī Latvijā, kas no 2023. gada 1. janvāra aizliedza Krievijas dabasgāzes importu nacionālām vajadzībām. Šie apstākļi radīja jaunus izaicinājumus saistībā ar dabasgāzes importa avotiem un biznesa procesiem, apgādes drošībai kļūstot par dabasgāzes nozares galveno dimensiju gan valsts, gan reģionālā līmenī.

Ņemot vērā būtiskos pavērsienus dabasgāzes nozarē, Meitassabiedrība 2022. gadā atjaunoja stratēģiskos virzienus un prioritātes. Vidēja termiņa darbības stratēģija 2023. –2027. gadam nosaka stratēģiskos mērķus, prioritātes un pasākumu kopumu izvirzīto mērķu sasniegšanai, kas nodrošinās ilgtspējīgu attīstību. Meitassabiedrības stratēģisko ietvaru veido uzņēmuma vērtības, misija, vīzija un stratēģiskie mērķi. Lai definētu nākotnes prioritātes un stratēģiskos virzienus, uzņēmumam ir svarīgi definēt motivāciju un nākotnes ambīcijas, ievērojot ilgtspējas principus un esošo normatīvo regulējumu. Meitassabiedrības vērtības, misija un vīzija nosaka morālu kompasu Sabiedrības stratēģiskajiem mērķiem, kuri tiks sasniegti ar stratēģiskām iniciatīvām.

Vīzija – Ilgtspējīgs gāzes pārvades un uzglabāšanas operators reģionāli integrētā enerģijas tirgū.

Misija – Nodrošināt uzticamu gāzes pārvades un uzglabāšanas darbību, veicinot enerģijas sektora dekarbonizāciju un tirgus attīstību.

Vērtības:

Drošība un drošums	Mums ir svarīgi, lai gāzes pārvade un uzglabāšana būtu droša un uzticama.
Kompetence	Mēs novērtējam darbinieku kompetenci, zināšanas, profesionālo pieredzi un virzību uz attīstību.
Sadarbība	Mēs atbalstām viens otru, pieņemot lēmumus, mēs klausāmies un meklējam kopīgus risinājumus gan iekšēji, gan ar klientiem, kā arī esošajiem un potenciālajiem partneriem.

KONCERNA PĀRVALDĪBA UN STRUKTŪRA

KONCERNA PĀRVALDĪBA UN STRUKTŪRA

GRI 2-9; 2-10, 2-11, 2-12, 2-13, 2-14, 2-17, 2-18, 2-20, 2-21

Pārvaldības struktūra un sastāvs

GRI 2-9

Augstsprieguma tīkls koncerna korporatīvās pārvaldības modelis ir veidots saskaņā ar labas pārvaldības praksi, tiesību aktiem un korporatīvās pārvaldības vadlīnijām.

Mātesabiedrības pārvaldību īsteno akcionāru sapulce, padome un valde, pamatojoties uz Sabiedrības statūtiem, padomes un valdes nolikumiem, vidēja termiņa darbības stratēģiju, Komerclikumu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu un citiem Latvijas Republikas tiesību aktiem.

Mātesabiedrības padome apstiprina Koncerna vidēja termiņa darbības stratēģiju, izvirzot prioritāros un Koncerna darbībai atbilstīgos ilgspējas mērķus. Padome izskata un izvirza apstiprināšanai akcionāru sapulcei Koncerna atsevišķo un konsolidēto gada pārskatu, kurā atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām iekļauts nefinanšu paziņojums cita starpā sniedzot informāciju par komercdarbības ietekmi uz vidi, sociālajiem un ar darbiniekiem saistītajiem aspektiem, cilvēktiesību ievērošanu un pretkorupcijas un kukuļošanas novēršanas pasākumiem. Detalizēta informācija sniegta sadaļā "Padome".

Augstsprieguma tīkls koncerna Korporatīvās pārvaldības politika izstrādāta, ņemot vērā Latvijas Republikas normatīvos aktus, Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksā ietvertos principus, Eiropas Savienības un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas ieteikumus kapitālsabiedrības korporatīvajai pārvaldībai, pārskatot un apkopojot AS "Augstsprieguma tīkls" īstenoto praksi korporatīvajā pārvaldībā.

Atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām un Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas Konsultatīvās padomes izstrādātajā "Korporatīvās pārvaldības kodeksā" ietvertajiem principiem un ieteikumiem AS "Augstsprieguma tīkls" ir sagatavojis korporatīvās pārvaldības ziņojumu par 2022.gadu. Ziņojums ir pieejams Augstsprieguma tīkls mājaslapā <https://www.ast.lv/lv/content/korporativas-parvaldibas-modelis> un Nasdaq Baltic interneta vietnē.

Ētika un atbilstība

Augstsprieguma tīkls koncerns ievēro augstus profesionālās ētikas principus, nodrošina darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām un neiesaistās konkurenci ierobežojošos, koruptīvos vai diskriminējošos darījumos. Lai preventīvi novērstu koruptīvas vai krāpnieciskas darbības, darbinieki regulāri tiek

informēti par ētikas un atbildības normām un pastāvīgi tiek uzlaboti koncerna iekšējie normatīvie dokumenti. Koncerns aicina arī līgumpartnerus ievērot līdzvērtīgus ētikas principus un, slēdzot līgumus, lūdz apliecināt, ka sadarbība tiks veidota uz godprātīgiem biznesa sadarbības principiem.

Ētikas kodekss un pamatprincipi sadarbībai ar līgumpartneriem ir publicēti Mātesabiedrības mājaslapā: <https://www.ast.lv/lv/content/atbildiga-uznemejdarbiba>

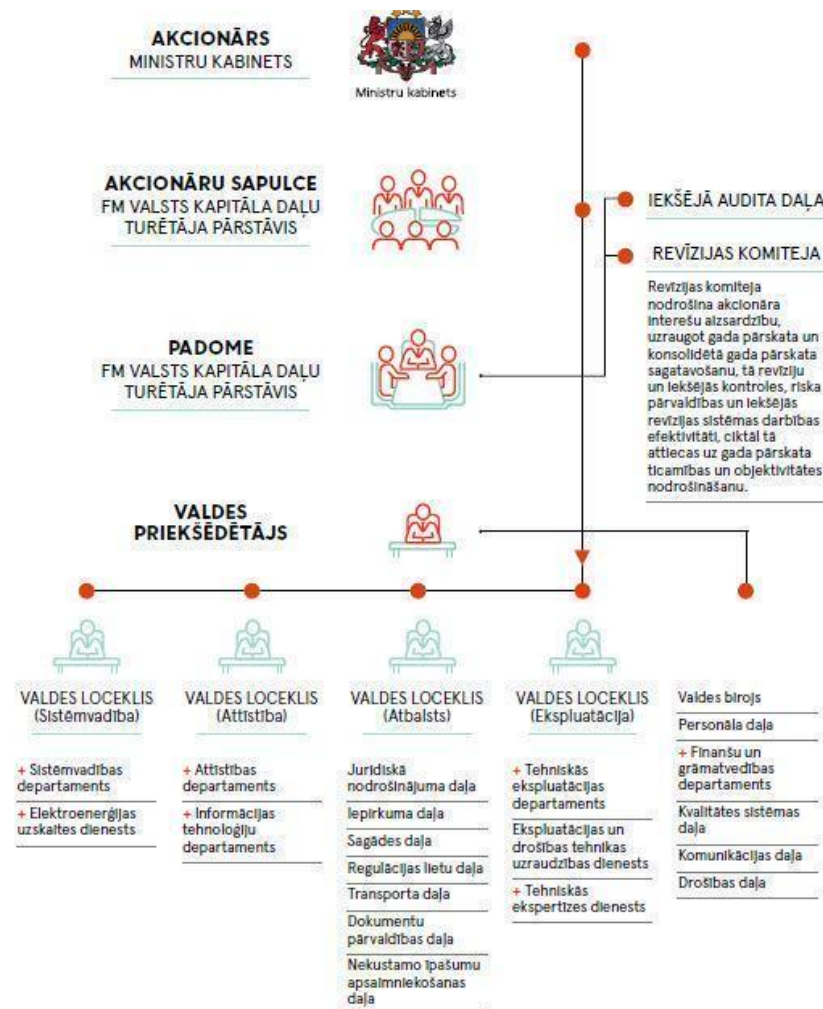
Lomas, pienākumi un atbildība

Pārvaldības institūciju lomas, pienākumi un atbildība ir noteikta Latvijas Republikas normatīvajos dokumentos, kā arī Koncerna iekšējos dokumentos. Galvenie no tiem ir statūti un pārvaldības institūciju nolikumi, kas publicēti Mātesabiedrības mājaslapā.

Atklātība un caurskatāmība

Augstsprieguma tīkls koncerns publisko finanšu un nefinanšu informāciju gan Augstsprieguma tīkls mājaslapā, gan Nasdaq Baltic interneta vietnē. Reizi gadā Koncerns publicē ilgtspējas un gada pārskatu un korporatīvās pārvaldības ziņojumu, savukārt reizi ceturksnī – Koncerna un AS "Augstsprieguma tīkls" starpperiodu finanšu pārskatus. Meitassabiedrības ilgtspējas un gada pārskats, kā arī starpperiodu finanšu rādītāji pieejami Meitassabiedrības mājaslapā.

AST tiek veidota AST lielumu raksturojošajiem rādītājiem, stratēģiskai attīstībai un darbības risku efektīvai pārvaldīšanai atbilstoša un pārskatāma organizatoriskā struktūra.

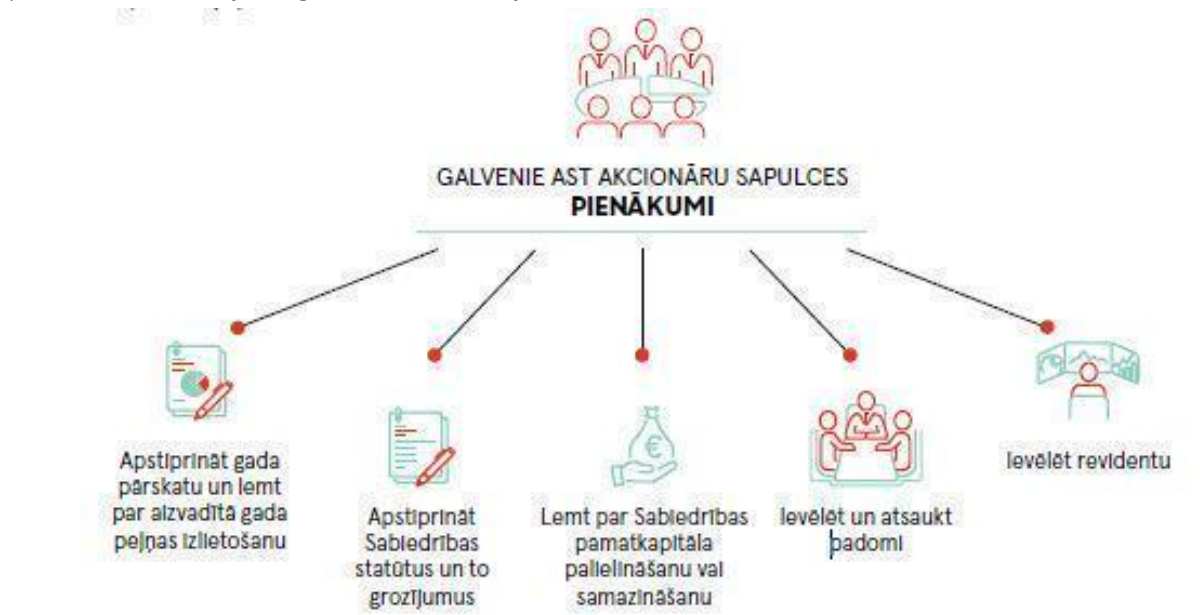

Akcionārs un akcionāru sapulce

2-9

AST 100% kapitāla daļu pieder valstij, un to turētājs ir Latvijas Republikas Finanšu ministrija, no 2023.gada 14.februāra - Klimata un enerģētikas ministrija. Valsts kapitāla daļas turētāja pienākumu nodošana jaunizveidotajai nozares ministrijai neatstās būtisku iespaidu uz AST pārvaldību, jo AST Akcionāra kompetenci īsteno Ministru kabinets. Akcionārs īsteno AST pārvaldi līdztekus Akcionāru sapulcei, valdei un padomei Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma noteiktās kompetences ietvaros. AST Akcionāru sapulces kompetencē esošos lēmumus pieņem valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis.

2022. gadā notikušas 4 akcionāru sapulces, kurās pieņemti vairāki būtiski lēmumi, kas saistīti ar Augstsprieguma tīkls koncerna konsolidētā un AST 2021. gada pārskata apstiprināšanu, 2021. gada peļņas izlietošanu, AST 2021. gada darba plāna un mērķu izpildi, revidenta ievēlēšanu AST 2022. gada pārskata, konsolidētā pārskata un ilgtspējas pārskata revīzijai, AST pamatkapitāla palielināšanu un statūtu grozījumiem, izmaiņām AST padomes sastāvā, AST Revīzijas komitejas locekļu ievēlēšanu, Baltijas reģionālā koordinācijas centra izveidi.

Padome

GRI 2-9, 2-10, 2-11, 2-12, 2-13, 2-14, 2-16, 2-17

AST padome pārstāv Akcionāra intereses Akcionāru sapulces starplaikos un pārrauga AST valdes darbību, iesaistās AST stratēģiskajā attīstībā, kā arī finanšu un risku pārvaldības sistēmas uzraudzībā. AST padome darbības principus, kā arī galvenos pienākumus nosaka statūti un padomes nolikums. AST padomes uzdevumus un atbildību regulē normatīvie akti.

Galvenie AST padomes pienākumi:

- ievēlēt un atsaukt valdi;
- apstiprināt vidēja termiņa darbības stratēģiju, uzraudzīt tās īstenošanu;
- noteikt uzņēmuma stratēģisko virzību, mērķus un politiku;
- izskatīt gada pārskatu un iesniegt Akcionāru sapulcei apstiprināšanai;
- uzraudzīt iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēmas efektivitāti.

AST padomes locekļu skaitu nosaka Ministru kabinets atbilstoši AST lielumu raksturojošiem rādītājiem. AST padomes locekļu pilnvaru termiņu nosaka saistošie normatīvie akti.

AST padome godprātīgi veic savus amata pienākumus un lēmumu pieņemšanā ir objektīva, ievēro normatīvos aktus, tās rīcība un uzvedība atbilst augstiem profesionālās rīcības un ētikas standartiem.

Atbilstoši padomes nolikumam, AST padome apstiprina Koncerna vidēja termiņa darbības stratēģiju (turpmāk arī – Stratēģija) un uzrauga tās īstenošanu. AST padome aktīvi iesaistījās Koncerna vidēja termiņa darbības 2021.-2025. gadam izstrādāšanā, definējot digitālo un zaļo transformāciju kā Koncerna attīstības stūrakmeņus, izvirzot prioritāros un Koncerna pamatdarbībai atbilstošos Apvienoto Nāciju Organizācijas (turpmāk arī – ANO) ilgtspējīgas attīstības mērķus.

Pārskata periodā padome ir aktīvi uzraudzījusi Koncerna vidēja termiņa darbības stratēģijā 2021.-2025. gadam izvirzīto mērķu īstenošanu.

Lai nodrošinātu Stratēģijā noteikto mērķu veiksmīgu realizāciju, katru gadu tiek apstiprināts darba plāns un mērķi nākamajam gadam, ko apstiprina padome un par kuru sasniegšanu ir atbildīga AST valde. Darba plāna un mērķu izpilde tiek vērtēta reizi gadā vienlaikus ar gada pārskata apstiprināšanu. Lai nodrošinātu AST darbības pārraudzību, saskaņā ar AST valdes nolikumu, reizi ceturksnī padomei tiek iesniegts ziņojums par finanšu darbības rezultātiem, mērķu izpildes gaitu. Reizi mēnesī AST valde informē padomi par būtiskākajiem notikumiem.

Atbilstoši Komerclikumam AST valde ir atbildīga par AST ietekmes aspektu vadīšanu. AST padome apstiprinājusi AST valdes nolikumu, kas nosaka AST valdes darbības kārtību un principus.

2022. gadā organizēti vairāki semināri par ilgtspējas jautājumiem, kuros bija iespēja piedalīties uzņēmuma pārvaldes institūciju pārstāvjiem, tāpat padziļināta informācija par ilgtspējas jautājumiem augstākās pārvaldības institūcijai tiek sniegta, kad tās sēžu darba kārtībā tiek skatīti ar to saistītie jautājumi.

2022. gadā AST padomes priekšsēdētājs Kaspars Āboliņš piedalījās Latvijas Finanšu un kapitāla tirgus komisijas organizētajā foruma "Ambīcijas. Izaugsme. Ilgtspēja." paneldiskusijā "Latvijas uzņēmumu ambīcijas kapitāla piesaistei".

Pārskata periodā AST padomes sastāvā nemainīgi darbu turpināja padomes priekšsēdētājs Kaspars Āboliņš, padomes priekšsēdētāja vietniece Olga Bogdanova, padomes locekļi Armands Eberhards un Aigars Ģērmanis. Padomes locekļu pilnvaru termiņš noteikts līdz 2024. gada 30. decembrim. Savukārt padomes locekle Madara Melne, iesniedzot paziņojumu, amatu AST padomē atstāja ar 2022. gada 26. janvāri (pēdējā pilnvarojuma diena).

KASPARS ĀBOLIŅŠ

Padomes priekšsēdētājs

Darba pieredze

2019. - šobrīd	AS "Augstsprieguma tīkls", padomes priekšsēdētājs
2018. - 2020.	AS "Conexus Baltic Grid", padomes priekšsēdētājs
2016. - 2018.	"Ziemeļu Investīciju banka", direktoru valdes priekšsēdētājs (rotācijas kārtībā)
2015. - šobrīd	AS "Air Baltic Corporation", padomes loceklis
2014.	AS "Attīstības finanšu institūcija", restrukturizācijas vadītājs
2013. - 2015.	AS "Reverta", padomes loceklis
2012.	VAS "Valsts nekustamie īpašumi", valdes priekšsēdētājs
2011. - 2019.	"Ziemeļu Investīciju banka", valdes loceklis
2008. - 2010.	AS "Parex banka", padomes loceklis
2008. - 2011.	"Ziemeļu Investīciju banka", valdes locekļa vietnieks
2006. – šobrīd	"Valsts kase", pārvaldnieks
2003. - 2010.	SIA BO "Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija", padomes loceklis
2001. - 2006.	Latvijas Republikas Finanšu ministrija, Ugāles pagasta finanšu stabilizācijas procesa uzraugs
2000. - 2002.	Latvijas Republikas Finanšu ministrija, Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomes priekšsēdētājs
1997. - 2000.	Latvijas Republikas Finanšu ministrija, Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomes loceklis
1999. - 2001.	Latvijas Republikas Finanšu ministrija, Pašvaldību finanšu stabilizācijas projektu koordinācijas un uzraudzības padomes vadītājs
1997. - 2006.	"Valsts kase", Finanšu risku vadības departamenta direktors
1996. - 1997.	Latvijas Republikas Finanšu ministrija, Ārējā parāda vadības departamenta Aizņēmumu prognozēšanas un analīzes nodaļas vadītājs

1994. - 1996. Latvijas Republikas Finanšu ministrija, Ārējā parāda vadības departamenta
Aizņēmumu prognozēšanas un analīzes nodaļas vecākais eksperts

Izglītība

1996. - 1999. Latvijas Universitāte, Ekonomikas un vadības fakultāte, sociālo zinātņu
maģistra grāds sabiedrības vadībā

1992. - 1996. Latvijas Universitāte, Vadības un ekonomiskās informātikas fakultāte,
bakalaura grāds biznesa vadībā

1981. - 1992. Rīgas 58. vidusskola, vidējā izglītība

Pilnvaru termiņš: 30.12.2024.

DR. OEC. OLGA BOGDANOVA

Padomes priekšsēdētāja
vietniece

Darba pieredze

2019. – šobrīd	AS "Augstsprieguma tīkls", padomes priekšsēdētāja vietniece
2016. – 2019.	AS "Augstsprieguma tīkls", padomes locekle
2023. - šobrīd	Pasaules enerģijas padomes Latvijas nacionālās komitejas prezidente
2018. - šobrīd	Latvijas Republikas Finanšu ministrija, Nodokļu administrēšanas un sabiedrības interešu politiku departamenta direktore
2018. – šobrīd	Pasaules Enerģētikas Padome, eksperts, Nākotnes enerģētikas līderības projekta dalībniece
2021. - šobrīd	Pasaules Enerģētikas Padomes Nākotnes enerģētikas līderu programmas Latvijā vadības komandas priekšsēdētāja
2017. - šobrīd	Latvijas Zinātnes padome, eksperts
2021. – šobrīd	Latvijas Universitāte, Biznesa, vadības un ekonomikas fakultātes asociētā profesore
2016. – 2018.	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, enerģijas tirgus un infrastruktūras departamenta direktore
2016. – 2022.	Rīgas Tehniskā universitāte, Inženierekonomikas un vadības fakultātes Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūta docente
2016.	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, valsts sekretāra vietnieka enerģētikas jautājumos pienākumu izpildītāja
2014. – 2016.	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, Enerģijas tirgus un infrastruktūras departamenta direktora vietniece, Enerģijas tirgus nodaļas vadītāja
2013. – 2014.	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, Enerģijas tirgus un infrastruktūras nodaļas vadītāja

2010. – 2013. Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, Iekšējā tirgus departamenta ES preču un pakalpojumu tirgus nodaļas vecākā referente (reorganizēts nodaļas vadītāja vietnieka amats ar vadītāja vietnieka pienākumiem)
2006. - 2010. Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, Iekšējā tirgus departamenta ES preču un pakalpojumu tirgus nodaļas vadītāja vietiece
2006. Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, Iekšējā tirgus departamenta ES preču un pakalpojumu tirgus nodaļas vecākā referente
2005. Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, Starptautisko ekonomisko attiecību departamenta ES lietu nodaļas pārvaldes vecākā referente
2005. – 2014. Rīgas Tehniskā universitāte, Inženierekonomikas un vadības fakultātes Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūta vieslektors

Izglītība

2007. – 2012. Rīgas Tehniskā universitāte, Inženierekonomikas un vadības fakultāte, Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts, doktora grāds ekonomikā
2003. – 2006. Rīgas Tehniskā universitāte, sociālo zinātņu maģistra grāds vadībizinātnē, starptautisko ekonomisko sakaru vadīšana (diploms ar izcilību)
2004. – 2005. Pforzheim Fachhochschule, Vācija, International Management Programme, tālākizglītības diploms
2003. – 2006. Rīgas Tehniskās universitātes Humanitārais institūts, Rīga, Pedagoģiskās specializācijas blakus studijas ar specializāciju inženierzinātņu priekšmetu pasniegšana
- Rīgas Tehniskā universitāte, sociālo zinātņu bakalaura grāds vadībizinātnē, starptautisko ekonomisko sakaru vadīšana (diploms ar izcilību)
- Pilnvaru termiņš: 30.12.2024.

ARMANDS EBERHARDS

Padomes loceklis

Darba pieredze

2019. – šobrīd

AS "Augstsprieguma tīkls", padomes loceklis

2023. - šobrīd

Eiropas Investīciju fonds (EIB grupa) (Luksemburga), direktors direktoru valde

2019. – 2023.

Eiropas Investīciju fonds (EIB grupa) (Luksemburga), direktora vietnieks, direktoru valde (Alternate Director)

2011. – šobrīd

Finanšu ministrija, valsts sekretāres vietnieks ESSFKF jautājumos

2014. – šobrīd

Eiropas Investīciju banka (Luksemburga), direktors / valdes loceklis

2018.

OECD/SIGMA (Melnkalne), konsultants

2011. – 2012.

AS "Hipotēku un zemes banka", padomes priekšsēdētāja vietnieks

2004. – 2011.

Centrālā finanšu un līgumu aģentūra, direktors

2010. – 2012.

Hulla&Co. Hyman Dynamics TTSIB EuropeAid/ 130480/C/SER/MD; ECO 3, BE SATTO Project, Contract 200-049 (Moldova, Armēnija), konsultants

1998. – 2004.

Centrālā finanšu un kontraktu vienība, direktors

1995. – 1998.

Finanšu ministrija, Starptautiskās palīdzības koordinācijas departamenta direktors

1994. – 1995.

Finanšu ministrija, Starptautiskās palīdzības koordinācijas nodaļas vadītājs

Izglītība

2005. – 2006. London School of Economics and Political Science (LSE) (Lielbritānija), Pasaules ekonomikas politika, maģistrs (MSc Politics of the World Eco (Merit))
1998. – 1999. EHSAL Management School (Beļģija), Starptautisks MBA (Cum Laude)
1993. – 1994. Latvijas Universitāte, zinātnes maģistra grāds vides zinātnē un pārvaldē
1990. – 1994. Latvijas Universitāte, vides zinātņu bakalaurs
Pilnvaru termiņš: 30.12.2024.

AIGARS ĢĒRMANIS

Padomes loceklis

Darba pieredze

2019. – šobrīd AS "Augstsprieguma tīkls", padomes loceklis
2022. - šobrīd Nodibinājuma "Ronald McDonald House of Charities" padomes loceklis
2021. – šobrīd SIA "Rīgas meži" padomes priekšsēdētāja vietnieks
2010. – šobrīd SIA "DPMC Baltic", valdes priekšsēdētājs
2018. – 2019. IMMER GROUP (Ukraina), attīstības direktors
2016. - 2022. Nodibinājuma "Ronald McDonald House of Charities" padomes priekšsēdētājs
2014. – 2018. AMBER BEVERAGE GROUP, valdes loceklis, komercdirektors
2009. – 2013. SANITEX GROUP (Latvija/Igaunija), valdes priekšsēdētājs
2004. – 2009. PROCTER & GAMBLE Marketing Latvia (atbildība par Baltijas tirgu), valdes priekšsēdētājs

Izglītība

1998. – 2000. Latvijas Universitāte, maģistra grāds vadībinātnē
1993. – 1997. Latvijas Universitāte, bakalaura grāds biznesa vadībā

Pilnvaru termiņš: 30.12.2024

MADARA MELNE

Padomes locekle

Darba pieredze

2021. - 2022.	AS "Augstsprieguma tīkls", Revīzijas komitejas locekle
2019 – 2022.	AS "Augstsprieguma tīkls", padomes locekle
2014 – šobrīd	SIA "CatchSmart", stratēģiskā direktore
2012 – 2014	Fridberg Nordic Timber Ltd., izpilddirektore
2009 – šobrīd	SIA "Baltic Transport Lines", izpilddirektore
2008 – 2009	Riga Wood France Ltd. (Francija), pārdošanas menedžera asistente
2007 – 2009	AS "Latvijas Finieris", pārdošanas menedžera asistente

Izglītība

2006 – 2010	Latvijas Universitāte, profesionālais bakalaura grāds ekonomikā un ārējo sakaru struktūrvienības vadītāja kvalifikācija
2007	ESC Troyes – Champagne School of Management (Francija), uzņēmējdarbības vadības bakalaurs (BBA), Starptautiskā uzņēmējdarbība

Pilnvaru termiņš: 26.01.2022.

2022. gadā notikušas 18 AST padomes sēdes, kurās izskatīti vairāk nekā 140 darba kārtības jautājumi un pieņemti 60 AST padomes lēmumi.

Izpildot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktos padomes uzdevumus, AST padome piedalījies arī vairāku citu būtisku jautājumu izskatīšanā, tai skaitā:

- izvērtējusi AST finanšu vadības plānu 2023.-2032. gadam, kā arī kapitālieguldījumu plānu pārvades sistēmas aktīvos un iepirkumu plānu 2023. gadam, uzraudzījusi AST vidēja termiņa darbības stratēģijas īstenošanu;
- izvērtējusi AST valdes sagatavoto elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu projektu,
- pārraudzījusi AST kapitālieguldījumu plāna pārvades sistēmas aktīvos realizācijas gaitu, AST digitālās transformācijas progresu;
- izskatījusi AST Revīzijas komitejas sagatavotos ziņojumus,
- vērtējusi AST gatavību ārkārtas un krīzes situāciju pārvaldībā, AST iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti, AST īstenoto risku pārvaldību, kā arī krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu risku vadību, regulāri izskatījusi iekšējā audita ziņojumus par audita ieteikumu ieviešanas pārbaudes rezultātiem;
- apstiprinājusi AST Korporatīvās pārvaldības politiku jaunā redakcijā, kā arī pārskatījusi citas AST darbībai būtiskās politikas;
- izvirzījusi AST valdei individuāli sasniedzamos darba izpildes rādītājus 2022. gadam;
- sniegusi atbalstu ziedojumu Ukrainas energosistēmas atjaunošanai un Ukrainas sabiedrības atbalstam veikšanai;
- uzdevusi AST valdei īstenot aktivitātes kapitālsabiedrības darbības izmaksu optimizācijai un efektivitātes pilnveidei;
- pieņēmusi lēmumu uzsākt AST vakantā valdes locekļa amata nominācijas procesu, izveidojusi nominācijas komisiju;
- uzdevusi veikt izvērtējumu par ģeopolitisko procesu ietekmi uz AST un Augstsprieguma tīkls koncerna finanšu rādītājiem.

<https://www.ast.lv/lv/content/padome>

Revīzijas komiteja

AST Revīzijas komiteja sastāv no trim locekļiem, no kuriem viens ir AST padomes loceklis un pārējie ir AST akcionāru sapulcē ievēlēti divi citi (neatkarīgie) locekļi. Revīzijas komiteja par savu darbību un uzdevumu izpildi atskaitās AST padomei.

AST Revīzijas komitejas galvenā loma ir nodrošināt akcionāra un akcionāru sapulces interešu aizsardzību attiecībā uz gada pārskata sagatavošanu, to revīziju un iekšējās kontroles, riska pārvaldības un iekšējās revīzijas sistēmas darbības efektivitāti, ciktāl tā attiecas uz gada pārskata ticamības un objektivitātes nodrošināšanu.

2022. gadā notikušas 6 Revīzijas komitejas sēdes, kurās pieņemti 9 lēmumi.

AST Revīzijas komitejas darbības mērķi un uzdevumi, darbības principi, tiesības un atbildības ir definētas AST Revīzijas komitejas nolikumā.

2022. gada pārskata periodā AST Revīzijas komitejā bija Andris Puriņš — neatkarīgais Revīzijas komitejas priekšsēdētājs, Ivars Blumbergs — neatkarīgais Revīzijas komitejas loceklis, un Madara Melne (līdz 2022. gada 26. janvārim) — no AST padomes atkarīgā Revīzijas komitejas locekle. Līdz ar izmaiņām Revīzijas komitejas sastāvā, tika pārvēlēta visa Revīzijas komiteja, vakantā locekļa amatā no AST padomes puses izvirzot tās padomes loekli Aigaru Ģērmani. Revīzijas komitejas priekšsēdētājs Andris Puriņš amatu AST Revīzijas komitejā atstāja 2022. gada 31. decembrī (pēdējā pilnvarojuma diena). Saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likumu, noteiktā termiņā tika sasaukta AST akcionāru sapulce, lai lemtu par jauna Revīzijas komitejas locekļa ievēlēšanu un nodrošinātu Revīzijas komitejā atbilstošu tās locekļu skaitu. Ar AST ārkārtas akcionāru sapulces 2023. gada 8. marta lēmumu, tika nolemts ievēlēt AST divu neatkarīgo Revīzijas komitejas locekļu amatos Robertu Ikaunieku un Ivaru Blumbergu, kā arī pārvēlēt AST padomes loekli Aigaru Ģērmani Revīzijas komitejas locekļa amatā. Jaunā sastāva Revīzijas komitejas locekļu pilnvaru termiņš noteikts no 2023. gada 8. marta līdz 2026. gada 7. martam (ieskaitot),

Saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 55.⁸ pantu, Revīzijas komitejas darbu vada tās priekšsēdētājs, kuru no revīzijas komitejas locekļu vidus ievēlē revīzijas komitejas locekļi. Ņemot vērā, ka ar AST ārkārtas akcionāru sapulces lēmumu, AST Revīzijas komiteja tika pārvēlēta jaunā sastāvā, jaunais AST Revīzijas komitejas sastāvs no sava vidus tās priekšsēdētāja amatā ar 2023. gada 15. marta lēmumu ievēlēja Robertu Ikaunieku.

Informācija par Revīzijas komitejas locekļu pieredzi pieejama Mātessabiedrības mājaslapā: <https://www.ast.lv/lv/content/revizijas-komiteja>

Valde

GRI 2-9, 2-10, 2-11, 2-12, 2-13

AST kapitāla daļu pārvaldību ikdienas darbībā, vadot un pārstāvot AST kopīgi, nodrošina tās izpildinstitūcija — valde.

AST valdes uzdevumus un atbildību regulē normatīvie akti. Valdes darbības principus, kā arī galvenos pienākumus nosaka statūti un valdes nolikums. Visi valdes locekļi ir neatkarīgi savā darbībā, un valdes locekļiem nav līdzdalības sadarbības partneru vai saistīto uzņēmumu kapitālā.

AST valdē ir pieci locekļi, kurus saskaņā ar tiesību aktos noteikto, izvērtējot atbilstību nepieciešamajām kompetencēm, pieredzi un plānoto atbildības jomu, uz piecu gadu pilnvaru termiņu ievēlē AST padome.

AST valde savu darbu organizē pēc funkcionālā principa: katrs valdes loceklis atbild par noteiktu darbības virzienu atbilstoši profesionālajām zināšanām, pieredzei un kompetencēm attiecīgajā atbildības jomā: valdes priekšsēdētājs (vadība), valdes loceklis (sistēm vadība), valdes loceklis (attīstība), valdes loceklis (atbalsts), valdes loceklis (ekspluatācija):

- valdes priekšsēdētāja (vadība) atbildībā ir vispārējā vadība, tai skaitā stratēģiskā vadība, finanšu un personāla jautājumi, drošības, tai skaitā informācijas drošības un risku pārvaldība;
- valdes locekļa (sistēm vadība) atbildībā ir elektroenerģijas pārvades sistēmas dispečervadība, sistēma palīgpakalpojumi pārvaldība un attīstība, kā arī elektroenerģijas tirgus attīstība;
- valdes locekļa (attīstība) atbildībā ir elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstība, ieguldījumu sistēmā pārvaldība, kā informācijas tehnoloģiju pārvaldība;
- valdes locekļa (atbalsts) atbildībā ir juridiskais nodrošinājums, saimnieciskā nodrošinājuma un transporta jautājumi
- valdes locekļa (ekspluatācija) atbildībā ir elektroenerģijas pārvades aktīvu pārvaldība, darba drošības jautājumi, tehniskā laboratorija

AST organizatorisko struktūru veidojošās struktūrvienības ir izveidotas atbilstoši valdes locekļu kompetenču sadalījumam un pakļautas tiem. Katrai struktūrvienībai ir savs nolikums, kuru apstiprina atbilstošais valdes loceklis. Struktūrvienības nolikumā ir noteikta struktūrvienības pakļautība, struktūrvienības mērķis, struktūra, darba organizācija, uzdevumi, struktūrvienības vadītāja tiesības, pienākumi un atbildība.

Reizi mēnesī valdei tiek iesniegts ziņojums par kapitālieguldījumu realizācijas gaitu, kā arī ziņojums par elektroenerģijas pārvades pakalpojuma kvalitāti un veiktspēju raksturojošiem rādītājiem, kurā ir ietverti dažādi rādītāji, tai drošības rādītāji – nelaimes gadījumi darbā, darba vides drošības aspektiem. Reizi ceturksnī valde izskata AST būtisko risku vadības ziņojumu, kā arī ziņojumu par finanšu rezultātiem.

Ilgtspējas aspektu vadību AST nodrošina vairākas struktūrvienības atbilstoši to kompetenču sadalījumam. Pilnveidojot ilgtspējas pārvaldības procesu 2023.gada sākumā izveidota Ilgtspējas komiteja, kuru vada AST valdes priekšsēdētāja, detalizēt skatīt sadaļā "Politikās noteiktās apņemšanās". AST piedalās Swedbank Ilgtspējas padomē, kur to pārstāv AST valdes priekšsēdētāja.

2022. gada pārskata periodā AST valdes sastāvā notika izmaiņas. Darbu AST valdē nemainīgi turpināja valdes priekšsēdētāja Gunta Jēkabsons, valdes loceklis (attīstība) Arnis Daugulis, valdes loceklis (sistēm vadība) Gatis Junghāns un valdes loceklis (ekspluatācija) Imants Zviedris, savukārt no par atbalsta jautājumiem atbildīgā valdes locekļa amata ar 2022. gada 16. septembri tika atsaukts Mārcis Kauliņš. 2023. gada 14. aprīlī tika paziņots par AS "Augstsprieguma tīkls" valdes priekšsēdētājas Guntas Jēkabsones lēmumu atstāt valdes priekšsēdētāja amatu no 2023. gada 1. augusta. Izmaiņas Mātesbiedrības valdes sastāvā neietekmēs uzņēmuma darbību un AS "Augstsprieguma tīkls" nemainīgi nodrošinās drošu un stabilu elektropārvadi pieredzējušas komandas vadībā.

<https://www.ast.lv/lv/content/valde>

GUNTA JĒKABSONE

Valdes priekšsēdētāja

Darba pieredze

2021. – šobrīd
2017. - 2021.

2015. – 2021.
2008. – 2015.
2002. – 2008.

AS "Augstsprieguma tīkls" valdes priekšsēdētāja
FICIL – Ārvalstu investoru padome Latvijā, valdes locekle un valdes priekšsēdētāja
SIA "Circle K Latvia", izpilddirektore
SIA "Latvija Statoil", Finanšu un kontroles departamenta direktore
SIA "Latvija Statoil", iekšējā auditore

Izglītība

2001. – 2003.
1995. – 2001.

RISEBA, maģistra grāds uzņēmējdarbībā
Latvijas Universitāte, bakalaura grāds, jurista kvalifikācija
Pilnvarojuma termiņš: Saskaņā ar Guntas Jēkabsones lēmumu amatu atstās ar 2023. gada 1. augustu.

ARNIS DAUGULIS

Valdes loceklis

Darba pieredze

2021. - šobrīd

AS "Augstsprieguma tīkls" valdes loceklis

2016. – 2021.

AS "Augstsprieguma tīkls" Informācijas tehnoloģiju departamenta vadītājs

2015. – 2016.

Valsts kanceleja, konsultants Valsts pārvaldes politikas departamentā

2012. – 2015.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, valsts sekretāra vietnieks informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jautājumos

2011. – 2011.

AS "Latvenergo", valdes konsultants

2006. – 2011.

AS "Latvenergo", valdes loceklis (informācijas tehnoloģijas un telekomunikācijas)

2000. – 2006.

AS "Latvenergo", Informācijas tehnoloģiju departamenta vadītājs

Izglītība

1995. – 1998.

Stokholmas Karaliskā Tehniskā augstskola (Kungl Tekniska Hogskolan, KTH), Zviedrija, inženierzinātņu licenciāts

1990. – 1995.

Rīgas Tehniskā universitāte, elektrozinību maģistrs

Pilnvarojuma termiņš: 14.07.2026

GATIS JUNGHĀNS

Valdes loceklis

Darba pieredze

2016. – šobrīd AS "Augstsprieguma tīkls" valdes loceklis
2022. – šobrīd "Baltic RCC" OÜ, padomes priekšsēdētājs
2017. – šobrīd Rīgas Tehniskā universitāte, asociētais profesors
2015. – 2016. "Elektrum Lietuva" UAB (Lietuva), padomes loceklis
2008. – 2015. "Elektrum Lietuva" UAB (Lietuva), valdes priekšsēdētājs un izpilddirektors, valdes loceklis
2015. – 2016. "Elektrum Eesti" OÜ (Igaunija), padomes loceklis
2007. – 2015. "Elektrum Eesti" OÜ (Igaunija), valdes loceklis
2006. – 2014. AS "Nordic Energy Link" (Igaunija), padomes loceklis
2007. – 2016. AS "Latvenergo", Tirdzniecības daļas vadītājs
2005. – 2007. AS "Latvenergo", projektu vadītājs
2003. – 2005. AS "Augstsprieguma tīkls", elektroinženieris
2000. – 2003. AS "Latvenergo" struktūrvienība "Rīgas Elektrotīkls", elektroinženieris

Izglītība

2012. – 2018. Rīgas Biznesa Skola, Maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā
2008. – 2010. Rīgas Ekonomikas Augstskola, Maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā
2003. – 2008. Rīgas Tehniskā universitāte, Energētikas fakultāte, Inženierzinātņu doktora grāds
2001. – 2003. Rīgas Tehniskā universitāte, Energētikas fakultāte, Inženierzinātņu maģistra grāds
1997. – 2001. Rīgas Tehniskā universitāte, Energētikas fakultāte, Inženierzinātņu bakalaura grāds
- Pilnvarojuma termiņš: 24.04.2026.

IMANTS ZVIEDRIS

Valdes loceklis

Darba pieredze

2015. – šobrīd AS "Augstsprieguma tīkls" valdes loceklis
2017. – 2018. AS "Conexus Baltic Grid" padomes loceklis
2014. – 2015. AS "Latvijas elektriskie tīkli" tehniskais direktors
2011. – 2015. AS "Latvijas elektriskie tīkli" valdes loceklis
2011. – 2011. AS "Latvijas elektriskie tīkli" valdes priekšsēdētājs
2005. – 2011. AS "Augstsprieguma tīkls" valdes priekšsēdētājs
2000. – 2005. AS "Latvenergo" filiāles "Augstsprieguma tīkls" tehniskais direktors
1998. – 2000. PVAS "Latvenergo" filiāles "Augstsprieguma tīkls" Eksploatācijas un drošības tehnikas uzraudzības dienesta vadītājs
1996. – 1998. VAS "Latvenergo" filiāles "Augstsprieguma tīkls" Dispečeru dienesta enerģotīklu dispečers
1995. – 1996. VAS "Latvenergo" filiāles "Augstsprieguma tīkls" Dispečeru dienesta tehniķis

Izglītība

1993. – 1996. Rīgas Tehniskā universitāte, Elektroapgāde, inženieris - elektriķis
1986. – 1990. Rīgas industriālais politehnikums, ESM (elektrisko skaitļojamo mašīnu) iekārtas un ierīces, tehniķis - elektriķis
- Pilnvarojuma termiņš: 17.12.2024.

MĀRCIS KAULIŅŠ

Valdes loceklis

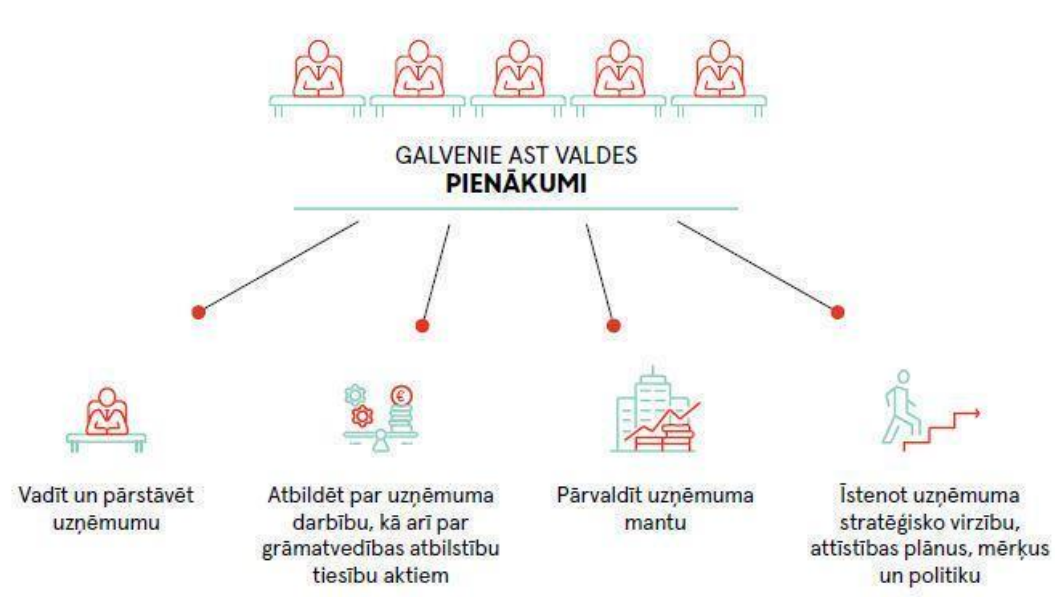
Darba pieredze

- 2016. – 2022. AS "Augstsprieguma tīkls" valdes loceklis
- 2015. – 2016. AS "Latvenergo" juriskonsults
- 2011. – 2015. AS "Latvijas elektriskie tīkli" valdes loceklis
- 2010. – 2011. SIA "North Hub Cleaning Services" prokūrists
- 2004. – 2009. SIA "Metro Capital Management" jurists
- 2002. – 2003. Latvijas Universitāte, valsts iepirkuma speciālists

Izglītība

- 1999. – 2005. Latvijas Universitāte, Juridiskā fakultāte, Tiesību zinātņu profesionālā studiju programma, maģistra grāds tiesību zinātnēs
Pilnvarojuma termiņš: 16.09.2022.

2022. gadā notikušas 80 AST valdes sēdes, kurās izskatīti 379 AST pamatdarbībai būtiski darba kārtības jautājumi, tostarp pieņemti 264 lēmumi.

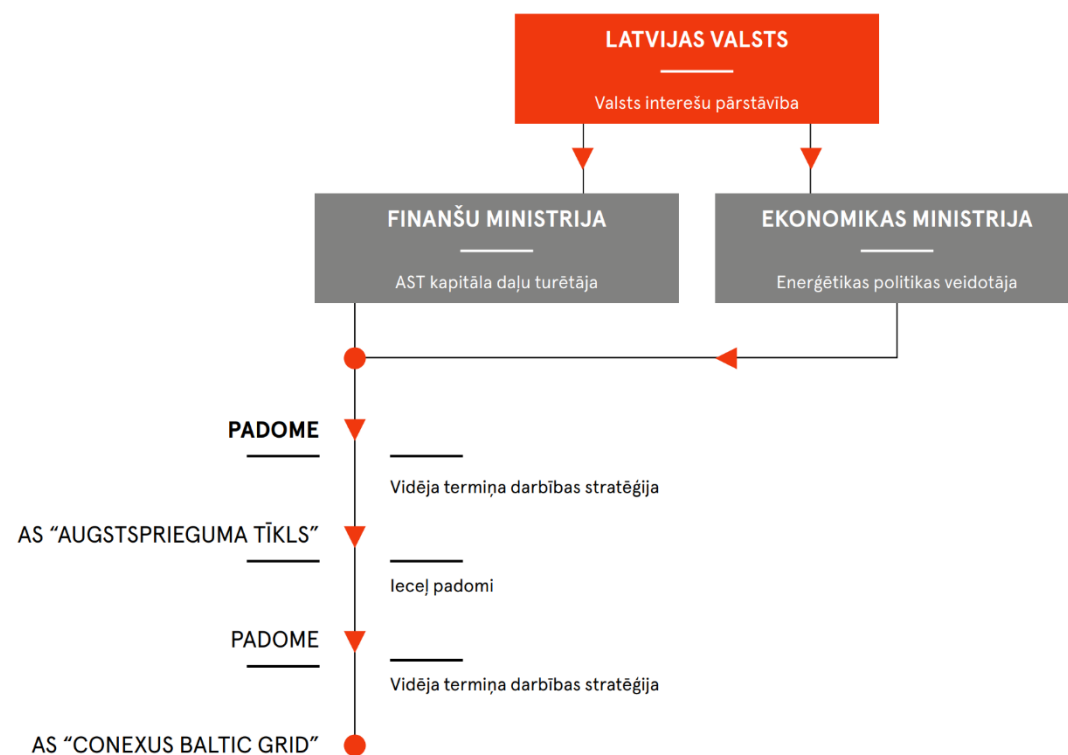
Iekšējais audits

AST iekšējais audits novērtē un palīdz uzlabot risku vadības, iekšējās kontroles un pārvaldības procesu efektivitāti, veicinot AST mērķu sasniegšanu un vērtības palielināšanu. Iekšējā audita darbību funkcionāli pārrauga AST padome un revīzijas komiteja, bet administratīvi tā ir padota AST valdes priekšsēdētājam.

Pamatojoties uz veikto risku novērtējumu, tiek sagatavots iekšējā audita stratēģiskais un gada plāns, kuru izskata AST valde un revīzijas komiteja, bet apstiprina AST padome. Sagatavotos iekšējā audita ziņojumus iesniedz AST valdei un padomei. Iekšējais audits savā darbībā ievēro Starptautiskos iekšējā audita profesionālās prakses standartus un Ētikas kodeksu. Darbības pārskatā par 2022. gadu iekšējais audits, pamatojoties uz veikto pašnovērtējumu, ir apstiprinājis savas darbības neatkarību un objektivitāti, kā arī ir sagatavojis vispārējo atzinumu par AST iekšējās kontroles un risku vadības sistēmu efektivitāti un ieteikumus tās uzlabošanai.

Meitassabiedrības pārvaldība

Mātesabiedrības ieguldījumi citās kapitālsabiedrībās tiek pārvaldīti atbilstoši Korporatīvās pārvaldības politikai, ievērojot labas pārvaldības praksi. Conexus pārvaldību Mātesabiedrība veic, īstenojot savu Publiskas personas kapitālsabiedrību pārvaldības likumā (turpmāk arī – PPKPL) un Komerclikumā noteikto akcionāra tiesību un pienākumu kopumu, tostarp ieceļot padomes locekļus, kas savukārt pārstāv akcionāru intereses akcionāru sapulču starplaikos un pārrauga valdes darbību. Conexus sasniedzamie mērķi izriet gan no Koncerna vispārējā stratēģiskā mērķa, gan enerģētikas politikas plānošanas dokumentiem, kā arī Koncerna vidēja termiņa darbības stratēģijas 2021.-2025. gadam.

pazīmēm.

Augstākās pārvaldības institūcijas locekļu nominēšana un atlase

2-10

AST valdes un padomes locekļu nominēšanas un iecelšanas kārtību, kā arī kandidātiem izvirzāmās prasības, nosaka Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi, kā arī ieteikumi, kas ietverti Pārresoru koordinācijas centra vadlīnijās. Normatīvo aktu tvērums nosaka arī AST padomes un revīzijas komitejas locekļu neatkarības prasības, kā arī neatkarīgo locekļu skaitu.

AST padome un valde tiek ievēlēta konkursa rezultātā, nodrošinot augsti kvalificētu speciālistu piesaisti. AST padomes un valdes locekļu nominācijas procesā visiem kandidātiem tiek dotas vienlīdzīgas iespējas, netiek pieļauta atšķirīga attieksme pret kandidātu pēc tā dzimuma, vecuma, reliģiskās pārliecības vai citām

Pirms AST padomes locekļu nominācijas komisijas izveidošanas valsts kapitāla daļu turētājs nosūta koordinācijas institūcijai prasības, kas izvirzāmas padomes locekļu kandidātiem (ietverot informāciju par nepieciešamajām kompetencēm un profesionālo pieredzi) informāciju par situāciju kapitālsabiedrībā, tās stratēģiju (kopsavilkumu), mērķiem un izaicinājumiem, informāciju par personāla atlases konsultanta iesaistes apjomu un uzdevumiem), kā arī informāciju par valsts kapitāla daļu turētāja deleģētajiem pārstāvjiem darbam nominācijas komisijā un potenciālo nominācijas komisijas sastāvu. Nominācijas komisija izvērtē un, ja nepieciešams, precizē padomes locekļu kandidātiem izvirzāmās prasības, to saskaņojot ar kapitāla daļu turētāju.

AST padomes kompetencē ir pieņemt lēmumu par nepieciešamību uzsākt AST valdes locekļu nominācijas procesu, noteikt valdes locekļa amata kandidātiem izvirzāmās prasības, vienlaikus ņemot vērā normatīvajos aktos noteikto, kā arī izveidot nominācijas komisiju.

AST valdes un padomes locekļu kandidātu atlasei un novērtēšanai tiek izveidota nominācijas komisija. Nominācijas komisijā ar balsstiesībām iekļauj kapitāla daļu turētāja vai padomes izvirzītos pārstāvjus un neatkarīgos ekspertus, kā arī koordinācijas institūcijas izvirzītos pārstāvjus. Tiek iekļautas personas, kuru zināšanas un profesionālā pieredze ir atbilstoša, lai padziļināti definētu katrā konkrētajā gadījumā kandidātu novērtēšanai nepieciešamos profesionalitātes un vadības kompetenču kritērijus, kā arī tos izmantotu kandidātu zināšanu un vadības kompetenču novērtēšanai. Tā, piemēram, ar AST padomes 2022. gada 25. novembra lēmumu izveidotās vakantā valdes locekļa amata nominācijas komisijas sastāvā ir AST padomes priekšsēdētājs Kaspars Āboliņš, AST padomes loceklis Aigars Ģermanis, koordinācijas institūcijas Kapitālsabiedrību pārvaldības nodaļas vadītāja Dzintra Gasūne, Latvijas arodbiedrība "Energija" priekšsēdētājs Aivars Āboliņš, Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta Latvijas pārstāvniecības vadītājs (viceprezidents) Andris Grafs. Tiek piesaistīta personāla atlases kompānija.

Nominācijas procesa ietvaros tiek vērtēta arī padomes un valdes locekļa amata kandidātu atbilstība normatīvo aktu prasībām (piemēram, atbilstība Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 31. panta ceturtās daļas prasībām (valsts kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu kandidātiem)), to reputācija. Visiem pretendentiem tiek vērtētas vienādas vadības kompetences, izmantojot vienādas vadības kompetenču novērtēšanas metodes.

Pēc nominācijas komisijas nolikuma un sludinājuma, tai skaitā kandidāta vērtēšanas kritēriju, apstiprināšanas kapitāla daļu turētājs vai padome izsludina publisku kandidātu pieteikšanās procedūru uz vakanto valdes vai padomes locekļa amatu.

AST Revīzijas komitejas locekļu nominēšanas un iecelšanas kārtību nosaka AST valdes un padomes izveidotā nominācijas komisija, ievērojot tiesību aktos noteiktās Revīzijas komitejas locekļiem izvirzāmās prasības.

AST valdes un padomes locekļu, revīzijas komitejas locekļu nominēšanas process atbilst korporatīvās pārvaldības labās prakses principiem, nodrošina atklātu, godīgu un profesionālu padomes locekļu atlasi, līdz ar to veicinot profesionālu un kompetentu kapitālsabiedrības institūciju izveidi. Iepriekš minēto institūciju sastāvs tiek veidots tā, lai nodrošinātu visas nepieciešamās kompetences, pietiekami kritisku un neatkarīgu attieksmi lēmumu izvērtēšanā un pieņemšanā.

Arī AST Meitassabiedrības padomes locekļus nominē, ņemot vērā Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā un uz tā pamata izdotajos Ministru kabineta noteikumos noteiktos principus vai amatu savienošanas kārtībā, deleģējot AST darbiniekus padomes funkciju izpildei. Nemainīgi nominēšanas procesā AST ievēro korporatīvās pārvaldības labās prakses principus.

AST ar tās nominēto padomes locekļu starpniecību īsteno savas akcionāra tiesības un intereses akcionāru sapulču starplaikos, kā arī jautājumos, kas ir piekritīgi padomei. AST nominētie padomes locekļi ir AST uzticības personas, kuras savā darbībā ievēro lojalitātes pienākumu pret AST interesēm.

Koncerna augstākās pārvaldības institūciju nominācijas procesā visiem kandidātiem tiek dotas vienlīdzīgas iespējas, netiek pieļauta atšķirīga attieksme pret kandidātu pēc tā dzimuma, vecuma, reliģiskās pārliecības vai citām pazīmēm.

AST padomes priekšsēdētājs amatā tiek ievēlēts saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā un Komerclikumā noteikto, kas paredz, ka padomes locekļi no sava vidus ievēlē padomes priekšsēdētāju un vismaz vienu viņa vietnieku. Padomes priekšsēdētāja vietnieks pilda padomes priekšsēdētāja pienākumus tikai tad, ja padomes priekšsēdētājs ir prombūtnē vai devis tādu uzdevumu.

AST valdes priekšsēdētāju amatā ievēl AST padome.

Finanšu instrumentu tirgus likums paredz, ka AST **Revīzijas komitejas** darbu vada tās **priekšsēdētājs**, kuru no Revīzijas komitejas locekļu vidus ievēlē revīzijas komitejas locekļi. Prombūtnes laikā Revīzijas komitejas priekšsēdētāju pēc viņa rakstveidā noformēta norādījuma aizstāj cits revīzijas komitejas loceklis.

Meitassabiedrības valdes un padomes priekšsēdētāji amatā tiek ievēlēti ar attiecīgo institūciju (padomes, akcionāru sapulces) lēmumiem.

Augstāko pārvaldības institūciju priekšsēdētāji nodrošina attiecīgo institūciju darba organizāciju un vadību, sēžu vadību un to balsij ir izšķiroša nozīme lēmumu pieņemšanā.

Interesešu konflikti

GRI 2-15

Valsts kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļiem, kā arī Revīzijas komitejas locekļiem ir noteikts valsts amatpersonas statuss likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" izpratnē, kas ierobežo to darbību ārpus amata pilnvarām, lai novērstu personisko vai mantisko ieinteresētību savā darbībā. AST valdes un padomes locekļiem, kā arī revīzijas komitejas locekļiem ir jāievēro iepriekš minētajā likumā noteiktie vispārējie un speciālie valsts amata savienošanas, kā arī ienākumu gūšanas, komercdarbības, dāvanu un ziedojumu pieņemšanas un citi ierobežojumi.

Padomes un valdes locekļiem, kā arī Revīzijas komitejas locekļiem katru gadu jāiesniedz valsts amatpersonas deklarācija. Interesu konflikta veidi un pasākumi interešu konflikta situāciju novēršanai noteikti Augstsprieguma tīkls koncerna Ētikas kodeksā un Krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu risku pārvaldības noteikumos.

AST valdes locekļiem nepieciešama iepriekšēja padomes piekrišana amatu savienošanai, savukārt padomes locekļiem, kā arī Revīzijas komitejas locekļiem nepieciešama iepriekšēja akcionāra piekrišana.

Arī Meitassabiedrības valdes un padomes locekļi, kas pārstāv AST intereses, ir valsts amatpersonas likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" izpratnē.

Papildu korupcijas un interešu konflikta novēršanas pasākumi un iekšējās kontroles sistēmas ir noteiktas arī:

- Padomes, Valdes un Revīzijas komitejas nolikumos (noteikts pienākums attiecīgajam valdes vai padomes loceklim nepiedalīties tāda jautājuma izskatīšanā, kur saduras viņa pirmās vai otrās pakāpes radnieka, adoptētā, adoptētāju un personu, ar kuru ir kopīga saimniecība un Sabiedrības intereses).
- Korporatīvās pārvaldības politikā (jāievēro likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" noteiktie vispārējie un speciālie valsts amata savienošanas, kā arī ienākumu gūšanas, komercdarbības, dāvanu un ziedojumu pieņemšanas un citi ierobežojumi. AST valdes locekļi savā darbībā ievēro Komerclikumā noteiktos ierobežojumus darījumu slēgšanai ar saistītajām personām, kā arī konkurences aizliegumu);
- Iepirkumu politikā (noteikti piegādātāju ētikas pamatprincipi);
- Finanšu risku vadības politikā.

AST valdes un padomes locekļi ir personīgi atbildīgi par savlaicīgu jebkāda esoša vai iespējamā interešu konflikta ziņošanu rakstiski tās augstākai vadības institūcijai. Attiecībā uz Revīzijas komiteju - Revīzijas komitejas loceklis reizi gadā, aizpilda ekonomisko interešu deklarāciju, kurā norāda visas savas mantiskās intereses un saistības, tai skaitā sniedz informāciju par veiktajiem ieguldījumiem, kredītsaistībām, deklarējamu profesionālo darbību un citiem algotiem amatiem vai darbībām. Jebkurā gadījumā uzskatāms, ka Revīzijas komitejas loceklim pastāv interešu konflikts, ja attiecībā uz Revīzijas komitejas locekli izpildās kāds no šiem kritērijiem (1. pēdējā gada laikā bijis iesaistīts AST vadības ikdienas lēmumu pieņemšanā; 2. pēdējo trīs gadu laikā ir bijis tiešās būtiskās komercattiecībās ar AST; 3. pēdējo trīs gadu laikā ir bijis ar AST saistīts, vai pastarpināti saistīts AST (piemēram, meitas vai asociētas sabiedrības) vai cita komersanta, kuram ir bijuši būtiski saimnieciski darījumi ar AST, īpašnieks vai vadošs darbinieks; 4. saņēmis vai saņem papildu atalgojumu no AST, iesaistīts AST motivējošās shēmās, kas saistītas ar atalgojuma saņemšanu AST akciju, vai ar akcijām saistītu instrumentu veidā, vai arī ir iesaistīts ar pensionēšanos saistīto labumu saņemšanā Sabiedrībā; 5. bijis AST padomes loceklis jau ilgāk nekā deviņus gadus kopš pirmās ievēlēšanas brīža; 6. ciešās ģimenes saitēs (laulība, radniecība vai svainība, kā arī personas, kurām ir kopīga mājsaimniecība) ar fizisku personu, uz kuru attiecas jebkurš no iepriekš minētajiem kritērijiem).

Revīzijas komitejas locekļu (t.sk. neatkarīgo revīzijas komitejas locekļu) pienākums ir ziņot par jebkāda esoša vai potenciāli iespējama interešu konflikta esamību Revīzijas komitejas locekļa darbībā. Katrs Revīzijas komitejas loceklis ir personīgi atbildīgs par savlaicīgu jebkāda esoša vai iespējamā interešu konflikta ziņošanu rakstiski Revīzijas komitejas priekšsēdētājam. Šāda ziņojuma saņemšanas gadījumā Revīzijas komitejas priekšsēdētājs nosaka tālākās rīcības kārtību attiecībā uz konkrēto revīzijas komitejas locekli, izvērtējot katra konkrētā gadījuma būtiskumu un ietekmi. Ja ir identificēts iespējams vai esošs interešu konflikts attiecībā uz Revīzijas komitejas priekšsēdētāju, priekšsēdētājs nekavējoties rakstiski informē AST padomi un tā nosaka tālāko rīcību interešu konflikta pārvaldībai.

Pārskata perioda ietvaros AST padomes, revīzijas komitejas un valdes locekļu darbībā nav identificētas esošas vai potenciālas interešu konflikta situācijas.

Vienlaikus ar SPRK padomes 23.11.2011 lēmumu Nr.1/29 apstiprinātie "Noteikumi par elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora sertificēšanu" nosaka pārvades sistēmas operatora sertificēšanas un sistēmas īpašnieka neatkarības izvērtēšanas pienākumu. Lai apliecinātu pārvades sistēmas operatora atbilstību Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajām prasībām, AST iesniedz reizi gadā iesniedz nepieciešamos dokumentus un informāciju, tai skaitā apliecinājumu, ka AST kapitāla daļu turētājs tiešā vai netiešā veidā nav sistēmas īpašnieka kapitāla daļu turētājs vai tādu komersantu kapitāla daļu turētājs, kuri veic elektroenerģijas ražošanas, tirdzniecības un sadales darbības; AST kapitāla daļu turētāja apliecinājumu, ka persona, kas ieceļ pārvades sistēmas operatora padomes vai valdes locekļus, nevar tiešā vai netiešā veidā iecelt sistēmas īpašnieka padomes vai valdes locekļus vai tāda komersanta padomes vai valdes locekļus, kurš veic elektroenerģijas ražošanas, tirdzniecības un sadales darbības; AST statūtus un valdes locekļu darba līgumus vai citus civiltiesiskus līgumus, uz kuru pamata valdes locekļi darbojas AST un kas apliecina, ka viena un tā pati persona nevar vienlaikus ieņemt AST valdes locekļa amatu un valdes locekļa amatu kapitālsabiedrībā, kas veic elektroenerģijas ražošanas, tirdzniecības vai sadales darbības. AST iesniedz dokumentus, kas apliecina šā punkta izpildi attiecībā uz padomes locekļiem.

Mātessabiedrībā Krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu riski tiek vērtēti visām uzņēmuma struktūrvienībām, visiem amatiem. Riski tiek grupēti pa amatu grupām, ja potenciālie riski ir samērojami. 2021. gadā kopumā tika novērtētas 42 struktūrvienības, 165 amatu grupas, 40 unikālas risku izpausmes. 2022. gadā kopumā tika novērtētas 43 (+1, salīdzinājumā ar 2021. gadu) struktūrvienības, 172 (+7) amatu grupas, 41 (+1) unikāla risku izpausme. Riski ar kritisku atlikušā riska vērtību nav konstatēti.

Krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu risku uzraudzības pasākumu kopums, kuros 2022. gadā tāpat kā iepriekšējos gados ietilpst AST darbinieku interešu konflikta deklarācijas par atbilstošu gadu, AST darbinieku datu monitorings "Lursoft" datubāzēs, iekšējās un ārējās vides monitorings, norāda, ka AST darbinieki ievēro AST noteiktās prasības krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta risku vadības jomā.

Mātessabiedrība regulāri nodrošina personas, uz kurām attiecas interešu konflikta novēršanas pienākums, apmācību par rīcību interešu konflikta situācijās. Vienu reizi gadā elektroniski tiek nosūtīts mācību materiāls un tests zināšanu pārbaudei, bet ne retāk kā reizi trīs gados tiek nodrošinātas

apmācības ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) speciālistu piesaisti. Pēdējās šāda veida apmācības, piesaistot KNAB speciālistu, tika organizētas 2021. gada 26. novembrī

2022. gadā iekšējā apmācības sistēmā Viszinis tika īstenotas apmācības ar zināšanu pārbaudi par krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta jautājumiem, kas bija obligātas visiem tiem darbiniekiem, kuriem bija vismaz viens vidējs risks, izmantojot IT risinājumus, kas ļāva ar mācību materiāliem iepazīties attālināti. Mācību materiāli ir pieejami visiem AST darbiniekiem.

Meitassabiedrībā ir izstrādāts Ētikas kodekss. Ētikas kodeksa mērķis ir izveidot vienotu ētikas uzvedības normu kopumu Meitassabiedrībā un stiprināt Meitassabiedrības iekšējo kultūru, biznesa praksi un reputāciju, nosakot uz Meitassabiedrības pamatvērtībām balstītus ētikas pamatprincipus un iekšējās organizācijas pasākumus. Meitassabiedrība ir izvērtējusi korupcijas risku visas savas darbības kontekstā, un nav identificējusi riskus ar augstu vērtību Meitassabiedrībā ir absolūta neiecietība attiecībā uz darbinieku un amatpersonu jebkāda veida ļaunprātīgu, nepareizu vai nelikumīgu rīcību personīgā labuma gūšanai, un ir noteikta "0" tolerance (risku apetīte) pret korupcijas un krāpšanas risku. Papildus korupcijas riska mazināšanai Ētikas kodeksā ir noteikts, ka Meitassabiedrības valde apstiprina to amatu sarakstu, kuriem jāiesniedz deklarācija ar apliecinājumu interešu konflikta neesamībai, kā arī šīs deklarācijas saturu. Sarakstā iekļauti struktūrvienību auditori, vadošie speciālisti, iepirkumu speciālisti un citi darbinieki, kuri piedalās Meitassabiedrības darbību būtiski ietekmējošu lēmumu pieņemšanā vai sagatavošanā vai kuru rīcībā darba pienākumu veikšanai pastāvīgi tiek nodota ierobežotas pieejamības informācija vai komercnoslēpumu saturoša informācija. Deklarācijas konkrētajiem darbiniekiem jāiesniedz katru gadu un, ja nepieciešams, pēc attiecīgās deklarācijas izvērtēšanas var tikt noteikti pasākumi iespējama vai reāla interešu konflikta novēršana. Detalizēta informācija sniegta Meitassabiedrības atsevišķajā ilgtspējas pārskatā sadaļā "Atbildīga pārvaldība", apakšsadaļā "Ētika un korupcijas novēršana".

Nozīmīgu problēmjaudājumu komunikācija

GRI 2-16

Par visiem būtiskajiem notikumiem koncerna sabiedrības sagatavo un izsūta medijiem preses relīzes, šī informācija tiek atspoguļota arī sabiedrību mājaslapās. Koncerna sabiedrību valdes locekļi skaidro problēmjaudājumus televīzijas un radio intervijās, kā arī publikācijās citos medijos.

Meitassabiedrības padome īsteno savu darbību patstāvīgi, tomēr AST nominētie padomes vai attiecīgi – valdes locekļi ziņo AST valdei un īpaši svarīgos gadījumos arī AST padomei par visiem īpaši svarīgiem jautājumiem Meitassabiedrības padomes un valdes darba kārtībā, sniedzot savu vērtējumu par iespējamo lēmumu atbilstību AST interesēm. Par īpaši svarīgiem uzskatāmi jautājumi, kas:

- izskatāmi Meitassabiedrības akcionāru sapulcē;
- ietekmē Meitassabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģiju;

- maina Meitassabiedrības valdes sastāvu;
- ietekmē sabiedriski regulēto pakalpojumu tarifus;
- apstiprina Meitassabiedrības starpperiodu ceturkšņa pārskatus;
- citi jautājumi, kurus AST ir noteicis par īpaši svarīgiem, tajā skaitā, bet ne tikai par piekrišanas sniegšanu Meitassabiedrības statūtos minētajos jautājumos.

Pārskata perioda ietvaros, ņemot vērā enerģētisko krīzi valstī, kas saistīta ar ģeopolitisko situāciju pasaulē, Meitassabiedrības augstāko institūciju vadība AST valdei un padomei sniedza regulāras atskaites par situāciju dabasgāzes pārvades jomā, vienojoties par nepieciešamajiem risinājumiem, tai skaitā nepieciešamo grozījumu normatīvajos aktos veikšanai.

Pārskata periodā AST valde AST padomes sēžu ietvaros pēc nepieciešamības regulāri, bet ne retāk kā reizi mēnesī sniedza padomes locekļiem informāciju par vairākiem AST darbības nepārtrauktībai būtiskiem jautājumiem, kā, piemēram, par AST gatavību ārkārtas un krīzes situāciju pārvaldībā, par Konkurences padomes 2021. gada 30. jūlija lēmuma Nr. 22, ar kuru tika konstatēta aizliegta vienošanās starp vairākiem būvkomersantiem, potenciālo ietekmi uz AST iepirkumiem, noslēgtajiem līgumiem un Eiropas Savienības finansējuma pieejamību, par ģeopolitisko procesu ietekmi uz AST un Augstsprieguma tīkls koncernu finanšu pārskatiem, elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem u.c. Nepieciešamības gadījumā no AST padomes tika rosināta aktīva AST valdes komunikācija un sadarbība ar kapitāla daļu turētāju, kā arī enerģētikas politikas veidotāju, lai panāktu iespējami labākos risinājumus.

Augstākās pārvaldības institūcijas snieguma novērtēšana

GRI 2-18

AST valdes un padomes sniegums tiek izvērtēts saskaņā ar saistošajos normatīvajos dokumentos - Ministru kabineta noteikumiem "Kārtība, kādā tiek vērtēti darbības rezultāti un finanšu rādītāji kapitālsabiedrībai, kurā valstij ir izšķirošā ietekme", Pārresoru koordinācijas centra vadlīnijām "Vadlīnijas valdes un padomes locekļu darbības rezultātu izvērtēšanai", "Vadlīnijas padomes darba ikgadējā pašvērtējuma veikšanai", definētajiem pamatprincipiem:

- valdes locekļa darbības rezultātu novērtējumu veido katram valdes loceklim izvirzīto mērķu sasniegšanas novērtējums, kopsakarībā ar uzņēmumam darbības vērtējumu;
- padomes locekļa darbības rezultātu izvērtēšana pamatā balstīta uz padomei veicamo pašvērtējumu.

Balstoties uz Stratēģiju, tajā ietvertajiem ilgspējīgas attīstības mērķiem, katru gadu vienlaikus ar nākamā gada budžetu, padome apstiprina uzņēmuma finanšu un nefinanšu mērķus nākamajam gadam, sasniedzamos rezultativitātes rādītājus. Papildus, padome katram valdes loceklim apstiprina individuāli sasniedzamos mērķa rādītājus, to ietekmi uz atalgojuma mainīgo daļu. Mātesabiedrības 2022. gada finanšu un nefinanšu mērķi tika apstiprināti padomes sēdē 2021. gada 20. decembrī, savukārt ar AST padomes 2022. gada 25. februāra lēmumu tika apstiprināti AS "Augstsprieguma tīkls" valdes priekšsēdētājam un valdes locekļiem individuāli noteiktie sasniedzamie darba izpildes rādītāji 2022. gadam. Reizi ceturksnī Sabiedrības valde ziņo padomei par mērķu izpildes progresu.

AST padomes locekļa darbības rezultātu izvērtēšana pamatā balstīta uz padomei veicamo pašnovērtējumu, kura rezultāti tiek atspoguļoti ikgadējā AST padomes ziņojumā akcionāru sapulcei. Nosacījumus padomes pašvērtējuma veikšanai ietver Pārresoru koordinācijas centra "Vadlīnijas padomes darba ikgadējā pašvērtējuma veikšanai".

AST Padome reizi gadā veic valdes darbības snieguma novērtējumu, izvērtējot katram valdes loceklim izvirzīto mērķu (*kritēriju, KPI – key performance indicators*) rādītājus. Papildus katrs valdes loceklis reizi gadā veic pašvērtējumus atbilstoši viņam noteiktajiem darbības mērķiem, ko iesniedz padomei.

AST Revīzijas komiteja katru gadu sniedz AST padomei rakstveida ziņojumu par savu darbību un Revīzijas komitejai noteikto uzdevumu izpildi, kā arī ziņo AST padomei par konstatētajiem trūkumiem un pārkāpumiem (ja tādi bijuši) AST koncerna konsolidētā un AST gada pārskata sagatavošanas un revīzijas procesā, kā arī iekšējās kontroles, riska pārvaldības un AST iekšējā audita daļas efektivitātē saistībā ar šo pārskatu kvalitātes nodrošināšanu. AST Revīzijas komitejas pārskata gada darba sniegums tiek izskatīts AST padomes sēdes ietvaros.

AST Meitassabiedrībā nominētie padomes locekļi vienu reizi gadā veic savas darbības pašnovērtējumu, sniedz vērtējumu arī par tās kā koleģiālas institūcijas darbību, iekļaujot to padomes ziņojumā akcionāru sapulcei.

AST Meitassabiedrībā valdes locekļu sniegums tiek vērtēts (padomes lēmums), vadoties no iepriekšējā finanšu gada revidētā gada pārskata rezultātiem un kapitālsabiedrībai un valdes locekļiem izvirzīto darbības rādītāju izpildes.

Balstoties uz attiecīgo pārvaldības institūciju snieguma vērtējuma rezultātiem, var tikt pieņemti lēmumi par mainīgās daļas (prēmijas) izmaksu (padomes un Revīzijas komitejas locekļiem prēmijas netiek maksātas) par pozitīvu darba sniegumu, vai arī pieņemti lēmumi par konkrēta/u locekļa/u atsaukšanu no amata, ja darba sniegums vērtējams kā neapmierinošs un neatbilstošs attiecīgās kapitālsabiedrības izvirzītajiem mērķiem.

Atalgojums un tā noteikšanas principi

GRI 2-19, 2-20, 2-21

Koncerna atalgojuma politikas galvenais mērķis ir visiem darbiniekiem uzturēt konkurētspējīgu un motivējošu darba samaksas sistēmu, racionāli izmantojot finanšu resursus. Darba samaksas sistēma ir nozīmīgs vadības instrumentu kopums, kas sekmē uzņēmuma stratēģisko mērķu sasniegšanu un veicina uzņēmuma tālāku attīstību.

Politikas mērķi:

- nodrošināt biznesa mērķu sasniegšanai nepieciešamās kompetences, ilgtermiņā piesaistot atbilstošas kvalifikācijas darbiniekus;
- motivēt darbiniekus kvalitatīvai darba izpildei, produktivitātes paaugstināšanai un mērķu sasniegšanai;
- paaugstināt darbinieku atbildības un iniciatīvas līmeni;
- efektīvi un racionāli izmantot finanšu resursus.

Koncerna padomes un valdes atalgojuma politika tiek noteikta saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu un uz tā pamata izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem, Pārresoru koordinācijas centra vadlīnijām. Tiesību aktos ir noteikts vienots regulējums publiskas personas kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu atlīdzībai. Atlīdzības apmērs tiek noteikts, izvērtējot kapitālsabiedrības lielumu raksturojošos kritērijus, kapitālsabiedrības darbības rezultātus.

Padomes un valdes priekšsēdētāja mēneša atlīdzības apmērs ir piesaistīts Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes oficiālajā statistikas paziņojumā publicētajam valstī strādājošo iepriekšējā gada mēneša vidējās darba samaksas apmēram, kuram piemēro koeficientu, kas noteikts atbilstoši kapitālsabiedrību raksturojošiem kritērijiem (apgrozījums, aktīvi, darbinieku skaits). Padomes un valdes locekļa mēneša atlīdzība nedrīkst pārsniegt 90 % no padomes vai valdes priekšsēdētāja mēneša atlīdzības.

Padomes loceklis, kurš vienlaicīgi ir arī kādas komitejas (Revīzijas komiteja) loceklis, par darbu attiecīgajā komitejā atlīdzību nesaņem. Padome reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas var lemt par prēmijas izmaksu valdes locekļiem. Prēmijas noteikšanā ņem vērā kapitālsabiedrības darbības rezultātus, stratēģijas izpildi un noteikto mērķu sasniegšanu. Prēmijas apjoms nedrīkst būt lielāks par divām valdes locekļa mēnešalgām.

Informācija par Koncerna padomes un valdes atalgojuma sasaisti ar ilgtspējas aspektiem, sasniegtajiem rezultātiem ir sniegta šī pārskata nodaļā "Augstākās pārvaldības institūcijas snieguma novērtēšana".

Uz AST padomes un valdes locekļiem nav attiecināms Darba koplīgums. Ar padomes un valdes locekļiem noslēgti pilnvarojuma līgumi, kas, cita starpā, paredz, ka padomes locekļa atsaušanas gadījumā, pilnvarnieks nesāņem atsaušanas pabalstu vai jebkāda cita veida kompensāciju, savukārt valdes loceklis saņem atsaušanas pabalstu trīs noteikto mēnešu atlīdzību apmērā, ja pilnvarnieks tiek atsaukts no amata pirms termiņa beigām, tai skaitā reorganizācijas vai likvidācijas gadījumā, un atsaušanas iemesls nav saistīts ar pilnvaru pārkāpšanu, pienākumu neizpildi vai nepienācīgu izpildi, nespēju vadīt kapitālsabiedrību, kaitējuma nodarīšanu sabiedrības interesēm vai padomes izteikto neuzticību. Ja pēc visaptverošas pārbaudes no Latvijas Republikas tiesībsargājošajām iestādēm tiks saņemts atzinums, ka valdes loceklis neatbilst likuma "Par valsts noslēpumu" 9.panta prasībām, t.i., pilnvarniekam tiek liegta pieeja konfidencialiem, slepeniem vai sevišķi slepeniem valsts noslēpuma objektiem, pilnvarnieks tiek atsaukts no valdes locekļa amata un šādā gadījumā atsaušanas pabalsts netiek izmaksāts.

Atalgojums par 2022. gadu AST padomes priekšsēdētājam Kasparam Āboliņam ir 40 153 EUR, padomes priekšsēdētāja vietniecei Olgai Bogdanovai - 36 133 EUR, padomes loceklim Armandam Eberhardam - 36 133 EUR, padomes loceklim Aigaram Ģermanim 36 - 133 EUR, padomes loceklei Madarai Melnei, līdz 26.01.2022. - 2 580 EUR.

Atalgojums par 2022. gadu AST valdes priekšsēdētājai Guntai Jēkabsoni — 144 344, valdes loceklim (attīstība) Arnim Daugulim — 129 458 EUR, valdes loceklim (ekspluatācija) Imantam Zviedrim – 140 013 EUR, valdes loceklim (sistēm vadība) Gatim Junghānam — 140 013 EUR, valdes loceklim (atbalsts) Mārcim Kauliņam, līdz 16.09.2022. — 135 455 EUR.

DARBINIEKI UN STRĀDĀJOŠIE

DARBINIEKI UN STRĀDĀJOŠIE

Vadības pieeja

Ikdienas darbā Koncerns koncentrējas uz vides, drošības, ekonomikas un sociālo ilgtspēju. Jau ilgstoši tiek īstenotas un atbalstītas iniciatīvas, kas atspoguļo Koncerna pamatvērtības un vienlīdzīgas attieksmes principus, izveidojot daudzveidīgu un iekļaujošu darba vidi attiecībā uz visiem darbiniekiem.

AST virzītājspēks ir attīstība un panākuma atslēga — vairāk nekā 500 profesionālu un atbildīgu darbinieku komanda (2022. gada 31. decembrī 522 darbinieki, 2021. gada 31. decembrī 529 darbinieki), kuri rūpējas par elektroenerģijas pārvadi, tās drošību un attīstību. AST vadība apzinās, ka darbinieki ar atšķirīgām kompetencēm un dažādību ir vērtība, kas dod iespēju uzņēmumam attīstīties un sasniegt arvien jaunus mērķus.

AST darbinieki un vadītāji ir savas jomas profesionāļi, kas gan savstarpējās attiecības, gan attiecības ar AST pamatdarbībā ieinteresēto pušu pārstāvjiem veido, balstoties uz vērtībām:

AST darbinieki un vadītāji ir savas jomas profesionāļi, kas gan savstarpējās attiecības, gan attiecības ar AST pamatdarbībā ieinteresēto pušu pārstāvjiem veido, balstoties uz vērtībām:

GODĪGI

Neatkarīga, ētiska un atklāta rīcība pret ikvienu un visiem

GUDRI

Efektīvi. Ar skatu nākotnē. Ilgtermiņa domāšana

ATBILDĪGI

Pārdomāta rīcība. Ar augstu atbildību pret darbu, cilvēkiem un dabu

KOPĪGI

Apvienojam spēkus, lai sasniegtu vairāk. Spēcīga komanda, kas iedrošina un izalciņa

Personāla vadības politika un pamatprincipi

AST personāla vadības politikas vadlīnijas ir izstrādātas, balstoties uz Koncerna vidēja termiņa darbības stratēģijā 2021.–2025. gadam noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem un uzdevumiem. Vadlīnijas izsaka AST redzējumu un vērtības attieksmē pret darbiniekiem un ietver nozīmīgākos personāla vadības virzienus, nosakot mērķus un uzdevumus vidēja termiņa laika periodam no 2022. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. decembrim.

Šo vadlīniju mērķis ir noteikt pamatprincipus vienotas, mūsdienīgas un efektīvas personāla vadības īstenošanai, lai nodrošinātu AST ar profesionāliem, iesaistītiem un motivētiem darbiniekiem augstas AST darbības efektivitātes sasniegšanai.

Ievērojot AST dinamisko attīstību, procesus, kas saistīti ar integrāciju ES iekšējā elektroenerģijas tirgū, sinhronizāciju ar Eiropas elektropārvades tīkliem, digitālo transformāciju, AST ilgtspēja un izvirzīto mērķu sasniegšana nav iespējama bez iesaistītiem un profesionāliem darbiniekiem. Darbinieki ir svarīgākais AST stratēģiskais resurss, kas veicina augstu AST darbības efektivitāti.

Lai sekmētu AST stratēģisko mērķu sasniegšanu, vadlīnijās ietverti sekojoši personāla vadības virzieni – personāla plānošana, personāla atlase, jaunpieņemto darbinieku integrācija, personāla attīstība, darba snieguma vadība, atalgojuma sistēma, darba vide, kā arī galvenie personāla vadības efektivitātes rādītāji.

Galvenie pamatprincipi balstās uz sekojošām vērtībām:

- normatīvo tiesību aktu ievērošanu;
- AST misijas, vērtību un ētikas principu pieņemšanu un ievērošanu;
- AST prioritātēm un mērķiem;
- godīgu, taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret darbiniekiem;
- dažādību iekļaujošu darba vidi, nodrošinot vienlīdzīgas iespējas visiem darbiniekiem;
- ilgtspēju – attīstot darbinieku kompetences, nododot zināšanas, daloties ar pieredzi un nodrošinot attiecīgu darbību pēctecību;
- AST tradīciju veidošanu un uzturēšanu;
- sociālo dialogu ar darbinieku pārstāvniecības organizācijām.

AST pastāvīgi pievērš uzmanību darbinieku viedoklim gan par darba vides drošību, gan citiem būtiskiem darba vides saistošajiem elementiem, kas veicina darbinieku piesaisti uzņēmumam un sekmē darbinieku attieksmi strādāt ar pilnu atdevi. Iesaistības pētījums tiek organizēts reizi divos gados. Pētījuma mērķis ir identificēt stiprās puses un uzlabojamās jomas, kā arī noteikt prioritātes, ar kurām strādāt, lai uzlabotu darbinieku piesaisti uzņēmumam. Iepriekšējo reizi pētījums veikts 2021. gadā un tajā piedalījās 77% no visiem uzrunātajiem AST darbiniekiem. Pētījuma rezultāti liecināja par darbinieku nepilnīgu izpratni par uzņēmuma digitalizācijas attīstību un to lomu nākotnē, kā arī par nepieciešamību veicināt pašu darbinieku digitālās prasmes. Šī

iemesla dēļ, 2022. gadā uzņēmumā tika realizēti vairāki veiksmīgi informatīvie un digitālo prasmju attīstošie projekti. Papildus pētījumā tika secināts, ka darbinieki vēlas lielāku vadības iesaisti veicinot privātās dzīves un darba līdzsvaru, līdz ar to, pārskata periodā uzņēmuma vadība maksimāli atbalstīja attālināta darba iespējas. Lai veicinātu darbinieku vidū lielāku izpratni par uzņēmuma stratēģiju un mērķiem, tā kā to par sev būtisku darbinieki bija atzīmējuši pētījumā, tika organizētas gan vadības vizītes uz reģioniem pie darbiniekiem, gan regulāras informatīvās sanāksmes vadītājiem, kā arī tika attīstīta iekšējās informācijas aprīte uzņēmuma iekšējā mājaslapā. Nākamais pētījums norisināsies 2023. gadā.

Darbinieki uztur pozitīvu uzņēmuma reputāciju un zīmolu saskarsmē ar darbībā ieinteresēto pušu pārstāvjiem. Savstarpējās attiecības tiek veidotas, balstoties uz vispārējiem ētikas principiem, godīgumu, savstarpēju cieņu un nepieļaujot interešu konflikta situācijas.

Atalgojums un tā noteikšanas principi

Koncerna un Mātesabiedrības Darbinieku atalgojumu veido:

- pamatalga – darbinieka darba līgumā noteiktā darba alga atbilstoši amata novērtējumam;
- atalgojuma mainīgā daļa – atalgojuma daļa, kas atkarīga no darbinieka darba snieguma. Tās mērķis ir uzturēt darba vidi, kura veicina rezultātu kvantitatīvo un kvalitatīvo izpildi, un atbilstoši atlīdzināt par ieguldījumu rezultātu sasniegšanā. Struktūrvienību vadītājiem noteikts gada snieguma vērtējums, par ko tiek saņemta gada prēmija. Snieguma vērtējums sastāv no sekojošām daļām: struktūrvienības mērķu izpildes, kompetenču novērtēšanas un papildus ja ir, par ieguldījumu AST īpaši svarīgu/prioritāru mērķu izpildē. Darbiniekiem, savukārt, ir noteikts īstermiņa jeb ceturkšņa snieguma vērtējums, par ko tiek saņemta ceturkšņa prēmija. Šeit vērtēšanas kritērijos ietilpst tādas sadaļas kā darba izpilde noteiktajos standartos (termiņi, kvalitāte un kvantitāte, u.tml), iniciatīva, iesaistīšanās, papildu uzdevumu veikšana, kā arī, ja ir, izcils darbs konkrētam laika periodam izvirzīto mērķu sasniegšanā. Darbiniekiem tiek piešķirta arī neregulāra, individuāla piemaksa par papildus pamatdarbam veiktu darbu;
- papildus labumi un atvieglojumi saskaņā ar Darba koplīgumu - šo mainīgās darba samaksa sistēmas elementu mērķis ir nodrošināt sociālās garantijas, atbalstot pēc iespējas plašāku darbinieku loku, ņemot vērā darbinieka vecumu, darba vides riskus un nodrošinot personīgās dzīves un darba dzīves līdzsvaru.

Koncernā darbinieku atalgojums tiek noteikts, ievērojot ieņemamo amatu, darbinieka prasmes un kvalifikācijas, veicamā darba apjomu un sarežģītību, darbinieka attieksmes un ieguldījuma Koncerna attīstībā un mērķu sasniegšanā, nodrošinot saņemtā atalgojuma atbilstību ieguldītajam darbam, kā arī Koncerna darbības rādītājiem. Lai saglabātu konkurētspēju un atbilstu aktuālajām atalgojuma tendencēm, Koncerna Mātesabiedrība un Meitassabiedrība katru gadu izvērtē savu praksi šajā jomā, veicot pētījumus sadarbībā ar personāla vadības konsultāciju uzņēmumu, ņemot vērā aktuālās atalgojuma tendences Latvijā.

Mātesabiedrībā visi amati tiek vērtēti vai pēc nepieciešamības pārvērtēti vienu reizi divos gados pēc definētiem kritērijiem - izglītība, pieredze, darba un domāšanas sarežģītība, problēmu risināšana, lēmumu pieņemšana, sadarbība, atbildība par rezultātu, fiziskā piepūle un darba apstākļi. Visi amati ir sadalīti 20 algu grupās, amatu skaits katrā grupā var būt atšķirīgs, kas ļauj salīdzināt amatus un noteikt līdzvērtīgu atalgojumu vienā amatu grupā strādājošiem. Katrai algu grupai ir noteikts atalgojuma diapazons, kas tiek aprēķināts pēc kompānijas Figure Baltic Advisory Vispārējā atalgojuma pētījuma datiem un tā mērķa līmenis ir noteikts darba tirgus mediāna, savukārt algu grupu robežas ir noteiktas – mērķa atalgojuma līmenis +/- 15%

Darbiniekiem, kuru zināšanas, pieredze, spējas un ieguldījums ir īpaši nozīmīgs AST attīstībā un mērķu sasniegšanā, var tikt nodrošināts atalgojums augstāks par vidējo tirgus līmeni. Maksimāli iespējamais apmērs ir līdz 30% virs amata atalgojuma tirgus mediānas.

Mātesabiedrība ik gadu piedalās Figure Baltic Advisory Vispārējā atalgojuma pētījumā, lai nodrošinātu AST atalgojuma politikas pilnvērtīgu piemērošanu un atalgojuma līmenis tiktu veidots un uzturēts tā, lai sabalansētu darbinieku atalgojumu ar atalgojuma līmeni darba tirgū, noteiktu AST konkurētspēju darba tirgū.

Darbinieku motivēšanas iespējas tiek saskaņotas ar AST finanšu resursiem un Latvijas Republikas tiesību aktiem.

2022. gadā ir uzsākts darbs pie amatu vērtēšanas un atalgojuma noteikšanas kārtības izstrādes. Darba grupa sadarbībā ar Figure Baltic Advisory konsultantu pēc vienotiem principiem un kritērijiem veica Sabiedrības amatu vērtēšanu pēc analītiskas intelektuālā un fiziskā darba amatu vērtēšanas metodes.

Iesāktais darbs tiks turpināts 2023. gadā – balstoties uz veikto amatu novērtējumu, tiks izstrādāts un ieviests amatu vērtēšanas, darbinieku pamatalgas noteikšanas un pārskatīšanas process, lai nodrošinātu taisnīgu un konkurētspējīgu, darba tirgus tendencēm atbilstošu pamatalgas sistēmu, kā arī vienotu pieeju Sabiedrības amatu vērtēšanai un pamatalgas noteikšanai. Koncerna galvenā uzmanība ir vērsta uz ilgtspējīgu attīstību un infrastruktūras darbības nodrošināšanu. Darbības nepārtrauktības nodrošināšana ilgtermiņā pieprasa kvalificētu darbaspēku ar speciālām zināšanām un specifisku pieredzi. Lai nodrošinātu šos uzdevumus attiecībā uz esošajiem darbiniekiem, kā arī piesaistītu jaunu darbaspēku, ir nepieciešams nodrošināt konkurētspējīgu atalgojumu.

Ņemot vērā Figure Baltic Advisory 2021. gadā veiktā vispārējā atalgojuma pētījuma rezultātus, kā arī AST koplīgumā atrunāto punktu par mēneša amatalgas pārskatīšanu un palielināšanu par iepriekšējā gada inflācijas apmēru, 2022. gada sākumā darbinieku pamatalga AST tika pārskatīta un palielināta par 7,9% tiem darbiniekiem, kuri stājušies darbā līdz 2021. gada 1. jūlijam.

Savukārt, Meitasabiedrībā, lai nodrošinātu zemāk atalgotu darbinieku sociālo aizsardzību, šai darbinieku kategorijai pamatalga tika paaugstināta no 2022. gada janvāra. Atalgojums augsta līmeņa speciālistiem un vadītājiem tika paaugstināts no 2022. gada februāra. Rezultātā kopējais Sabiedrības darbinieku atalgojums pieauga par vairāk nekā 8%. Figure Baltic Advisory 2022. gada vispārējā atalgojuma pētījumā identificētās darba tirgus attīstības

prognozes, ģeopolitiskā situācija, ar to saistītais straujais inflācijas un paredzamais energoresursu pieaugums bija iemesls tam, ka Meitassabiedrība 2023. gadā plānoto atalgojuma pārskatīšanu veica jau 2022. gada nogalē, paaugstinot mēneša pilnas slodzes pamatalgu par 200 EUR visiem Sabiedrības darbiniekiem, proporcionāli to darba slodzei.

Tabulā ir salīdzināti dati par visaugstāk atalgotā darbinieka darba samaksas apmēru pret kopējo darbinieku gada atalgojuma mediānu pēdējo divu gadu laikā:

Atalgojuma pieaugums	Meitassabiedrība		Mātessabiedrība	
	2022		2022	
Gada kopējā atalgojuma mediānas pieaugums darbiniekiem ¹	13,7 %		9,7 %	
Visaugstāk atalgotais darbinieks (gada kopējā atalgojuma pieaugums)	6,2 %		7,8 %	
Sabiedrības visaugstāk apmaksātā darbinieka /amatpersonas kopējā gada atalgojuma attiecība pret pārējo darbinieku kopējā gada atalgojuma mediānu	2021	2022	2021	2022
MEDIĀNA (gada kopējais atalgojums) = 100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Visaugstāk atalgotais darbinieks (gada kopējā alga)	438 %	409 %	298 %	282 %

Kopējās gada atalgojuma mediānas aprēķinam tika izmantoti sekojoši pieņēmumi:

- Analīzē piedalījās visi darbinieki, kuri bija darba attiecībās visu atskaites gadu, izņemot visaugstāk atalgoto darbinieku;
- Valdes locekļi ir izslēgti no analīzes;
- Visaugstāk atalgotais darbinieks tika noteikts pēc gada kopējās algas, nevis pēc pamatalgas;
- Kopējās gada algas aprēķinā ir iekļauti visi pamatalgas elementi (darba alga, regulārās piemaksas, darbnespējas lapas apmaksā, atvaļinājuma samaksa, vienreizējās piemaksas utt.), piemaksa par gada/pusgada rezultātiem, iemaksas privātajā pensiju fondā;
- Kopējās gada algas aprēķinā nav iekļauti Darba koplīgumā paredzētie pabalsti un nodokļu maksājumi.

Koplīgumi

GRI 2-30, AST-2

Rūpējoties par ilgtspējīgu attīstību, neatsverams ir ieguldījums darbiniekos, veidojot vienotu, spēcīgu un profesionālu komandu kā Mātessabiedrībā, tā arī Meitassabiedrībā noslēgts Darba koplīgums. Koncerna sabiedrību Darba koplīgumi, papildu normatīvajiem aktiem un ar darbinieku noslēgtajam Darba

līgumam, regulē tādus ar darba tiesiskajām attiecībām saistītus jautājumus kā: pušu saistības, nodarbinātības garantijas, darba samaksas organizāciju, darba un darbinieku veselības aizsardzību, atvaļinājumus, papildatvaļinājumus un sociālās garantijas. Koncerns ievēro darbinieku tiesības uz kolektīvu pārstāvību.

2021. gadā 53% un 2022. gadā 52% Koncerna darbinieku bija arodorganizācijas biedri. Koncerna sabiedrību noslēgtie Darba koplīgumi ir piemērojami ne tikai Koncerna sabiedrību arodorganizācijas biedriem, bet arī visiem Koncerna sabiedrību darbiniekiem.

Savstarpējās sadarbības rezultātā starp Mātesabiedrību un LAB "Enerģija" noslēgts Darba koplīgums paredz papildu garantijas visiem AST darbiniekiem neatkarīgi no to piederības pie arodbiedrības, tādējādi nodrošinot vienlīdzīgu ekonomisko un sociālo aizsardzību. AST arodorganizācijas biedri 2021. gadā bija ir 70% darbinieku, bet 2022. gadā tie ir 71% darbinieku. Izprotot darbinieku nozīmīgumu mērķu sasniegšanā, saskaņā ar Darba koplīguma nosacījumiem AST darbinieku labā veic iemaksas pensiju fondā, darbiniekiem dodoties pensijā, tiek nodrošināts pēc nodarbinātības pabalsts, AST rūpējas par ģimenei draudzīgu principu ieviešanu uzņēmumā — darbiniekiem tiek izmaksāts pabalsts, bērnam uzsākot mācības pirmajā klasē, papildus Darba likumā noteiktajam tiek piešķirta viena papildu atvaļinājuma nedēļa, darbiniekiem ar bērniem tiek piešķirtas papildu apmaksātas brīvdienas u. c., tādējādi veicinot ne tikai darbinieku motivāciju un darba spējas, bet arī kopējo sabiedrības labklājību. Vienlaikus Darba koplīgums paredz arī dažādus pabalstus AST darbiniekiem būtiskos dzīves notikumos.

AST ir pensiju fonda "Pirmais slēgtais pensiju fonds" akcionārs (1,9%). Pensiju fonds pārvalda veiktās iemaksas. Iemaksas pensiju plānā ir AST pamatdarbības izmaksas un tiek segtas no AST pamatdarbības ieņēmumiem. Iemaksas par labu darbiniekiem tiek veiktas 6% apmērā no darbinieku darba samaksas. 2021. gadā AST veica iemaksas Pensiju fondā par labu darbiniekiem 654 tūkst. EUR apmērā, bet 2022. gadā tie bija 698 tūkst. EUR. Darbinieku skaita ziņā tie ir 2021. gadā 93% un 2022. gadā 92% darbinieku. Valdei iemaksas Pensiju fondā netiek veiktas.

Papildus iemaksām Pensiju fondā, 2021. gadā saskaņā ar Darba koplīgumu darbiniekiem izmaksāti pabalsti 721 tūkst. EUR apmērā, 2022. gadā 811 tūkst. EUR apmērā.

Pēcnodarbinātības pabalsts attiecas uz tiem darbiniekiem, kuri pārtrauc darba attiecības un ir tiesīgi saņemt valsts vecuma vai invaliditātes pensiju. Pabalsta apmērs ir atkarīgs no AST nostrādātā laika — par katru uzņēmumā nostrādāto gadu tiek piešķirts pabalsts vienas nedēļas vidējās algas apmērā. 2021. gadā izmaksāti pabalsti 326 tūkst. EUR apmērā, bet 2022. gadā 389 tūkst. EUR apmērā.

AST regulāri informē darbiniekus un arodorganizācijas pārstāvjus par aktualitātēm, kas saistītas ar uzņēmuma saimniecisko darbību, attīstību un plānotajām izmaiņām organizatoriskajā struktūrā.

Strādājošie, kuri nav uzņēmuma darbinieki

GRI 2-8

Koncernā un Mātesabiedrībā darba aizsardzības prasību ievērošana tiek attiecināta ne tikai uz uzņēmuma, bet arī pakalpojumu sniedzēju darbiniekiem. Tiek veikta visu darbuzņēmēju darbinieku instruktāža un sniegta vispārīga informācija par darba aizsardzību uzņēmumā pirms darba uzsākšanas elektroietaisēs un to aizsargjoslās. Ir noteikta darba organizācijas kartība, kā arī informācija par darba aizsardzības prasībām uzņēmumā, kas publiski ir pieejama AST mājaslapā www.ast.lv.

Darbuzņēmēji pārvalda savus cilvēkresursus, un Koncerns un Mātesabiedrība uzrauga to darbību uzņēmumu objektos, veicot darba aizsardzības prasību izpildes pārbaudes darba vietās atbilstoši noteiktam apjomam un grafikam. Pārbaudes veic gan par objektu atbildīgās personās, gan uzņēmuma inženiertehniskais personāls. Par pārbaudi tiek sagatavots pārbaudes akts un informēts darbuzņēmējs. Par konstatētām būtiskām atkāpēm var tik pārtraukts darbuzņēmēja darbs un noteiktas soda sankcijas.

STRATĒGIJA UN POLITIKAS PRAKSE

STRATĒGIJA, POLITIKAS UN PRAKSE

Politikās noteiktās apņemšanās

GRI 2-23

Koncerns savā darbībā vadās pēc starptautiski pieņemtiem ētiskuma, tolerances, cilvēktiesību ievērošanas u.c. vispārpieņemtiem labas pārvaldības standartiem. Pārvaldības pamatā ir ilgtspējīga attīstība, atklātība un caurskatāmība, atbilstība, sniegums, horizontālā sadarbība, profesionalitāte, iniciatīva, izaugsme, četru acu princips, ētiskums, vienlīdzīgas iespējas, saziņa ar ieinteresētajām pusēm, kvalitatīva iekšējā saskarsme un uzticama ārējā saskarsme.

AS "Augstsprieguma tīkls" Korporatīvā pārvaldība tiek realizēta, ņemot vērā Latvijas Republikas normatīvos aktus, Eiropas Savienības un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas ieteikumus kapitālsabiedrības korporatīvajai pārvaldībai, Tieslietu ministrijas Konsultatīvās padomes izstrādāto "Korporatīvās pārvaldības kodeksu". Korporatīvās pārvaldības pārskats ir publiski pieejams AST mājaslapā: <https://www.ast.lv/lv/content/korporativas-parvaldibas-modelis>

Valsts līdzdalības AST pamatojums tiek noteikts ar Ministru kabineta rīkojumu, apstiprinot AST vispārējo stratēģisko mērķi. Savukārt AST pamatdarbības nodrošināšanai tiek veikta pārvades tīkla stratēģisko, taktisko un operatīvo plānu izstrāde, pārvades sistēmas attīstības desmit gadu plāna izstrāde.

AST, tās meitas un atkarīgo sabiedrību darbības stratēģiskā attīstība vismaz triju gadu periodam tiek noteikta vidēja termiņa darbības stratēģijā, kā arī tiek nodrošināts tās īstenošanas un noteikto mērķu izpildes novērtēšanas process.

AST darbības īstenošanas politikas nosaka principus, uz kuriem balstāmi komercdarbībai nepieciešamie lēmumi, lai nodrošinātu un veicinātu resursu lietderīgu un efektīvu izmantošanu, un ierobežotu attiecīgajai jomai raksturīgos riskus, turklāt tās tiek ieviestas arī AST Meitassabiedrībā, tādējādi veicinot AST būtisku pārvaldības principu ieviešanu tajā. 2022. gadā tika veikta politiku revīzija, lai tās sistematizētu, identificētu būtiskās pārvaldības jomas un aspektus, kas aktualizējami politikas līmeņa dokumentos, radītu vidi, kurā valda caurskatāmība, atbildība un godīga komercdarbība.

Identificētie un politikas dokumentu līmenī aktualizējamie aspekti tikai apkopoti un izdalīti četros blokos - pārvaldības aspekti un ekonomiskais sniegums, vides aspekti, sociālās atbildības aspekti (sabiedrība), darbinieki un darba vide. Katrā no šīm jomām tika pārskatītas jau esošās politikas, valdes un padomes līmenī panākta vienošanās par vairāku darbībai būtisku politiku izstrādi, kā, piemēram, Ilgtspējas politika, Personāla vadības politika, Korupcijas un interešu konflikta novēršanas politika u.c..

Šobrīd AST izstrādātas šādas politikas:

- **Korporatīvās pārvaldības politika**, kuras mērķis ir noteikt vienotus principus, saskaņā ar kuriem AST īsteno korporatīvo pārvaldību, veicinot ētisku, atbildīgu un caurskatāmu korporatīvās pārvaldības praksi;
- **Ētikas kodekss**, lai sekmētu korporatīvās kultūras attīstību, veicinātu sekmīgāku AS mērķu un uzdevumu izpildi, stiprināt AST koncerna zīmola un pakalpojumu reputāciju;
- **Atalgojuma politikas** mērķis ir uzturēt konkurētspējīgu un motivējošu darba samaksas sistēmu, racionāli izmantojot finanšu resursus. Nodrošināt biznesa mērķu sasniegšanai nepieciešamās kompetences, ilgtermiņā piesaistot atbilstošas kvalifikācijas darbiniekus, motivēt darbiniekus kvalitatīvai darba izpildei, produktivitātes paaugstināšanai un mērķu sasniegšanai, paaugstināt darbinieku atbildības un iniciatīvas līmeni, efektīvi un racionāli izmantot finanšu resursus;
- **Vides un energopārvaldības politika**, kuras mērķis ir nepārtraukti uzlabot AST vides un energosniegumu, ieviešot optimālākos tehniskos paņēmienus un tehnoloģijas, samazinot resursu zudumus un radīto atkritumu daudzumu, piesārņojošo vielu emisijas vidē, ietekmi uz klimata pārmaiņām un bioloģisko daudzveidību;
- **Korporatīvās sociālās atbildības politika (KSA)**, kuras mērķis ir definēt AST piemērotākās aktivitātes un pamatprincipus KSA jomā, lai veicinātu koncerna stratēģijas īstenošanu un ilgtspējīgu attīstību;
- **Informācijas tehnoloģiju sistēmu drošības politika** nosaka vienotus informācijas tehnoloģiju drošības principus un informācijas sistēmu pārvaldību, nodrošinot to konfidencialitāti, integritāti un pieejamību;
- **Iekšējā audita politikas** mērķis ir noteikt vienotus darbības pamatprincipus, lai nodrošinātu iekšējā audita kvalitatīvu darbību, neatkarības un objektivitātes prasību ievērošanu;
- **Risku pārvaldības politikas** mērķis ir nodrošināt vienotus riska pārvaldības pamatprincipus, lai savlaicīgi identificētu un pārvaldītu būtiskākos darbību negatīvi ietekmējošos faktorus, nodrošinot stratēģisko mērķu sasniegšanu, veiksmīgu attīstību un samazinot potenciālos zaudējumus un/vai reputācijas kaitējumu.
- **Iepirkumu politika** izstrādāta ar mērķi noteikt vienotus pamatprincipus kā tiek veikta preču, pakalpojumu vai būvdarbu iegāde.
- **Finanšu risku pārvaldības politikas** mērķis ir finanšu risku pārvaldības pamatprincipu noteikšana, ieviešana un uzturēšana, lai nodrošinātu nepārtrauktu Finanšu pārvaldības pilnveidi, samazinot finanšu risku potenciālo negatīvo ietekmi uz finanšu rezultātiem;
- **Darba aizsardzības politika** ir augstākās vadības uzstādījums darba aizsardzības jomā. Politikas īstenošanai tiek noteikts mērķis, kura sasniegšanu nodrošina uzņēmumā ieviestā darba aizsardzības sistēma;
- **Kvalitātes politika** ir orientēta uz AST misijas (*nodrošināt nepārtrauktu, drošu un ilgtspējīgu elektroenerģijas pārvadi visā Latvijā*) īstenošanu, darbības efektivitāti un ilgtspējīgu attīstību;
- **Grāmatvedības uzskaites politika** nosaka grāmatvedības uzskaites pamatprincipus galvenajās saimnieciskās darbības jomās.

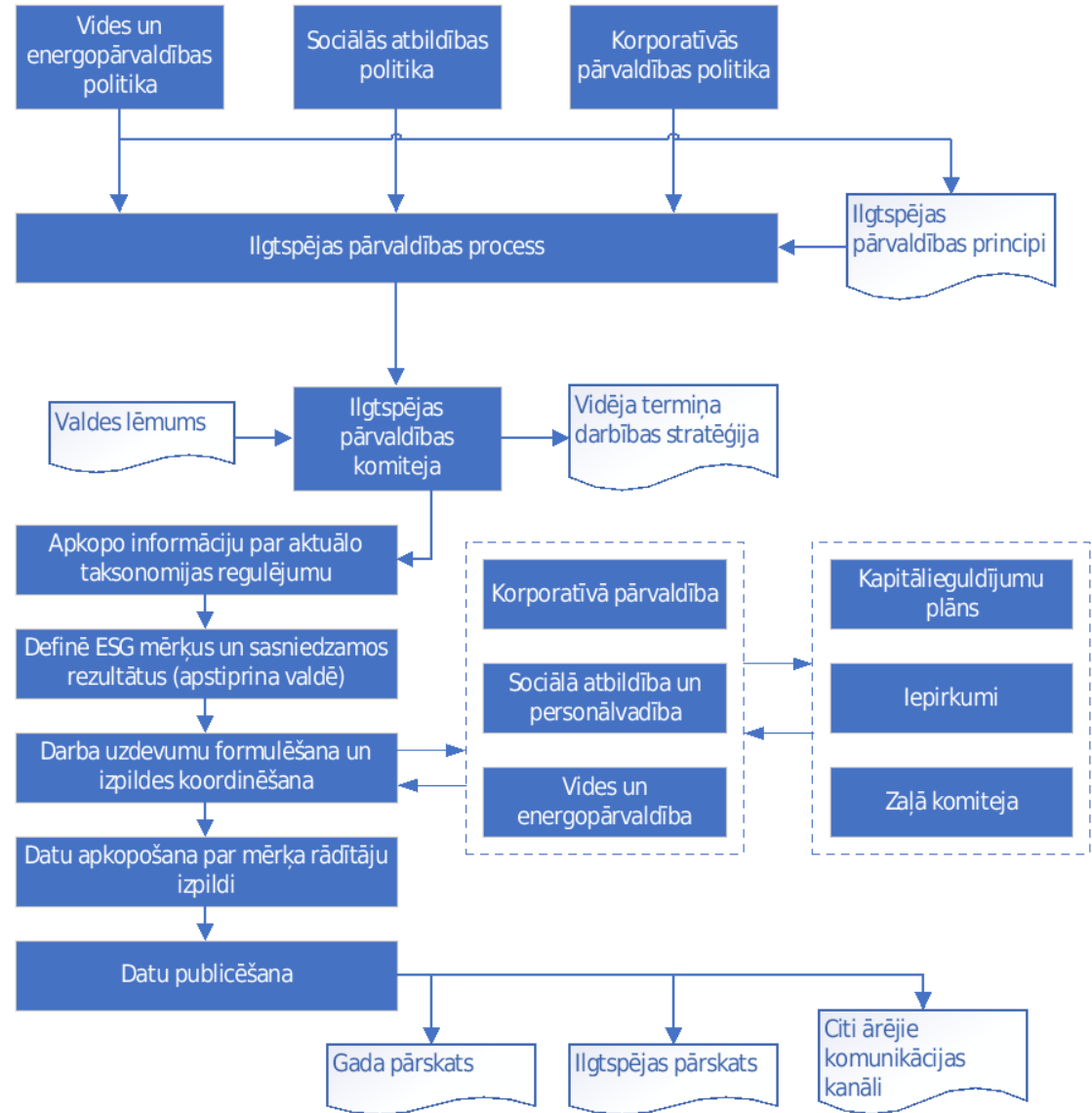
Turpmākajā periodā plānots turpināt iesākto darbu pie darbības īstenošanas politiku pilnveides.

AST ir izstrādājusi, ieviesusi un uztur uzņēmuma vadības sistēmu atbilstoši standartu ISO 9001:2015 (kvalitāte), ISO 14001:2015 (vide), ISO 45001:2018 (darba drošība) un ISO 50001:2018 (energo pārvaldība) prasībām.

Ieviestā Integrētā vadības sistēma nodrošina efektīvu AST darbību, ievērojot starptautiski pieņemtus darbības mehānismus attiecībā par kvalitātes, energo pārvaldības, vides aizsardzības, darba aizsardzības un arodveselības pārvaldību, nodrošinot korektu normatīvo aktu prasību izpildi, veicinot klientu un ieinteresēto pušu vēlmju apzināšanu un izpildi, raugoties uz norisēm uzņēmumā caur uzņēmuma procesu prizmu.

Pārskata periodā Mātesabiedrībā ir ieviests **Ilgtspējas pārvaldības process**, kas sekmē ilgtspējīgu lēmumu pieņemšanu, integrējot ilgtspējīgas attīstības principus koncerna iekšējos procesos un sadarbībā ar partneriem, sabalansējot biznesa attīstības mērķus ar Eiropas Savienības regulējuma prasībām un labo praksi ilgtspējas jomā. Ilgtspējas pārvaldības procesa kārtība aptver šādas jomas:

- Vides aizsardzību un klimata pārmaiņu mazināšanu;
- Sociālās atbildības veicināšana attiecībā pret darbiniekiem un iesaistītajām pusēm;
- Korporatīvo pārvaldību.

Ilgospējas pārvaldības komitejā ietilpst to struktūrvienību pārstāvji, kuru atbildības jomas skar noteikto ilgospējas pārvaldības principu īstenošanu. Komiteja savas darbības ietvaros saskaņo un koordinē noteiktas darbības jomas saskaņā ar Zaļās komitejas darbības kārtību un citiem saistītajiem dokumentiem. Tā izstrādā ilgospējas mērķu un sasniedzamo rādītāju priekšlikumus, kas tiek apstiprināti ar AST valdes lēmumu. Pirmā Ilgospējas pārvaldības komitejas sanāksme notiks 2023. gadā.

Informācija par cilvēktiesību principu ievērošanu atrodama sadaļās "Iekļaujoša darba kultūra un dzimumu līdztiesība" un "Personāla vadības politika un pamatprincipi".

Politikās noteikto apņemšanos ieviešana praksē

GRI 2-24

Koncerna amatpersonu pienākumu ieviest un ievērot AST politikas nosaka šo kapitālsabiedrību valdes un padomes nolikumi, kā arī noslēgtie pilnvarojuma līgumi. Koncerna meitas sabiedrības padomes locekļi savlaicīgi un pienācīgā kārtā informē tās valdi par AST politikām un veicina AST politiku ieviešanu meitas sabiedrībā. Vienlaikus katrā no izstrādātajām politikām tiek noteikta atbildība par tās uzturēšanu un ieviešanu praksē.

Gadījumos, kad AST politikas jākonkretizē Meitassabiedrības darbības kontekstā vai ja attiecīgajā jomā, kas Meitassabiedrībai svarīga, AST politika nav izstrādāta, tā izstrādā savu politiku. Meitassabiedrības politikas nedrīkst būt pretrunā ar AST politikām. Gadījumā, ja tiek konstatēta pretruna starp Meitassabiedrības politiku un AST politiku, spēkā ir AST politika.

Citās sabiedrībās, kā, piemēram, Baltijas reģionālajā elektroenerģijas sistēmu koordinācijas centrā, AST politikās ietvertu principu ieviešana tiek nodrošināta tādā apjomā, kādu sniedz balsttiesību apjoms attiecīgajā sabiedrībā.

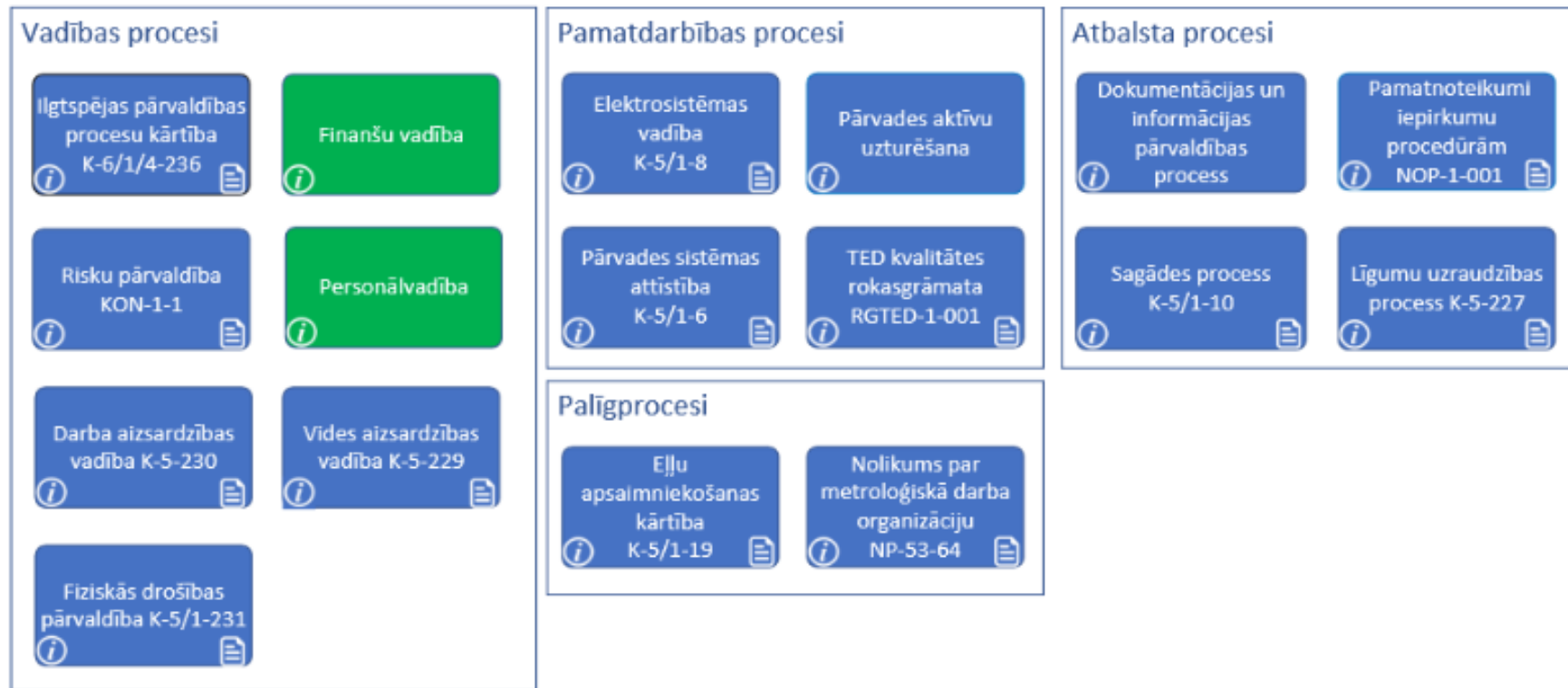
AST un Meitassabiedrība politikas aktualizē pēc nepieciešamības, bet rūpīgi izvērtē ne retāk kā reizi trijos gados. Tā, piemēram, Informācijas tehnoloģiju sistēmu drošības politika tiek aktualizēta, ja tiek paplašināti vai mainīti ietvari, uz ko attiecas politika, ja tiek mainīti IT drošības principi vai tiek atklāti jauni drošības apdraudējumi, vadoties no ārējā vai iekšējā IT audita ieteikumiem, drošības pārbaūžu un riska vērtēšanas rezultātiem, būtisku IT drošības incidentu gadījumā.

Procesi negatīvās ietekmes mazināšanai / kompensēšanai

GRI 2-25

Koncerns atbildīgi pieiet negatīvās ietekmes mazināšanai, ja tāda radīta, un kompensēšanai.

AST ir izstrādāta procesu interaktīvā karte, kura apvieno vadības, pamatdarbības, atbalsta un palīgprocesus, kā arī nodrošina ar procesu vadību saistītās kontroles sistēmas sasaisti.

Procesiem ir noteikti to vadītāji un atbalsta komanda, procesus pārskata pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi 3 gados izvērtē to aktualitāti.

2022. gadā AST aktualizēti Risku pārvaldības process, Darba aizsardzības vadības process, Vides aizsardzības vadības process, Fiziskās drošības pārvaldības process, sagādes process, Dokumentācijas un informācijas pārvaldības process. Pārstrādātas procesa plūsmas shēmas, tās vienkāršojot un uzlabojot pārskatāmību, pievienota papildus informācija, kas palīdz izprast procesus un to norisi. Vieglāk pieejama informācija par procesa vadītājiem un to atbalsta komandu.

Izstrādāts Līgumu uzraudzības process, lai uzlabotu izpratni par līguma uzraudzības riskiem, pienākumiem un atbildību. Izstrādājot procesus, kā arī veicot to uzturēšanu, uzlabošanu un attīstību, tajos tiek ietvertas darba videi noteiktās normatīvo aktu prasības, kā arī AST prasības. Darba vides prasības tiek iekļautas procesu aprakstos (kārtībās), ekspluatācijas un darba aizsardzības instrukcijās un Tehniskās ekspertīzes dienesta procedūrās.

Lai nodrošinātu pilnīgāku darba vides (darbu veikšanas tehnoloģijas, apkalpojamās iekārtas, darba aprīkojuma un mehānismu, pielietojamo individuālo aizsardzības līdzekļu u.t.t.) atbilstību normatīvajiem aktiem un labajai praksei, 2022.gadā tāpat kā iepriekšējos gados, tiek veikta darba vides risku vērtēšana, rīkotas ikmēneša tehniskās mācības, darba aizsardzības dienas, darba aizsardzības prasību ievērošanas pārbaudes, veiktas neplānotās brigāžu pārbaudes darba vietās un iekārtu ekspluatācijas novērtēšana. Pārbažu rezultāti tiek pārrunāti ar personālu un atbildīgajiem speciālistiem un tiek dokumentēti, nepieciešamības gadījumā tiek izstrādātas un realizētas korektīvās un/vai preventīvās darbības.

Lai nodrošinātu vides uzraudzību un mazinātu negatīvo ietekmi uz to, tiek realizēti iekšējie auditi, vides monitoringi, vides aizsardzības pasākumu plāns un energomonitorings. Pastāvīgi tiek uzraudzīti saistošie normatīvie akti vides aizsardzībā un to prasību izpilde. Pēc auditu un pasākumu plānu realizācijas tiek sagatavoti ziņojumi, tiek informēti iesaistītie un atbildīgie, nepieciešamības gadījumā tiek izstrādātas un realizētas korektīvās un/vai preventīvās darbības.

AST piedalās Swedbank organizētajā Biznesa ilgtspējas padomē, iniciatīvā "Ģimenei draudzīga darba vieta", kustībā "Dažādībā ir spēks" un iniciatīvai darba aizsardzības un veselības jomā "Misija Nulle".

Darbinieku iesaistei ir izveidota sadaļa AST mājas lapā "Ideju reģistrs", kurā darbinieki tiek aicināti aizpildīt ideju pieteikumu formu. Ideju reģistra ierakstus monitorē Kvalitātes sistēmas daļa sadarbībā ar Komunikācijas daļu un nodod atbildīgajām struktūrvienībām priekšlikumu izvērtēšanai un lēmuma pieņemšanai par tālāko rīcību.

Ideju reģistrā iesniegtie priekšlikumi tiek izvērtēti un uz tiem šajā pašā sadaļā tiek publicētas atbildes gadījumā, ja ideju nav iespējams realizēt pilnībā. Iesniegtie priekšlikumi ir anonīmi (reģistrs pieejams tikai no iekšējā tīkla un šajā sadaļā netiek reģistrētas datoru IP adreses), ja vien iesniedzējs nav norādījis savu vārdu.

2022. gadā Ideju reģistrā ir fiksētas 7 idejas, priekšlikumi vai ieteikumi darbības uzlabošanai, bet 2021. gadā reģistrēti 13 ieraksti. Idejas pārsvarā skar AST ikdienas darba un darba vides uzlabošanu un pārsvarā tiek realizētas ikdienas darbā.

Mehānismi jautājumu uzdošanai un problēmjaudājumu aktualizēšanai

---

GRI2-26

Trauksmes celšana ir iespēja veicināt likumīgu, godprātīgu, atklātu un pārredzamu organizāciju darbību publiskajā un privātajā sektorā, izmantojot tiesības brīvi paust savu viedokli. Trauksmes celšanas likums palīdz Latvijas iedzīvotājiem novērst pārkāpumus, pirms nodarīts kaitējums sabiedrības interesēm, vienlaikus aizsargājot trauksmes cēlētājus no nelabvēlīgām sekām.

Apzinoties problēmjaudājumu aktualizēšanas būtiskumu attiecībā uz neētisku rīcību, Koncernā un Mātesabiedrībā izveidota trauksmes celšanas sistēma.

AST mājas lapā ir izveidota sadaļa "Trauksmes celšana", kur koncentrēta visa būtiskā informācija par trauksmes celšanu. AST atbilstoši likumam ir apstiprināta "Trauksmes celšanas kārtība", saskaņā ar kuru pirms trauksmes celšanas jautājumu vai šaubu gadījumā (arī anonīmi) AST var saņemt konsultāciju, kuru sniedz AST kontaktpersona trauksmes celšanas jautājumos. Informācija, kuru konsultācijas ietvaros ir saņēmusi kontaktpersona, ir konfidenciāla.

Ārējā mājas lapā ir izveidota sadaļa "Atbildīga uzņēmējdarbība", kurā ir apkopota informācija par AS "Augstsprieguma tīkls" ētikas kodeksu, trauksmes celšanu, krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta risku pārvaldību, iepirkumu politiku, piegādātāja deklarāciju, privātuma politiku.

Atbilstība likumu un citu tiesību aktu prasībām

GRI 2-27

Koncerns savā darbībā seko līdzi atbilstībai likumu un citu tiesību aktu prasībām. Mātesuzņēmumā ir izstrādāta uzņēmumam saistošo normatīvo aktu uzraudzības kārtība.

Normatīvo aktu projektu uzraudzībai, kas skar AST intereses, uzņēmums izmanto "Tiesību aktu projektu publisko portālu" (turpmāk arī – TAP). TAP portāla paziņojumus saņem atbildīgā AST struktūrvienība. Atbilstoši AST noteiktajam kompetences sadalījumam, pēc nepieciešamības tiesību aktu projekti tiek novirzīti uzņēmuma struktūrvienībām vai struktūrvienības tiek piesaistītas tiesību aktu projektu izvērtējumam. Izvērtējuma lēmums tiek fiksēts TAPā.

Ja izmaiņas normatīvajos aktos nav identificētas TAPā (valsts institūcijas nav novirzījušas tiesību aktu projektu AST), tad normatīvo aktu izmaiņas tiek identificētas ar normatīvo aktu uzraudzību atbilstoši pa to jomām un uzņēmumā sadalīto kompetenci. Kopumā 2022.gadā AST sniegusi atzinumu par 48 tiesību aktu projektiem (2021. gadā - 23 tiesību aktu projektiem).

Visas normatīvo aktu prasības tiek adaptētas AST iekšējos dokumentos un kontroles vidē.

Pārskata periodā, tāpat kā 2021.gadā, Koncernā neatbilstība likumu un citu normatīvo aktu prasībām nav konstatēta.

Dalība asociācijās

GRI 2-28

Lai nodrošinātu mijiedarbību ar iesaistītajām un ieinteresētajām pusēm, Koncerns un Mātesabiedrība aktīvi iesaistās asociācijas un sabiedriskajās organizācijās.

AS "Augstsprieguma tīkls" ir dalībnieks šādās sabiedriskajās organizācijās:

	<p>AST dalība asociācijā ENTSOe – (Elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls) sniedz iespēju piedalīties tiesību aktu, politikas dokumentu izstrādē Eiropas līmenī. Asociācijā tiek pārstāvētas 37 valstis un 41 pārvades sistēmas operators. Tās mērķis ir strādāt pie gāzes un elektrības tirgus liberalizēšanas Eiropas Savienībā.</p>
	<p>AST dalība biedrībā "Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija"(LEEA) sniedz iespēju piedalīties elektroenerģētikas un energobūvniecības tiesību aktu, politikas dokumentu un standartu izvērtēšanā un pilnveidē, personāla sertifikācijas un apmācības programmu organizēšanā, ar elektroenerģētiku saistītu zinātnisku pētījumu veikšanā un zinātniski tehnisku pasākumu organizēšanā, kā arī sadarboties ar elektroenerģētikas virziena mācību iestādēm. AST pārstāvji regulāri piedalās LEEA sēdēs, lai nodrošinātu viedokļu apmaiņu par aktualitātēm enerģētikā, tajā skaitā par energodrošību.</p>

	<p>AST ir biedrības "Pasaules Enerģijas padomes Latvijas nacionālā komiteja" (PEP LNK) biedrs kopš 2016. gada. Dalība PEP LNK nodrošina informāciju par energoresursu izpēti, ieguvi, transportu, pārveidi un efektīvu izmantošanu gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā.</p>
	<p>Lai uzturētu akreditētās AST ķīmijas laboratorijas kvalitāti, kompetenci un atbilstību starptautisko standartu prasībām, AST 2015.gada maijā kļuva par biedrības "Latvijas testēšanas laboratoriju asociācija" biedru.</p>
	<p>AST ir dalībnieks Izcelsmes apliecinājumu Eiropas izdevējiestāžu asociācijā. Elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumu aprīte un tirdzniecība Eiropā iespējama, pateicoties "Association of Issuing Bodies" (AIB)</p>
	<p>2021. gadā AST pievienojās Swedbank Biznesa ilgtspējas padomei, lai apmainītos ar zināšanām, padziļinātu izpratni par ilgtspēju un kopā ar citiem uzņēmumiem veidotu ilgtspējīgāku uzņēmējdarbības vidi Latvijā.</p>
	<p>AST ir kļuvusi par Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta biedru, lai veicinātu informācijas apmaiņu starp organizācijām un veicinātu labās korporatīvās prakses ieviešanu Latvijas lielākajos uzņēmumos</p>

IETEKMES PUŠU IESAISTE

IETEKMES PUŠU IESAISTE

GRI 2-29

Koncerns izvērtē un ņem vērā gan savu ietekmi uz ieinteresētajām pusēm, gan to ietekmi uz Koncernu, un atbildīgi attiecas pret visu ietekmes pušu būtiskajiem jautājumiem.

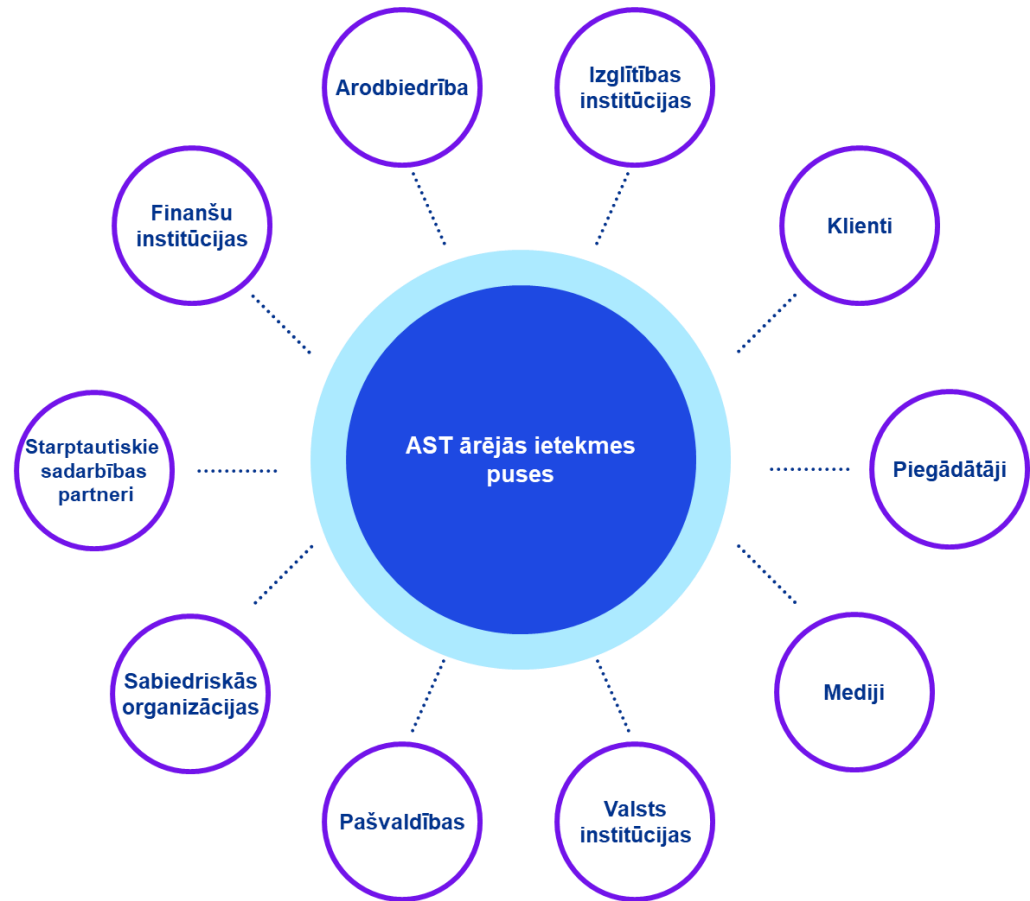
Sagatavojot ilgtspējas pārskatu par 2022. gadu, Koncerns balstījās gan uz savu skatījumu par nozīmīgajiem ilgtspējas aspektiem, gan uz ietekmes pušu novērtējumu, kas tika iegūts veicot ietekmes pušu aptauju un padziļinātas intervijas laika posmā no 2023. gada 13. janvāra līdz 15. februārim. Ārējo pušu aptaujā piedalījās 25 respondenti, kas veido 65% no sākotnēji uzrunāto respondentu skaita.

AST uztur ārējo ietekmes pušu datu bāzi, kas sevī ietver:

- Līgumpartnerus (projektētājus, būvniekus, būvuzraugus, piegādātājus-pakalpojuma sniedzējus);
- Klientus (pārvades elektrosistēmas lietotājus un tirgotājus);
- Pārējos partnerus.

AST iekšējās ietekmes puses

1. Akcionārs un Padome
2. Valde
3. Darbinieki

Attēls Nr. 1. AST ārējās ietekmes puses

AST ietekmes pušu iesaistes mērķis ir uzlabot uzņēmuma sniegumu attiecībā pret visām ieinteresētajām pusēm un sabiedrību kopumā. AST regulāri rīko publiskas tikšanās ar klientiem, piegādātājiem un sadarbības partneriem, lai informētu par jaunumiem nozarē un uzņēmuma aktualitātēm (pasākumi – Elektroenerģijas tirgus forums, Tikšanās ar projektēšanas darbos iesaistītajām organizācijām, Tikšanās ar būvniecības un remonta darbu veicējiem). Regulāri pirms to apstiprināšanas tiek rīkotas publiskās konsultācijas par noteikumu projektiem darbībai nozarē, organizētas attīstības projektu sabiedriskās apspriešanas un veiktas citas aktivitātes sadarbībā ar ietekmes pusēm.

Savukārt Conexus ir izstrādājusi vispārējo Korporatīvās sociālās atbildības politiku ar mērķi veikt piemērotākās darbības, lai veicinātu Sabiedrības stratēģijas īstenošanu un ilgtspējīgu attīstību, kā arī integrētu sociālos un vides aspektus savā uzņēmējdarbībā un attiecībās ar ieinteresētajām pusēm.

Būtisko ilgtspējas aspektu pārskatīšana Conexus vadības grupas ietvaros tika veikta 2021. gadā, pārvērtējot aspektu novietojumu uz Conexus ietekmes ass atbilstoši aktuālajai situācijai. 2022. gadā būtiskos ilgtspējas aspektus atkārtoti izskatīja un bez izmaiņām apstiprināja Conexus padome. Detalizēta informācija par būtisko ilgtspējas jomu noteikšanas procesu sniegta nodaļā "Būtiskās ilgtspējas jomas".

BŪTISKĀS ILGTSPĒJAS JOMAS

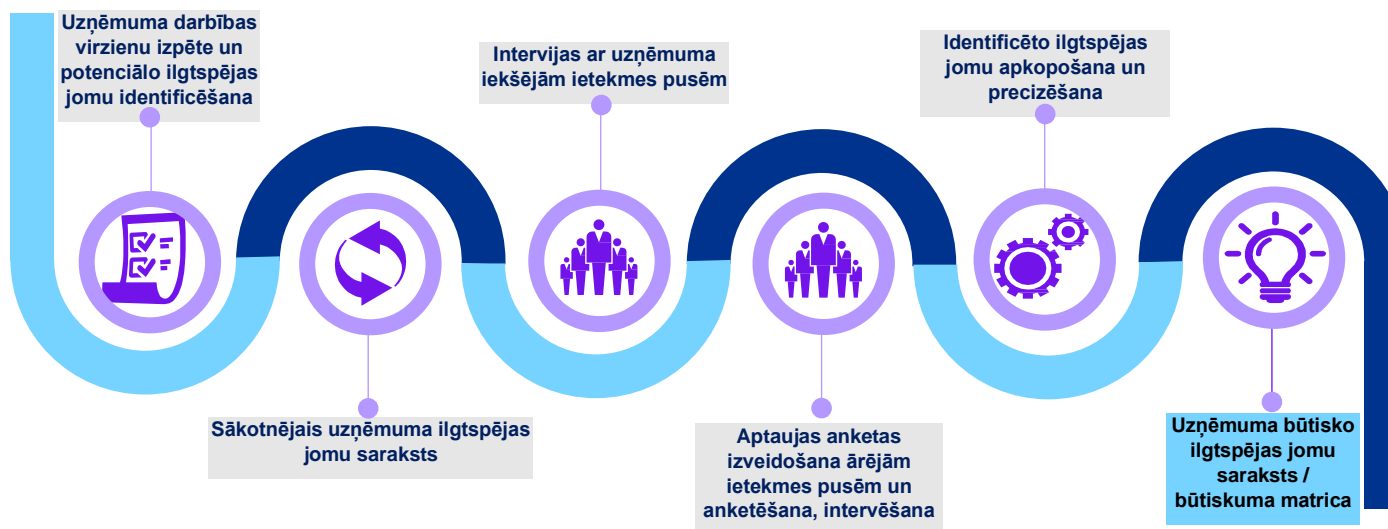
BŪTISKĀS ILGTSPĒJAS JOMAS

Būtisko jomu noteikšanas process

GRI 3-1

AST būtiskās ilgtspējas jomas tika noteiktas sešos soļos, kas atbilst GRI standartu prasībām par būtisko ilgtspējas jomu noteikšanu un ietekmes pušu iesaisti. Procesa apkopojums ir atspoguļots Attēls Nr. 2.

Attēls Nr. 2. Būtisko ilgtspējas jomu noteikšanas process

Ilgtspējas jomu identificēšana un validācija

Sākotnēji, analizējot Mātesabiedrības darbības virzienus, nozares aktuālo problemātiku, iepriekšējos gados veidotos ilgtspējas pārskatus un praksi elektroenerģijas sektorā, tika identificētas ilgtspējas jomas, kas aptver AST potenciālos vides, sociālās un ekonomiskās ietekmes aspektus.

Iekšējo un ārējo ietekmes pušu viedokļa ieguve

Iepriekš minētās identificētās ilgtspējas jomas tika pārbaudītas un precizētas intervijās ar AST padomes un valdes pārstāvjiem un noteiktu funkciju vadītājiem, kā arī iegūts šo iekšējo ietekmes pušu vērtējums izvirzītajām ilgtspējas jomām, prioritizējot būtiskākās no tām. Pamatojoties uz iekšējo interviju secinājumiem, izvirzītās ilgtspējas jomas tika optimizētas un apvienotas būtiskajās ilgtspējas jomās.

Ārējo ietekmes pušu aptaujāšanai tika sagatavota tiešsaistes anketa. Tika saņemtas 25 respondentu atbildes par uzņēmuma prioritārajām ilgtspējas jomām. Respondentiem tika dota iespēja pievienot arī papildu tēmas katrā no jomām, kā arī sniegt viedokli par AST ilgtspējas sniegumu kopumā.

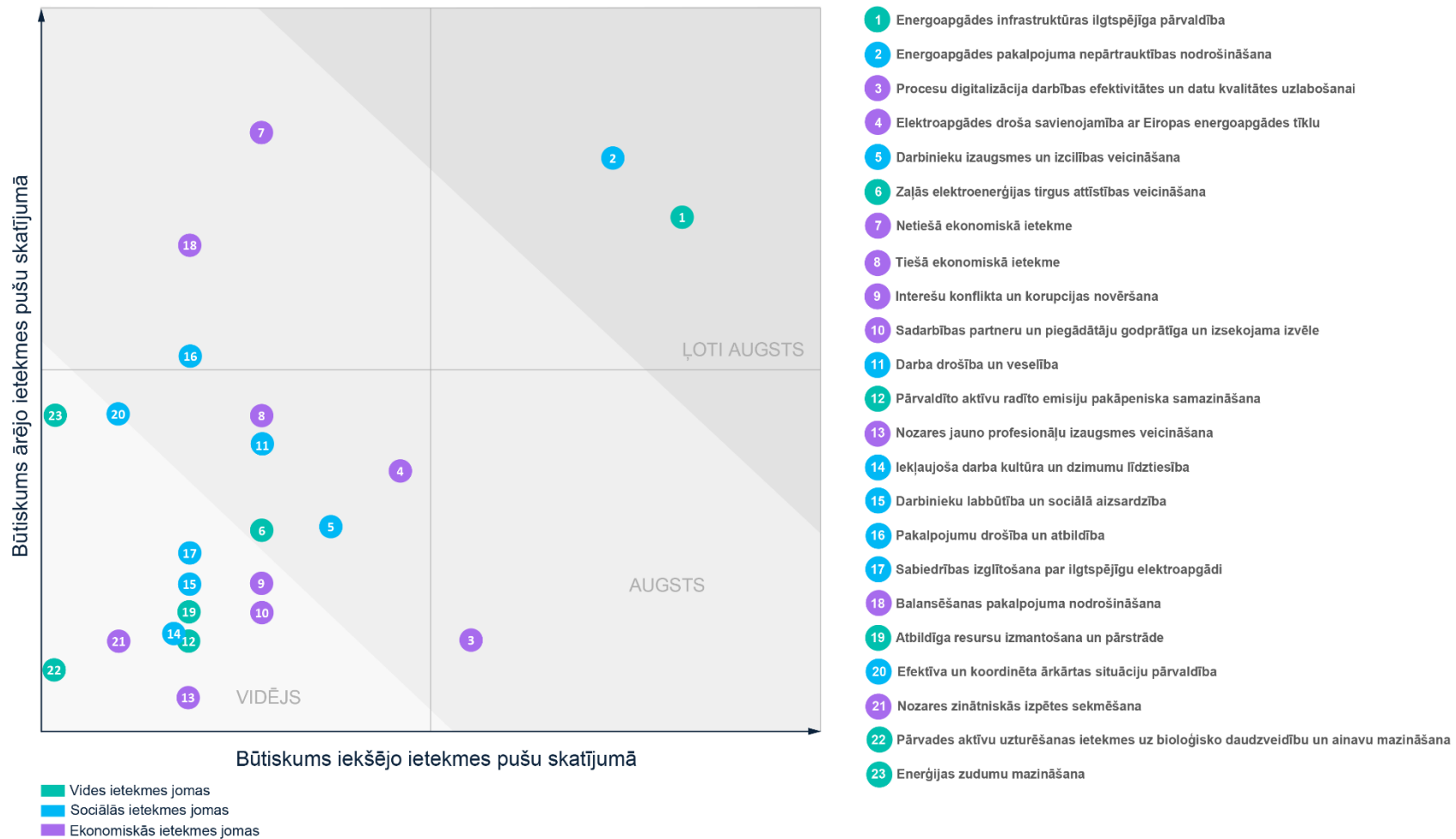
Papildus anketēšanai atsevišķas ārējās ietekmes puses (piemēram, finanšu institūcijas, klienti, sabiedriskās organizācijas) tika intervētas detalizēti, lai gūtu plašāku priekšstatu par Mātesabiedrības darbības sasaisti ar nozares un tās politikas plānošanas procesiem, pilnveides iespējām un ilgtspējīgas attīstības potenciālu.

Būtisko ilgtspējas jomu matrica

Atbilstoši veiktajai ārējo un iekšējo ietekmes pušu anketēšanai un interviju rezultātiem ir apkopots abu pušu redzējums par AST būtiskākajām ilgtspējas jomām, kas atspoguļots Attēls Nr. 3.

Attēls Nr. 3. AST būtisko ilgtspējas jomu matrica

Gan ārējās, gan iekšējās ietekmes puses par visbūtiskākajām AST ilgtspējas jomām uzskata energoapgādes infrastruktūras ilgtspējīgu (tostarp gan efektīvu, gan videi draudzīgu un atjaunīgo resursu izmantošanu veicinošu) pārvaldību un energoapgādes pakalpojuma nepārtrauktības nodrošināšanu.

Koncerna konsolidēto būtisko jomu saraksts

GRI 3-2

Pēc AST būtiskāko ilgtspējas jomu identificēšanas un matricas izveides, Mātesabiedrība izvērtēja Meitassabiedrības 2021. gada ilgtspējas un gada pārskatā atspoguļotās ilgtspējas jomas, izveidojot Koncerna konsolidēto būtisko ilgtspējas jomu matricu. AST un Conexus būtisko ilgtspējas jomu konsolidētā būtiskuma matrica sagatavota, izmantojot katra uzņēmuma būtisko ilgtspējas jomu ārējo un iekšējo pušu vērtējuma vidējās vērtības.

Papildus identificētas AST būtiskās ilgtspējas jomas, kas nepārklājas ar Conexus būtiskajām ilgtspējas jomām, bet ir iekļautas konsolidētajā matricā, jo uzskatāmas par būtiskām:

- Tiešā ekonomiskā ietekme;
- Netiešā ekonomiskā ietekme;
- Efektīva un koordinēta ārkārtas situāciju pārvaldība.

AST ietekmes pušu vērtējumā salīdzinoši zemu novērtētas ir jomas, kas saistītas ar klimata pārmaiņu un enerģijas zudumu mazināšanas jautājumiem, taču, ņemot vērā to savstarpējo saistību un globālo prioritāti, tās tiek saglabātas starp būtiskākajām jomām.

Attēls Nr. 4. Koncerna konsolidētā būtiskuma matrica un ilgtspējas jomas

Apvienotās ilgtspējas jomas	Būtiskās ilgtspējas jomas
Infrastrukturā drošība, ilgtspējīga pārvaldība un procesu digitalizācija	Ekonomiskās ietekmes joma
Darbinieku kompetence, izaugsme un kvalificēts nākotnes darbaspēks	Sociālās ietekmes joma
Darbinieku veselība, drošība un labbūtība	Sociālās ietekmes joma
Ilgspējīgi enerģijas risinājumi	Vides ietekmes joma
Ietekme uz klimatu un enerģijas efektivitāte	Vides ietekmes joma
Ilgspējīga iepirkšana un sadarbības partneru izvēle	Ekonomiskās ietekmes joma
Iekļaujoša darba kultūra un dzimumu līdztiesība	Sociālās ietekmes joma
Atbildīga resursu izmantošana un atkritumu apsaimniekošana	Vides ietekmes joma
Godīga un ētiska pārvaldība, korupcijas novēršana	Ekonomiskās ietekmes joma
Netiešā ekonomiskā ietekme	Ekonomiskās ietekmes joma
Tiešā ekonomiskā ietekme	Ekonomiskās ietekmes joma
Efektīva un koordinēta ārkārtas situāciju pārvaldība	Ekonomiskās ietekmes joma

Būtiskums iekšējo ietekmes pušu skatījumā

- Vides ietekmes jomas ■
- Sociālās ietekmes jomas ■
- Ekonomiskās ietekmes jomas ■

VIDES IETEKME

VIDES IETEKME

GRI 3-3

Koncerna vides filozofija un attieksme pret vidi ietver vides pārvaldības principus, atbildību un galvenās darbības vides jomā, nosakot videi draudzīgu un efektīvu tehnoloģiju izvēli un veicinot ilgtspējīgu Koncerna attīstību.

Galvenie Mātessabiedrības vides aizsardzības pamatprincipi:

- organizē savu darbību un plāno attīstību atbilstoši ilgtspējīgas attīstības pamatprincipiem, ievērojot ekonomiskos un vides aspektus un pildot Latvijas tiesību aktus vides aizsardzības jomā;
- identificē iespējamus vides riskus un maksimāli samazina to nelabvēlīgo iedarbību uz apkārtējo vidi visās uzņēmuma darbības jomās;

Periodiskā vides risku pārskatīšana tiek veikta reizi 3 gados, bet vides risku uzraudzība tiek veikta pastāvīgi, kontrolējot darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām, pienācīgi uzturot pārvades aktīvus, lai nepieļautu vides piesārņojumu, saskaņā ar risku pārvaldības koncepciju.

- ievieš labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, samazina piesārņojošo vielu emisiju vidē, ietekmi uz klimata pārmaiņām un radīto atkritumu daudzumu;

Sastādot iepirkumu nolikumus, tiek ņemtas vērā normatīvo aktu, standartu prasības, kā arī pieredze, lai nepieciešamie kapitālieguldījumi būtu efektīvāki un ilgtspējīgāki.

- veicina nepārtrauktu vides snieguma uzlabošanu katrā struktūrvienībā un uzņēmumā kopumā, veicinot resursu efektīvu izmantošanu;
- plānojot attīstību, izvērtē investīciju projektu ietekmi uz vidi, nepieļaujot kaitējuma nodarīšanu videi un sabiedrības interesēm, kā arī nodrošinot kaitējuma videi maksimālu samazināšanu plānoto objektu būvniecības, izmantošanas un slēgšanas posmos;
- uztur un pilnveido vides pārvaldības sistēmu saskaņā ar LVS EN ISO 14001 un LVS EN ISO 50001 standartu prasībām;
- rūpējas un veicina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, izvērtē un kontrolē uzņēmuma darbības radīto ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem;

Plānojot un veicot darbus elektropārvades līniju trasēs, tiek ņemti vērā dabas liegumi un uz tiem attiecināmie nosacījumi: darba veikšanas tehnoloģija un metodes, putnu ligzdošanas periods, u.tml.

- nodrošina atbildīgo darbinieku kompetenci vides jomā, veicina darbinieku vides apziņas veidošanu katrā darbavietā un informē darbiniekus par uzņēmuma darbības būtiskajiem vides aspektiem;
- regulāri un atklāti informē sabiedrību un ieinteresētās puses par uzņēmuma aktivitātēm vides jomā;
- rīkojas videi draudzīgi un aicina videi draudzīgi rīkoties sadarbības partnerus un sabiedrību.

Meitassabiedrības vides pārvaldības pamatprincips ir veikto darbību ietekmes uz vidi novērtējums un ietekmi mazinošo pasākumu plānošana un īstenošana. Meitassabiedrībā ir ieviesta vides pārvaldības un energopārvaldības sistēma, lai nodrošinātu ilgtspējīgu un videi draudzīgu dabasgāzes uzglabāšanas un pārvades sistēmu darbību un attīstību, kā arī samazinātu ar darbību saistītos vides riskus.

Koncernā ieviestās pārvaldības sistēmas ir balstītas uz ISO 14001 vides pārvaldības standartu, kā arī uz ISO 50001 energopārvaldības standartu prasībām, kas atbilstoši sertificētas. Ik gadu tiek veikts iekšējais audits, kura laikā izlases kārtībā tiek pārbaudīta darbinieku izpratne un veiktie darbi saskaņā ar standartu prasībām. 2022.gadā kopumā auditētas 48 struktūrvienības, tika apsekotas un novērtētas 43 apakšstacijas un 6 Līniju dienesta administratīvi tehniskās bāzes un 13 apakšstaciju grupu administratīvi tehniskās bāzes. Attiecīgi 2021.gadā kopumā auditētas 48 struktūrvienības, apsekotas un novērtētas 44 apakšstacijas, 6 Līniju dienesta administratīvi tehniskās bāzes un 13 apakšstaciju grupu administratīvi tehniskās bāzes. Darbība pēc šiem standartiem ir brīvprātīga, tomēr tā norāda uz Koncerna atbildīgu attieksmi pret apkārtējo vidi, kā arī centieniem pastāvīgi uzlabot vides sniegumu.

- Liela uzmanība tiek pievērsta vides aspektu un ietekmes uz vidi pārvaldībai dabasgāzes pārvadē, kur saņemti seši C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumi un septītais apliecinājums saņemts administrācijas objektā, dabasgāzes uzglabāšanai pazemes gāzes krātuvē, kurai ir izsniegta atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai un siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauja. Conexus piedalās Eiropas Savienības emisiju kvotu tirdzniecības sistēmā.
- Visas darbības tiek veiktas saskaņā ar atļaujās un apliecinājumos izvirzītajiem nosacījumiem. Tiek veikts piesārņojuma monitorings un piesārņojošo vielu noteikto limitu kontrole. Par radīto piesārņojumu Koncerns veic dabas resursu nodokļa maksu.
- 2022. gadā, tāpat kā 2021. gadā, netika konstatēti neviens pārkāpumi pret vidi un tika ievēroti vides normatīvajos aktos izvirzītie nosacījumi.

Ilgtspējīgi enerģijas risinājumi

AST-1

Koncerna un Mātesabiedrības Vides aizsardzības politikas mērķis ir nepārtraukti uzlabot Koncerna un Mātesabiedrības vides sniegumu, novēršot vai samazinot kaitīgo ietekmi uz vidi, racionāli izmantojot dabas resursus un ieviešot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus visās Koncerna un Mātesabiedrības darbības jomās.

Koncerna energoresursu pārvaldības sistēma ietver elektroenerģijas pārvades, dabasgāzes uzglabāšanas un pārvades jomas, kas galvenokārt saistītas ar elektroenerģijas patēriņu elektroenerģiju patērējošās iekārtās, dabasgāzes patēriņu dabasgāzes sadedzināšanas iekārtās, autotransporta un mehānismu darbināšanai patērētajiem energoresursiem. Lai nepārtraukti veicinātu Koncerna un Mātesabiedrības energoefektivitātes paaugstināšanu, tiek veikts energoresursu patēriņa monitorings un noteikti ikgadējie energoefektivitātes uzlabošanas mērķi un pasākumi to sasniegšanai.

Plānojot Mātesabiedrības aktivitātes tekošajam periodam, tiek izstrādātas programmas noteiktu darbu izpildei, lai samazinātu uzņēmējdarbības nelabvēlīgo ietekmi uz vidi, paaugstinātu elektroapgādes sektora drošību un sniegumu. Katra perioda beigās tiek sagatavots ziņojums par realizētajiem darbiem un to rezultātā sasniegtiem rādītājiem. Šādi ziņojumi ir par Vides Pārvaldības programmas izpildi un Energopārvaldības programmas izpildi.

Lai samazinātu vides piesārņojuma risku, 2022. gadā AST tika realizēta Vides Pārvaldības Programma Nr. 48, kuras ietvaros tika atjaunotas transformatoru virszemes un pazemes eļļas uztvērējbedres. AST 139 apakšstacijās kopā uzstādīti 517 transformatori, no kuriem 26 ir autotransformatori un 490 ir transformatori, divās apakšstacijās Nr. 208 "Šķīrotava" un Nr. 215 "Vangaži" tika atjaunotas pazemes eļļas uztvērējbedres. Tāpat tika atjaunotas transformatoru eļļas savācējbedres 1 autotransformatoram un 5 transformatoriem apakšstacijās Nr. 215 "Vangaži", Nr. 17 "Suntaži", Nr. 140 "Bišuciems", Nr. 112 "Mīlgrāvis", Nr. 87 "Viļaka". Tika ierīkoti 3 separatori apakšstacijās Nr. 215 "Vangaži", Nr. 112 "Mīlgrāvis", Nr. 87 "Viļaka". Tika uzsākts projekts transformatoru virszemes eļļas savācējbedres atjaunošanai apakšstacijā Nr. 169 "Ugāle". Salīdzinājumam, 2021. gadā tika atjaunotas pazemes eļļas uztvērējbedres 4 transformatoriem un 1 autotransformatoram, kā arī ierīkoti 2 separatori.

Energoefektivitātes paaugstināšanai tiek veikta novecojušo transformatoru nomainīšana. Jaunie transformatori tiek izvēlēti ievērojot eko dizaina (ES regulas Nr. 548/2014 prasībām (ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un 2009/125/EK) un ES regulas Nr. 2019/1783 prasībām (ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un 2009/125/EK attiecībā uz maziem, vidējiem un lieliem jaudas transformatoriem)) prasības, kas nodrošina tehnisko zudumu samazināšanu. 2022. gadā realizēta Energopārvaldības programma Nr.7, kuras ietvaros kopumā 2022. gadā tika nomainīti 13 jaudas transformatori un 2 autotransformatori, kuru dzīves cikla zudumi sastāda 292 148,88 MWh, bet gada energoetaupījums attiecīgi 5 448,435 MWh. Attiecīgi 2021.gadā pēc realizētas Energopārvaldības

programmas Nr.6, kuras ietvaros kopumā nomainīti 10 transformatori, kuru dzīves cikla zudumi sastāda 114 639,97 MWh, bet gada energoetaupījums attiecīgi 2 292,80 MWh. Energoetaupījuma aprēķins tiek iegūts ar inženieraprēķina metodi.

Paralēli saskaņotajiem darbu plāniem notiek izpētes darbi par inovatīviem risinājumiem, kas sniegtu iespējas mazināt saimnieciskās darbības atstāto negatīvo ietekmi uz vidi un klimatu. Lai uzlabotu energoefektivitāti, a/st. vadības telpās temperatūra apkures sezonā bez personāla apstākļos tiek samazināta līdz +120C (prasība fiksēta ID-82-20). 2022. gadā realizēts pilotprojekts apkures iekārtu uzraudzībai, monitoringam un vadībai (t.sk. lietotāju pārvaldībai) a/st. Nr.157 "Ķemeri". Veikta 4 objektu jumta seguma nomaiņa un jumta pārseguma siltināšana, kas kopā nodrošināja 125MWh energoetaupījumu gadā (objektu kopējā platība 835,9 m²). A/st. Nr.80 "Gulbene" veikta saules bateriju uzstādīšana ar ģenerācijas momentāno vērtību līdz 14 kW. Faktiskos ģenerācijas rādītājus būs iespējams novērtēt 2023. gadā.

Arī Conexus nepārtraukti notiek darbs pie efektīvāku risinājumu meklēšanas, izvērtējot labākos pieejamos tehniskos risinājumus tehnoloģiskajiem uzlabojumiem, lai rastu veidus siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisiju daudzuma samazināšanai.

Būtiskākie saistītie pasākumi un attīstības projekti:

1. Inčukalna PGK kompresoru ceha modernizācijas projekts ar mērķi samazināt NO_x, CO₂ un CH₄ emisijas un uzlabot energoefektivitāti;
2. Inčukalna PGK gāzes savākšanas punkta modernizācijas projekts ar mērķi samazināt CH₄ emisijas;
3. pastāvīgi tiek plānoti dabasgāzes pārvades tīkla remontdarbi CH₄ emisiju samazināšanai un gāzes regulēšanas staciju aprīkojuma pilnveide energoefektivitātes uzlabošanai.

Energijas izmantošana un efektivitāte

GRI 3-3, 302-1, 302-3, 302-4

Savas pamatdarbības nodrošināšanai Koncernā tiek patērēti noteikti energoresursi, kā elektroenerģija, siltumenerģija, degviela, gāze. Šo resursu patēriņš tiek reģistrēts un uzraudzīts / monitorēts, lai iegūtos datus būtu iespējams analizēt un izdarīt secinājumus par patēriņa tendencēm un iespējamajiem izmaiņu iemesliem, identificēt aktivitātes, kas sniedz ieskatu par patēriņa nelabvēlīgiem aspektiem un būtisku resursu ietaupījumu.

Ilgadējais, būtiskākais enerģijas patēriņš un Koncerna energoresursu patēriņa indikatori:

	Koncerns		
	2022	2021	2020
Kopējais enerģijas patēriņš Koncernā, MWh (ieskaitot dabasgāzi (apkurei un tehnoloģiskajiem procesiem), degvielu un elektrību)	138 405	178 047	172 254
no tā elektroenerģijas patēriņš, MWh	14 694	16 162	14 593
no tā siltumenerģijas patēriņš, MWh	117 483	155 992	155 121
Pazemes gāzes krātuves energopatēriņa indikators	0.0102	0.0105	0.0101
Indikators = dabasgāzes patēriņš procesu nodrošināšanai Inčukalna PGK (m3/gadā)/ iesūknētās dabasgāzes daudzums Inčukalna PGK (m3/gadā)			
Dabasgāzes pārvades sistēmas energopatēriņa indikators	0.048	0.054	0.016*
			0.050
Indikators = dabasgāzes patēriņš pārvades sistēmas procesu nodrošināšanai (m3/gadā)/caur pārvades sistēmu pārsūknētās dabasgāzes daudzums (m3/gadā)			
Zudumu, tehnoloģiskā patēriņa īpatsvars, %/gadā	2.08	2.2	2.3
Indikators = AST zudumu daļa MWh pret AST pārvādīto elektroenerģiju (110/330kV tīklā)MWh			

Ikgadējais, būtiskākais enerģijas patēriņš un Mātesabiedrības energoresursu patēriņa indikatori:

	Mātesabiedrība		
	2022	2021	2020
Kopējais enerģijas patēriņš, MWh (ieskaitot dabasgāzi (apkurei un tehnoloģiskajiem procesiem), degvielu un elektrību)	15 640	16 724	16 726
no tā elektroenerģijas patēriņš, MWh	9 747	10 640	8 704
no tā siltumenerģijas patēriņš, MWh	2 061	2 641	2 156
Pārvadītā enerģija Zudumu, tehnoloģiskā patēriņa īpatsvars, %/gadā	2.08	2.2	2.3
Indikators = AST zudumu daļa MWh pret AST pārvādīto elektroenerģiju (110/330kV tīklā)MWh			

Mātesabiedrības radītais enerģijas patēriņš un energoefektivitāte

Mātes sabiedrības pamatdarbība ir elektroenerģijas pārvade, līdz ar to būtiskāko enerģijas patēriņu veido elektroenerģija. Kopā AST pārvadītā elektroenerģija 2022. gadā ir 9 384 997 MWh un pārvades zudumu apjoms sastāda 2.08%.

Gads	2022	2021	2020
Pārvadītā elektroenerģija, MWh	9 384 997	9 408 398	8 709 831

Kopā uzskaitītais tehnoloģiskais patēriņš pašu vajadzībām apakšstacijās 2022. gadā bija 7 458 476 kWh un tas sarucis pret 2021. gadu par 9,72%, attiecīgi 2021. gadā elektroenerģijas tehnoloģiskais patēriņš bija 8 261 341 kWh.

Kopā uzskaitītais saimnieciskai patēriņš pašu vajadzībām apakšstacijās 2022. gadā bija 2 288 548 kWh un tas sarucis pret 2021. gadu par 3,76%, attiecīgi 2021. gadā elektroenerģijas saimnieciskais patēriņš bija 2 378 058 kWh.

Gads			2022	2021	2020
Tehnoloģiskais vajadzībām, kWh	patēriņš	pašu	7 458 476	8 261 341	7 530 079
Saimnieciskais vajadzībām, kWh	patēriņš	pašu	2 288 548	2 378 058	2 153 970

2022. gadā tika pieņemts konceptuāls lēmums saimnieciskā patēriņa pašu vajadzībām datus iekļaut arī elektroenerģijas patēriņu administratīvi tehniskajai bāzei Dārziema ielā 86, Rīgā. Tas veido papildus elektroenerģijas patēriņu, tāpēc dati ir pārrēķināti (sasummēti) attiecīgi visam pārskata periodam 2022., 2021. un 2020. gadam.

Energoefektivitātes uzraudzība tiek nodrošināta ar ikmēneša patēriņa monitoringu, bet būtiskākie uzlabojumi tiek realizēti plānojot un veicot kapitālieguldījumus, kas aprakstīti jau iepriekš sadaļā Ilgtspējīgi enerģijas risinājumi.

Siltumenerģiju no centralizētajiem siltumapgādes tīkliem AST izmanto 2 objektos: Dārziema ielā 86, Rīgā (kur izvietota AST administratīvi tehniskā bāze) un Jātnieku ielā 95, Daugavpilī.

Administratīvi tehnisko bāzi Rīgā, Dārziema ielā 86 veido 48 būves, to energoefektivitātes klase variē no C līdz F ar kopēja platību 13 262 m². Ēkas ir celtas dažādos laika periodos, laika gaitā ir mainījusies vajadzība to pielietošanai, ir veiktas pārbūves un pielāgošanas darbi, taču kopumā tās neatbilst mūsdienu vajadzībām, energosniegumam, servisam un komfortam. Tāpēc ir pieņemts lēmums pārbūvēt visu AST administratīvi tehniskās bāzes kvartālu.

Jaunā biroja ēka ir paredzēta kā gandrīz nulles enerģijas ēka, tehniskajām telpām normatīvs nenosaka ēkas energoefektivitātes klasi. Šobrīd tiek izstrādāts būvniecības projekts, kā ietvaros tiek domāts par ēku energoefektivitātes sniegumu, saules enerģijas izmantošanu un citiem uzlabojumiem, kuriem kopumā vajadzētu sniegt vismaz 30% enerģijas ietaupījumu.

Vienā no AST objektiem Līniju dienesta Grobiņas iecirknī apkures nodrošināšanai un siltā ūdens uzsildei tiek izmantota dabasgāze. Šāds apkures veids izbūvēts un izmantošana uzsākta 2020.gadā, novembra mēnesī. 2022. gadā ir izdevies būtiski optimizēt apkures darbību un veikt ietaupījumu 26,6 % pret 2021.gadu.

Gads	2022	2021	2020
Enerģijas patēriņš, dabasgāze, MWh	55	75	12

Degviela AST tiek izmantota transporta un mehānismu darbināšanai, kā arī ģeneratoru darbināšanai. Transporta un mehānismu degvielas patēriņš tiek uzraudzīts mēneša ietvaros katrai transporta vienībai un mehānismam, patēriņa datus salīdzinot ar attiecīgās transporta grupas patēriņa normu.

Kopā uzskaitītais nobraukums 2022. gadā pret 2021. gadu palielinājās par 6,03%, kopā aprēķinātais veiktspējas rādītājs 2022. gadā pret 2021. gada rādītāju samazinājās par 0,39%.

Gads	2022	2021	2020
Vidējais nobrakums, km	117 108	110 444	122 577
Veiktspējas rādītājs vid., l/100km	26	26	28

Kopumā AST ir novērtētas 10 transportlīdzekļu iedalījuma grupas (bez mehānismiem ar nostrādātām m/h, kuru veiktspēju šobrīd nav iespējams novērtēt), mazākais veiktspējas rādītājs 2022.gadā bija "vieglais komerc transports DD" 6 l/100km un "vieglais komerc transports BE" 7 l/100km, bet lielākais veiktspējas rādītājs "personālpacēlājs BE " 69 l/100km, "kravas transporta līdzeklis virs 3.5 t BE" 42 l/100km, līdzīgi kā 2021.gadā un 2020.gadā.

Meitassabiedrības pamatdarbības radītais enerģijas patēriņš un energoefektivitāte

Conexus būtiskākie energoresursi dabasgāzes uzglabāšanā ir dabasgāze un elektroenerģija, kas tiek patērēti tehnoloģisko procesu norisei, pazemes gāzes krātuvē iesūkņējot dabasgāzi. Savukārt būtiskākais energoresurss dabasgāzes pārvades procesu nodrošināšanai ir dabasgāze, kas tiek patērēta, lai nodrošinātu dabasgāzes pārvadīšanas tehnoloģiskos procesus. Informācija par patērēto elektroenerģiju tiek iegūta no elektroenerģijas piegādātāja, savukārt informācija par siltumenerģiju MWh izteiksmē tiek aprēķināta, izmantojot ikmēneša noteikto dabasgāzes siltumspēju.

Ņemot vērā, ka būtiskākais energoresurss, kas tiek izmantots Conexus veikto tehnoloģisko procesu nodrošināšanai, ir dabasgāze, ir izveidoti energopatēriņa indikatori, kas izteikti kā dabasgāzes patēriņš pret iesūkņētās dabasgāzes daudzumu pazemes gāzes krātuvē, un dabasgāzes patēriņš pret pārsūkņētās dabasgāzes daudzumu pārvades sistēmā.

Pazemes gāzes krātuves energopatēriņa indikators 2022. gadā, salīdzinot ar 2021. gadu, ir samazinājies, jo 2022. gadā darbojās jau trīs modernizētie dabasgāzes pārsūkņēšanas agregāti kompresoru stacijā Nr. 2.

Gāzes pārvades energopatēriņa indikators 2022. gadā, salīdzinot ar 2021. gadu, ir samazinājies. Lai pārvadītu dabasgāzi, to nepieciešams uzsildīt, ko veic ar tehnoloģisko iekārtu palīdzību, kas patērē dabasgāzi. Regulējot procesus vai tos iestatot automātiskā režīmā, procesa nodrošināšanai nav nepieciešams patērēt vairāk dabasgāzes. Uzlabojumu sniedz arī uzsāktie gāzes regulēšanas staciju aprīkojuma siltināšanas pasākumi.

Lai iespējami samazinātu energoresursu patēriņu krātuves procesu nodrošināšanai, tiek plānota un īstenota tehnoloģisko iekārtu modernizēšana. 2022. gadā pazemes gāzes krātuves procesu nodrošināšanai pabeigta divu un uzsākta vēl divu energoresursu ietilpīgo gāzes pārsūkņēšanas agregātu 12z330 modernizēšana. Rezultātā tiks ietaupīti vismaz 5 % no līdz šim patērētās dabasgāzes apjoma vienai iekārtai.

Ņemot vērā to, ka metāns ir spēcīga siltumnīcefekta gāze, samazinot tā emisijas, var palēnināt klimata pārmaiņas. Conexus aktīvi seko metāna emisiju pārvaldības un samazināšanas iniciatīvām un 2022. gadā turpināja darbu pie metāna emisiju avotu un emisiju daudzuma uzskaites pilnveides.

Ietekme uz klimatu un radītās emisijas

305-1, 305-2, 305-3, 305-5

Vienotai Koncerna darbības aktivitāšu uzskaiti un ietekmes uz klimatu novērtēšanai, gan AST, gan Conexus savas darbības rādītājus pārrēķina CO₂ ekvivalentu tonnās. Aprēķināto emisiju apmērs sniedz iespēju saprast un salīdzināt katras aktivitātes īpatsvaru un ietekmes.

AST un Conexus par 2022. gadu kopējās radītās CO₂ ekv.t emisijas vai ekoloģiskā pēdas kopsavilkums ir atspoguļots zemāk pievienotajā tabulā.

	1. tvērums	2. tvērums	3. tvērums
Koncernā kopā radītās emisijas, t CO2 ekv.			
2022	37 304.62	1 157.09	-339.73
2021	45 876.82	1 315.51	-358.92
2020	52 100.95	1 246.07	-150.78
Mātesabiedrībā radītās emisijas, t CO2 ekv.			
2022	120.62	1157.09	-339.73
2021	398.82	1315.51	-358.92
2020	125.95	1246.07	-150.78
Meitassabiedrībā radītās emisijas, t CO2 ekv.			
2022	37 184.00	NA	NA
2021	45 478.00	NA	NA
2020	51 975.00	NA	NA

Mātesabiedrības radītās emisijas

Lielākās SEG emisijas Mātesabiedrības darbībā iezīmējas 2. tvērumā, kas sastāv no pārvades zudumiem (elektroenerģija) un siltumapgādes, kā arī neparedzētām elegāzes noplūdēm, kas atspoguļotas 1. tvērumā. 2022. gadā AST pārvades zudumi ir samazinājušies no 2.2 uz 2.1%, savukārt siltumapgādei patērētā enerģija samazinājās par 21.9%.

Mātesabiedrības 1. tvēruma aprēķinos ir iekļautas emisijas, kas radušās no sēra heksafluorīda SF6 gāzes radītajām noplūdēm, dabasgāzes, transporta, dīzeļa ģeneratoru un aukstuma aģentiem. 1. tvēruma sadaļā ir izdevies izvairīties no elegāzes noplūdēm, kā arī mazāk lietoti dīzeļa ģeneratori un samazinājies dabasgāzes patēriņš.

Mātesabiedrības 2. tvēruma aprēķinos iekļautas pārvades zudumu radītās emisijas un siltumapgādes (no centralizētiem tīkliem) radītās emisijas. Emisiju aprēķinam 1. un 2. tvērumā izmantota Vides aizsardzības un reģionālās ministrijas mājas lapā pieejamā metodika.

Mātesabiedrības 3. tvēruma aprēķinos tiek iekļautas darbības laikā radītais atkritumu apjoms tādās kategorijās, kā sadzīves, dalītie, būvniecības, bīstamie atkritumi, un metāllūžņu apsaimniekošana, un izolācijas eļļas apsaimniekošana. Sadzīves atkritumu, būvniecības un bīstamo atkritumu radītās emisijas aprēķinos iekļauj ar pluss zīmi. Eļļas apsaimniekošanā liela daļa no izlietotās izolācijas eļļas tiek nodota tālākai pārstrādei un atgriezta ekonomiskajā apritē.

Arī metāllūžņi un dalītie (šķīrotie) tiek nodoti tālākai pārstrādei. Šo iemeslu dēļ šīs kategorijas aprēķinos tiek uzskaitītas ar mīnus zīmi. Aprēķiniem tiek izmantoti emisiju faktori no Apvienotās Karalistes valdības publicētajiem SEG emisiju faktoriem.

AST radīto emisiju izmaiņas pēdējo gadu laikā ir novērojams, ka kopējā tendence ir radīto emisiju samazināšanās. Salīdzinot 2021. gadā radīto emisiju apjomu pret 2022. gadā radīto emisiju apjomu, ir secināms, ka kopējais emisiju apjoms, kas sastāv no aprēķināto visu trīs tvērumu summas 937.98 t CO₂ ekv. ir samazinājies par 30.8%, attiecībā pret iepriekšējā perioda kopējo trīs tvērumu summu 1355,41 t CO₂ ekv., kas ir vērā ņemams samazinājums. Šāds samazināms ir novērojams galvenokārt dēļ augstā emisiju apjoma 2021. gada I tvērumā (emisijas veidojas no siltumnīcefekta gāzu emisijām, emisijām no apkures iekārtām un emisijām no dīzeļa ģeneratoriem), kas skaidrojams ar elegāzes (sēra heksafluorīda gāze SF₆ un tās maisījumi) noplūdes sekām. Neskatoties uz minēto noplūdi un veicot samazinājuma aprēķinu salīdzinot 2020. gadu (1221,24 t CO₂ ekv.) pret 2022. gadu (929,49 t CO₂ ekv.), ir novērojams par visiem trīs tvērumiem kopējo aprēķināto emisiju samazinājums par 23.19%, kas liecina par kopējo tendenci radītā piesārņojuma samazināšanā.

Tvēruma ietvaros iepriekšējos gados netika iekļautas AST apsaimniekotās atkritumu kategorijas, tās AST ietvaros tika rēķinātas sākot ar šo 2022. gadu, līdz ar to veikts arī pārrēķins iepriekšējiem gadiem.

Meitassabiedrības radītās emisijas

Galvenās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas rodas un ir saistītas ar Conexus darbību, ir metāna un oglekļa dioksīda emisijas. Gan tiešās metāna emisijas dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmu remontdarbu un ikdienas darbības laikā, gan oglekļa dioksīda emisijas no sadedzināšanas iekārtām gāzes regulēšanas stacijās un sadedzināšanas iekārtām – kompresoriem – un turbīnās pazemes gāzes krātuves procesu nodrošināšanai ir galvenie Conexus siltumnīcefekta gāzu emisijas avoti. Emisijas rodas no plānotām darbībām.

Gāzes pārvades procesā emisijas rodas no: dabasgāzes pneimatisko krānu darbināšanas, pneimoregulatoru pārbaudes, spiediena samazināšanas gāzes regulēšanas stacijās, atbrīvojot iekārtas no dabasgāzes, dabasgāzes attīrīšanas ierīču izpūšanas, dabasgāzes noplūdēm, no dabasgāzes, kas izpūsta no gāzesvadiem saistībā ar remontdarbiem, armatūras remonta un nomaiņas, avāriju un hidrātveidojumu likvidēšanas darbībām, kā arī, veicot saimniecisko darbību – sadedzinot dabasgāzi tehnoloģisko vajadzību nodrošināšanai un telpu apsildei.

Gāzes uzglabāšanas procesā siltumnīcefekta gāzu emisijas rodas: veicot šleifu, cauruļvadu izpūšanu ar gāzi, atbrīvojot no kondensāta dažādas iekārtas, veicot gāzes motorkompresoru palaišanu, daļēji samazinot gāzes spiedienu gāzes vados un iekārtās, atbrīvojot no gaisa-gāzes maisījuma gāzes attīrīšanas iekārtas (sistēmas) savienojošos cauruļvadus, veicot noslēgarmatūras atvēršanu un aizvēršanu, veicot ģeofiziskos pētījumus. Emisijas rodas arī kā noplūdes

gāzes vadu līniju daļas noslēgierīcēs, noplūdes kompresoru neblīvumu rezultātā, noplūdes fontānu armatūrās, starpkolonnu gāzes noplūdes, atbrīvojot no gāzes motorkompresorus un gāzes-gaisa atdzesēšanas iekārtas, un no iekārtām, kurās sadedzina dabasgāzi tehnoloģisko vajadzību nodrošināšanai un telpu apsildei.

Būtiskākais siltumnīcefekta gāzes – metāna – emisiju avots Meitassabiedrībā ir dabasgāzes pārvades sistēmas remontdarbu laikā emitētā dabasgāze. 2022. gadā vairāk metāna emisiju bija no procesiem Inčukalna PGK – tiešās emisijas, noplūdes, nepilnīga sadegšana. Savukārt oglekļa dioksīda būtiskākais emisiju avots ir tehnoloģisko iekārtu – kompresoru un turbīnas – pielietošana procesu norisei pazemes gāzes krātuvē, iesūknējot dabasgāzi.

Meitassabiedrība neparedz 2. un 3. tvēruma ietvaros veiktus aprēķinus par 2022. gadu, jo šobrīd vēl tiek izstrādāta aprēķinu metodika, līdz ar to emisiju aprēķini vēl netiek uzrādīti.

Atbildīga resursu izmantošana un atkritumu apsaimniekošana

GRI 301-1, 301-2, 303-1, 306-1, 306-2, 306-3, 306-4

Ūdens ieguve un izmantošana

Koncerna saimnieciskās darbības nodrošināšanai tiek patērēti arī ūdens resursi gan no pazemes ieguves avotiem, gan no ūdens apsaimniekošanas uzņēmumiem. Koncerna ūdens patēriņš ir atkarīgs no darbu apjoma un profila. Ūdens apsaimniekošanas procesā Koncerns veic ūdens patēriņa monitoringu, kā arī pasākumus ūdens patēriņa samazināšanai. Ūdens tiek izmantots tikai saimnieciskās darbības vajadzībām.

Mātessabiedrībā, elektroenerģijas pārvades nodrošināšanai ūdens ieguves un dzeramā ūdens sagatavošanas apjomi ir nelieli un nav nepieciešama vides institūciju atļauja(-as). Neskatoties uz to, Mātessabiedrība veic dzeramā ūdens monitoringu, periodiski testējot ūdens kritērijus un rūpējas, lai tie būtu atbilstoši. Saskaņā ar kooperācijas principu, atsevišķās vietās Mātessabiedrība nodrošina ar dzeramo ūdeni blakus esošo dzīvojamo infrastruktūru.

Pazemes gāzes krātuvē darbības procesu norisei un pašpatēriņam ūdens tiek iegūts no pieciem urbumiem. Ūdens ieguvei ražošanas procesiem un sadzīves vajadzībām ir regulēts maksimālais iespējamais apjoms - 43 000 m³/gadā. Pazemes gāzes krātuvē izmantoto ūdeni atbilstoši attīra un atgriež vidē.

Elektroenerģijas un dabasgāzes pārvades sistēmas objektos ūdens tiek iegūts no komunālo pakalpojumu sniedzējiem. Dzeramais ūdens elektroenerģijas un dabasgāzes pārvades sistēmas objektos tiek iegādāts no ārējā piegādātāja.

legūtā pazemes ūdens daudzuma uzskaitē tiek izmantoti skaitītāji, savukārt informāciju par no ārējiem ūdens piegādātājiem saņemto ūdens daudzumu, sniedz attiecīgais piegādātājs.

Zemāk tabulā ir uzskaitīts Koncerna un Mātessabiedrības ūdens patēriņš gan no pakalpojumu sniedzējiem, gan no lokālajiem avotiem un apsaimniekotais notekūdeņu daudzums par 2022. gadu.

	Koncerns		
	2022	2021	2020
Kopējā ūdens ieguve, m³	15 463	14 666	19 031
no kura pazemes ūdeņu ieguve	7 125	7 545	9 708
no kura sadzīves ūdens ieguve no ārējā piegādātāja	8 338	7 121	9 323
	Mātessabiedrība		
	2022	2021	2020
Kopējā ūdens ieguve, m³	7 627	6 483	9 182
no kura pazemes ūdeņu ieguve	501	975	1 347
no kura sadzīves ūdens ieguve no ārējā piegādātāja	7 126	5 508	7 835

Mātesabiedrība – ūdens ieguve un patēriņš

AST ūdens patēriņa, kanalizācijas un lietus notekūdeņu dati tiek apkopoti no visām apakšstacijām un administratīvajiem centriem. Pamatā AST darbības nodrošināšanai ūdensapgāde tiek nodrošināta no centralizētās ūdensapgādes piegādātājiem, ar kuriem ir noslēgti līgumi par pakalpojuma saņemšanu, bet papildus trīs AST apakšstacijām ūdens apgāde tiek nodrošināta no lokāliem ūdens ieguves avotiem (aka, spice, urbums). Ūdens patēriņš tiek izmantots saimnieciskajām vajadzībām un pārvades aktīvu ekspluatācijā un aktīvu uzturēšanas darbos. Savukārt tehnisko un tehnoloģisko iekārtu uzturēšana ir atkarīga no šo iekārtu veicamiem darbiem un darbu apjoma, kā arī periodiskuma. Tas atstāj ietekmi uz ūdens patēriņa dinamiku.

Ūdens ieguves un sagatavošanas iekārtas tiek uzturētas un apkoptas saskaņā ar ikgadējo Vides monitoringa un vides aizsardzības pasākumu plānu 2022. gadam, šo darbu plānošana tiek organizēta AST saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem attiecīgajam periodam.

Saskaņā ar Vides Monitoringa plānu 2022. gadam, lai uzraudzītu dzeramā ūdens kvalitāti ūdens ieguves vietās, tika veiktas dzeramā ūdens analīzes no apakšstacijām "Tume", "Rēzekne", "Viļaka" un "Gulbene", tika veikta ūdens ieguves un apgādes sistēmas uzturēšanas pasākumi, kas ietver ūdens apgādes sistēmas dezinfekciju un skalošanu, ūdens ieguves un apgādes iekārtu darbības pārbaudi un reaģentu papildināšanu apakšstacijās "Gulbene", "Rēzekne" un "Viļaka". Attiecībā pret 2021. gadu ir novērojamas dzelzs rādītāju izmaiņas, kas var būt skaidrojams ar ūdens patēriņa samazināšanos, līdz ar ko plānots 2023. gadā uzlabot rādītājus divās apakšstacijās "Gulbene" un "Viļaka", veicot pildījuma nomaiņu filtrācijas kolonnā un sāls tvertnes nomaiņu pret lielāku.

AST ūdens patēriņa uzskaites dati liecina par pastāvīgu tendenci ūdens patēriņa samazināšanā, kas var būt skaidrojams, ar darba organizācijas maiņu, kā darbs no mājām.

Meitassabiedrība ūdens ieguve un patēriņš

Conexus Inčukalna pazemes gāzes krātuvē ūdens patēriņš ir bijis svārstīgs, un paredzams, ka tuvākajos gados tendence saglabāsies jo krātuvē uzsākti un norit dažādi projekti, kas ietver tehnoloģiskos uzlabojumus un ir vērsti uz procesu efektīvāku norisi un resursu patēriņa samazināšanu.

Conexus izmanto ūdeni gan ražošanas procesos, gan administratīvajās telpās. Visas darbības ar notekūdeņiem Inčukalna PGK tiek veiktas saskaņā ar atļauju, kurā noteikts pieļaujama notekūdeņu daudzums un piesārņojuma līmenis, kā arī pastāv stingri nosacījumi ekstrahēšanas ietekmes uz vidi samazināšanai. Meitassabiedrība, veicot darbības 2022. gadā, tāpat kā arī 2021. gadā, nav pārkāpusi noteiktos sadzīves, ražošanas un lietus notekūdeņu un piesārņojošo vielu daudzuma apjomus.

Notekūdeņu apsaimniekošana

Notekūdeņus veido Koncerna un Mātessabiedrības saimnieciskā darbība. Atbilstoši tehnoloģiskajiem procesiem, nodrošinot drošus dabasgāzes uzglabāšanas, elektroenerģijas un dabasgāzes pārvades procesus, rodas ražošanas un sadzīves notekūdeņi. Pazemes gāzes krātuvē tiek attīrīti arī teritorijā radušies lietūs notekūdeņi. Rūpnieciskie (ražošanas) notekūdeņi rodas izņemot gāzi no pazemes gāzes krātuves – ūdens tiek atdalīts no gāzes, un hidrātu profilaksei ir jāizmanto noteiktas ķīmiskas vielas, kas ir ūdens piesārņojuma avots. Zemes dziļu piesārņošanas risku novērš rūpnieciskos notekūdeņus testējot, tad novadot atpakaļ zemes dziļēs (iesūknējot atpakaļ urbumos).

Attiecībā uz notekūdeņu attīrīšanu AST bioloģiskajās attīrīšanas iekārtās, apjomu dēļ, nav nepieciešamas vides institūciju atļaujas, taču AST rūpējas par attīrīto notekūdeņu atbilstību normatīviem un, kur iespējams, cenšamies izmantot komunālo tīklu pieslēgumus. Saskaņā ar kooperācijas principu, atsevišķās vietās AST nodrošina ar kanalizācijas pakalpojumu blakus esošo dzīvojamo infrastruktūru.

	Koncerns		
	2022	2021	2020
Kopējais notekūdeņu daudzums, m³	51 965	40 360	38 825
no kuriem vietējās attīrīšanas iekārtās attīrītie notekūdeņi, m ³	31 271	29 839	26 207
no kuriem nodots atbilstoši attīrīšanai pakalpojumu sniedzējiem	10 963	10 521	12 618
	Mātessabiedrība		
	2022	2021	2020
Kopējais notekūdeņu daudzums, m³	10 662	10 053	13 409
no kuriem vietējās attīrīšanas iekārtās attīrītie notekūdeņi, m ³	911	1 107	2 168
no kuriem nodots atbilstoši attīrīšanai pakalpojumu sniedzējiem	9 751	8 946	11 241

Atkritumu apsaimniekošana

301-2, 306-1, 306-3, 306-4

Saimnieciskās darbības rezultātā, Koncernā rodas tādas atkritumu plūsmas, kā sadzīves atkritumi, bioloģiskie atkritumi, otrreizēji pārstrādājami materiāli un bīstamie atkritumi.

Bīstamie atkritumi AST rodas galvenokārt elektropārvades tīkla uzturēšanas darbu rezultātā, savukārt sadzīves atkritumi un dalītie atkritumi rodas ikdienas saimnieciskās darbības rezultātā. Atkritumu apjoms, kas rodas pārvades tīkla uzturēšanas rezultātā, periodiski var atšķirties, jo iekārtu uzturēšanas darbi norit atkarībā no katras iekārtas tehniskās specifikācijas, uzturēšanas prasībām un periodiskuma.

Radītās ietekmes uz vidi mazināšanai, AST savās administratīvajās ēkās un tehniskajos centros nodrošina atkritumu šķirošanas iespējas. Jāatzīmē, ka atkritumu apsaimniekošanas kārtība Latvijā, neuzliek par pienākumu uzskaitīt visas atkritumu plūsmas, apsaimniekošanu veicot pēc konkrēta grafika vai pieprasījuma, tajā skaitā ne vienmēr tiek ņemts vērā konteineru piepildījums.

Metāla lūžņi un dažādi to atgriezumi AST darbībā rodas 2 veidos: pārskatot materiālu rezerves, kas saistītas ar saimniecisko darbību un veicot kapitālieguldījumu projektus, kad tiek aizstātas konstrukcijas vai iekārtas. Darbi, kas saistīti ar konstrukciju vai iekārtu remontu un nomaiņu periodiski atšķiras, attiecīgi metāla lūžņu un atgriezumam iegūtais apjoms variē.

Kopumā AST darbības rezultātā radīto nešķirotu atkritumu daudzums ir samazinājies no 176 t 2021. gadā līdz 155 t 2022. gadā, kas ir par 12% mazāk attiecībā pret 2021. gadu, savukārt otrreizējai pārstrādei nodoto atkritumu daudzums samazinājies no 28,79 t 2021. gadā līdz 24,04 t 2022. gadā, kas ir par 16% mazāk attiecībā pret iepriekšējo gadu. Kopējā tendence rāda, ka ikdienas sadzīvē radīto atkritumu daudzums ir samazinājies, kas varētu būt skaidrojams ar darba organizāciju, kas ļauj darbiniekiem darbu daļēji veikt no mājām.

Savukārt Conexus 2022. gadā saražoto sadzīves atkritumu daudzums ir pieaudzis un tas ir skaidrojams ar to, ka līdz 2022. gada pavasarim uzskaitē netika ieskaitīti tie atkritumi, kas tika radīti nomātās telpās, kurās uzturējās administratīvie darbinieki.

Attiecībā uz AST radīto būvniecības un metāla atkritumu daudzumu gan šādu skaidrojumu nevar attiecināt, jo to apjomi ir atkarīgi no plānotajiem projektiem un atjaunošanas darbiem AST pamatdarbības nodrošināšanai. Tomēr Būvniecības atkritumu apjoms 2022. gadā ir samazinājies no 32,2 t 2021. gadā uz 29,34 t 2022. gadā, kas ir par 9% mazāk attiecībā pret 2021. gadu, savukārt nodoto metāla lūžņu apjoms ir pieaudzis no 1111 t 2021. gadā līdz 1378 t 2022. gadā, kas ir par 24% vairāk attiecībā pret 2021. gadā nodotajiem metāla lūžņiem.

Kopējās koncerna atkritumu apsaimniekošanas kategorijas un to apjomi ir uzskaitīt tabulā zemāk, visas atkritumu klases tiek apsaimniekotas atbilstoši spēkā esošajai likumdošanai. Noslēdzot atbilstoši līgumu un nododot sadzīves atkritumus un šķirotos atkritumus apsaimniekošanas kompānijai, kura ir ar pašvaldības noteikumiem piešķirtas tiesības veikt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu attiecīgajā apgabalā. Savukārt bīstamo atkritumu apsaimniekošanu veic uzņēmumi, kas ir saņēmuši atļauju darbībām ar bīstamajiem atkritumiem. Metāllūžņu gadījumā tie tiek nodoti uzņēmējam, kas ir saņēmis atbilstošu licenci veikt darbības ar metāllūžņiem.

Kā bīstamie atkritumi koncernā tiek apsaimniekoti galvenokārt kategorijas kā, iepakojums, kas satur bīstamu vielu atkritumus; absorbenti, lupatas, eļļains papīrs; eļļains ūdens; bīstamas vielas saturoša augsne, baterijas un akumulatori, elektronika un citi.

Mātesabiedrības darbības nodrošināšanai, no šķirotu atkritumu kopējā apjoma, kas sevī ietver dalītos atkritumus, kā papīrs, kartons, plastmasa (iekārtu iepakojums), metāli un eļļa, kas tiek atgriezti pārstrādei, 1681,35 t no 1703,60 t dalīto atkritumu, kas ir 98,7%, attiecināmi, tieši uz darbības nodrošināšanu, drošu elektropārvades pakalpojumu.

	Koncerns		
	2022	2021	2020
Saražoto bīstamo atkritumu kopējais svars, tonnas	310	319	291
Kopējais nebīstamo atkritumu svars, tonnas	326	349	402
Pārstrādei nosūtīto nebīstamo atkritumu procentuālā daļa	10%	31%	17%
Apglabāšanai poligonā nodotā nebīstamo atkritumu procentuālā daļa	90%	69%	83%

	Mātesabiedrība		
	2022	2021	2020
Saražoto bīstamo atkritumu kopējais svars, tonnas	124	147	180
Kopējais nebīstamo atkritumu svars, tonnas	208	237	306
Pārstrādei nosūtīto nebīstamo atkritumu procentuālā daļa	12%	12%	0.30%
Apglabāšanai poligonā nodotā nebīstamo atkritumu procentuālā daļa	88%	88%	99.70%

Lietoto transformatoru eļļu apsaimniekošana, veicinot Latvijas aprites ekonomiku

Papildus jau minētajām bīstamo atkritumu kategorijām, AST notiek arī izlietotās izolācijas eļļas apsaimniekošana, kas tiek uzskaitīta atsevišķi. Eļļas uzskaitē tiek iekļauti rādītāji par eļļas noplūdēm, eļļas reģenerāciju un lietotās transformatoru eļļas, kas tiek pārkvalificēta kā eļļa ar pazeminātiem kvalitātes kritērijiem tālāka realizācija, ievērojot ES Zaļā kursa un Jaunā aprites ekonomikas plāna galvenos principus atgriežot resursu apritē, tādējādi pagarinot eļļas dzīves ciklu.

Lai taupītu dabas resursus, samazinātu izmaksas un veicinātu aprites ekonomiku, AST iekārtās izmantoto eļļu izvērtē un lemj par tālāko rīcību pēc sekojošiem principiem:

- ja ir saimnieciski izdevīgi, AST veic eļļas reģenerāciju, kā rezultātā tiek atjaunotas eļļas kvalitātes īpašības un eļļu var atkārtoti izmantot iepildīšanai iekārtās;
- ja eļļai pārbaužu rezultātā secinātas pazeminātas kvalitātes prasības, eļļa tiek pārdota sadarbības partnerim citu produktu radīšanai (notiek atgriešana aprites ekonomikā);
- ja eļļa nav turpmāk izmantojama, tā tiek nodota apsaimniekošanai kā bīstamais atkritums.

Apsaimniekotās eļļas rādītāji zemāk tabulā.

Gads	Iepildīta un nomainīta elektroiekārtās, glabāšanā, t	Lietotās transformatoru eļļas realizācija, t
2020	53	125
2021	53	293
2022	52	266
Kopā:	158	684

SOCIĀLĀ IETEKME

SOCIĀLĀ IETEKME

Darbinieku kompetence, izaugsme un kvalificēts nākotnes darbaspēks

GRI 404-1, 404-2, 404-3

2022. gadā Koncerns turpināja uzņemto attīstības virzienu attiecībā uz darbinieku kompetenču attīstību un mācību nodrošināšanu, lai spētu nodrošināt gan zināšanu pārnesi jaunajiem speciālistiem, gan pēctecības procesu, ņemot vērā mērķi atbalstīt izglītību un zinātni, tādējādi veicinot uz inovācijām vērstu darbinieku attīstību.

Koncerns lepojas ar savu profesionālo, kvalificēto, kompetento un motivēto darbinieku komandu, kura, izmantojot savas zināšanas un prasmes, veicina uzņēmuma attīstību un stratēģisko mērķu sasniegšanu, kur uzņēmuma digitālā transformācija un darbinieku digitālo prasmju pilnveide ir pirmajā vietā.

Mātesabiedrība tiek atzīmēta "Visma digitalizācijas čempioni 2022" sarakstā kā viens no Latvijas uzņēmumiem, kurš paveicis nozīmīgu darbu sava uzņēmuma efektivitātes uzlabošanā. Attīstot biznesa intelīgences platformu Microstrategy, ir izveidots risinājums, kas veic automātisku datu izgūvi no datu avotiem, to transformāciju, ielādi datu noliktavā un sagatavošanu gan atskaišu gan vizualizāciju formātā. Šāda pieeja ne tikai efektīvā veidā esošo atskaišu un pārskatu sagatavošanu, bet sniedz iespēju pievērsties arī dziļākai datu analīzei.

Projekta veiksmes formula: skaidra un labi izvērtēta biznesa vajadzība un profesionāls speciālistu darbs, precizējot vajadzības, koordinējot ekspertus un nodrošinot uzņēmuma darbinieku apmācību.

Laika periodā no 2022. gada 10. marta līdz 24. martam AST sadarbībā ar SIA "Baltijas Datoru Akadēmija" organizēja darbinieku digitālo prasmju pašnovērtējumu, balstoties uz pašnovērtējuma rezultātiem, kur tika konstatēts, ka prioritāte jānosaka tādām mācībām kā datu aizsardzība, datu apstrāde un analīze, darbs ar Microsoft Office programmām un darbs ar eParakstītāju/eID., kopā ar struktūrvienību vadītājiem tika izveidots darbinieku digitālo prasmju apmācību plāns kā rezultātā 2022.gada laikā augstāk minētie kursi tika nodrošināti visiem AST darbiniekiem, ņemot vērā darbinieku darba pienākumus un prasmju līmeni

Vēl viens solis tuvāk digitālajam laikmetam ir arī AST e-mācību platformas, informācijas un mācību krātuves "Viszinis" attīstība un izmantošana ikdienā, kas palīdz nodrošināt iespēju darbiniekam iepazīties ar dažādām instrukcijām, iziet testus un saņemt novērtējumu, kā arī piedalīties uzņēmuma aptaujās. Salīdzinot ar 2021. gadu, kad platformu izmantoja tikai viena struktūrvienība, nodrošinot tikai apmācības darba aizsardzības jautājumos, 2022. gadā

emācību videi tika pievienoti vairāki jauni lietotāji un tika paplašinātas mācību iespējas, piemēram, par tādām tēmām kā risku pārvaldība, IT drošība, personu datu apstrāde, kā arī nodrošināta iespēja kārtot zināšanu un kompetenču testus. Ņemot vērā gada attīstības pārrunas un mērķu izpildes rezultātus, pārskata periodā tika izstrādāts ikgadējais personāla mācību plāns, kurā tika iekļautas mācības kas veicinātu darbinieku efektivitāti. Mācības saistītas ar digitālo prasmju attīstību vispārējo prasmju un kompetenču pilnveidi, kā arī darbinieku profesionālās mācības. AST nepārtraukti seko līdzi un nodrošina tehniskā personāla prasmju nepārtrauktību un kvalifikācijas prasību uzturēšanu, jaunu darba paņēmienu integrēšanu un jaunu tehnoloģiju apguvi, nodrošinot iespējas apgūt mūsdienīgās, konkurētspējīgās un kvalitatīvas pieaugušo profesionālās apmācības. Profesionālās izglītības pilnveides ietvaros, vienlaikus ņemot vērā AST stratēģiskos mērķus, struktūrvienību un darbinieku individuālos mērķus un uzdevumus,

Apmācību un kvalifikācijas celšanas sistēma un process ir vērsts uz drošu darba veikšanas metožu pielietošanu ikdienas darbā, kā arī lai darba pienākumi tiktu izpildīti atbilstoši, profesionālā līmenī.

AST personālam, ņemot vērā darba specifiku un uzņēmuma darbības jomu, noteikti darbinieku izglītības, kvalifikācijas un kompetences kritēriji. Elektroinženieris un AST tiem pielīdzinātie elektrisko sistēmu inženieri ietilpst enerģētikas jomas reglamentēto profesiju sarakstā, kas nosaka īpašas prasības attiecībā uz profesionālās darbības veicēja izglītību, profesionālo kvalifikāciju apliecinošajiem dokumentiem vai profesionālās darbības nosaukuma lietošanu. Šajās profesijās strādājošā personāla izglītībai un kvalifikācijai jāatbilst likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" noteiktajām izglītības un kvalifikācijas prasībām. Kopumā AST nodarbināti 66 reglamentēto profesiju.

Kopumā vidējais apmācību stundu skaits Mātesabiedrībā 2022. gadā uz vienu darbinieku bija 8 stundas, kas salīdzinājumā ar 2021.gada laika periodu ir palielinājies par vienu stundu. 250 darbinieki (11 sievietes uz 239 vīrieši), galvenokārt tehniskais personāls, piedalījās obligātajās mācībās, kas ir par 33 darbiniekiem vairāk nekā iepriekšējā pārskata periodā 134 darbinieki (21 sievietes un 113 vīrieši), pārsvārā administratīvais personāls, piedalījās prasmju un kompetenču attīstības mācībās,. Kopumā 2022. gadā AST nodrošinājis 134 ārējās apmācības (kursi, semināri (vebināri, konferences), kas ir vairāk par 19% nekā 2021.gadā.

Kopumā 75% Mātesabiedrības darbinieku, no kuriem 330 vīrieši un 52 sievietes, pārskata periodā ir saņēmuši karjeras attīstības atgriezenisko saiti, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo gada pārskatu ir divkārtojies. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada pārskata periodu, darbinieku skaits, kas tika iesaistīts attīstības pārrunu procesā šajā pārskata periodā ir pieaudzis gandrīz divās reizēs. Gada attīstības pārrunas netika veiktas galvenokārt ar tehnisko personālu.

Darbinieku veselība, drošība un labbūtība

3-3, 403-1, 403-2, 403-3, 403-4, 403-5, 403-6, 403-7, 403-8, 403-9, AST-2

Koncernā drošas darba vides radīšanai tiek veltīta īpaša uzmanība. Veicot darba vides iekšējo uzraudzību un ievērojot Latvijas Republikas normatīvo aktu un ISO 45001 prasības, tiek izstrādāti ikgadēji darba aizsardzības pasākumu plāni, kas vērsti uz drošas darba vides uzturēšanu. Koncerns nodrošina darbiniekus ar viņu vajadzībām atbilstošām darba vietām, individuāliem aizsardzības līdzekļiem un tehniskajiem resursiem, kā arī veic darbinieku apmācību par darba aizsardzības jautājumiem un drošām darba metodēm.

Koncerna aktivitātes drošības jomā ir augstu novērtējušas trešās puses. Koncernā un Mātesabiedrībā arodveselības un darba drošuma pārvaldības sistēma atbilst ISO 45001 prasībām un ļauj mērķtiecīgi mazināt uzņēmuma arodveselības un darba drošības riskus. 2022. gadā tika veikta Meitassabiedrības darba aizsardzības vadības sistēmas pārsertifikācija saskaņā ar ISO 45001 Arodveselības un darba drošības vadības sistēmas standarta prasībām un saņemts jauns sertifikāts.

2022. gadā, tāpat kā 2021. gadā, Koncernā nav bijis neviens ar darbu saistīts smags nelaimes gadījums vai nāves gadījums. Mātesabiedrībā nelaimes gadījumi tiek uzskaitīti un izmeklēti atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajos aktos un uzņēmuma kārtībai "Nelaimes gadījumu un darba vides incidentu izmeklēšanas, uzskaites un informēšanas kārtība." noteiktajam. Kopējais reģistrēto nelaimes gadījumu biežums Mātesabiedrībā ir 0,22 (uz 1 milj. darba stundām).

Nelaiemes gadījumu skaits	Koncerns				Mātesabiedrība			
	2022	2021	2020	2019	2022	2021	2020	2019
Nelaiemes gadījumu skaits (inficēšanās risks)	1	1	2	3	1	1	2	3
Nelaiemes gadījumu skaits (nav smagi)	2	1	4	7	1	-	3	2
Nelaiemes gadījumu skaits (letāli)	-	-	-	1	-	-	-	1

2022. gadā, tāpat kā 2021.gadā, Koncernā nevienam darbiniekam netika apstiprināta arodslimība AST aktīvo arodslimību skaits 2022. gadā ir 1, kas ir kopš 2020. gada.

Darba vides riski Mātessabiedrībā tiek regulāri izvērtēti atbilstoši metodikai, ņemot vērā arī notikušos nelaimes gadījumus, tiek veikti darba vides risku samazināšanas pasākumi, nepārtraukti uzlabojot darbinieku drošību darbā un darba vidi. Darba vides novērtēšanu veic darba aizsardzības speciālisti, piesaistot struktūrvienību vadītājus un atbildīgos darbiniekus, uzticības personas, kā arī tos darbiniekus, kas strādā konkrētajās telpās/darba vietās vai veic attiecīgos darbus. Attālinātā darba režīma darba vides risku novērtēšana notiek sadarbojoties ar attālinātā darba veicējiem. Reizi gadā tiek apkopoti darba vides riska novērtēšanas rezultāti un sastādīts darba aizsardzības pasākumu plāns darba vides riska novēršanai vai samazināšanai.

Atbilstoši darba vides risku vērtējumā paredzētajam apjomam, Mātessabiedrībā darbinieki regulāri tiek apmācīti, veiktas instruktāžas, kā arī notiek regulāras zināšanu pārbaudes darbiniekiem, kas veic darbus elektroietaisēs. Apmācību nepieciešamība, instruktāžu apjoms un zināšanu pārbaudes nepieciešamība tiek noteikta izvērtējot konkrētā darbinieka darba vides riskus. Apmācības pārsvarā tiek nodrošinātas, izmantojot normatīvo aktu prasībām atbilstošas mācību iestādes, kas nodrošina nepieciešamās apmācības. Apmācības tiek nodrošinātas bez maksas, pārsvarā darba laika ietvaros.

Darbiniekiem regulāri, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tiek veiktas obligātās veselības pārbaudes, vakcinācija. Atbilstoši, darba vides risku novērtējumam, darbinieki tiek nodrošināti ar darbam nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un nepieciešamo aprīkojumu drošai darba veikšanai.

Pēc uzticības personu vai Arodorganizācijas pieprasījuma, ja tiek konstatēta apstākļu pasliktināšanās darba vidē vai neatbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, tiek veikta atkārtota darba vides risku novērtēšana. Darbiniekiem ir tiesības un pienākums atteikties veikt darbu, ja viņiem netiek nodrošināti droši darba apstākļi, šī prasība ir noteikta darba aizsardzības instrukcijās un "Nelaimes gadījumu un darba vides incidentu izmeklēšanas, uzskaites un informēšanas kārtība".

Regulāri nodarbinātie un uzticības personas tiek informētas par darba vides riskiem, par darba aizsardzības pasākumiem, par veikto darba vides riska faktoru mērījumu rezultātiem un notiek konsultācijas ar nodarbinātajiem un uzticības personām, lai iesaistītu viņus darba aizsardzības uzlabošanā.

Tiek sniegts atbalsts Arodorganizācijai un uzticības personām viņu pienākumu pildīšanai un nodrošināta uzticības personu apmācība darba aizsardzības jomā. Meitassabiedrībā darbinieku iesaiste un apmācības tiek nodrošinātas, sadarbojoties ar darbiniekiem, kuri iesaistās darba vides risku novērtēšanā un sniedz ieteikumus darba vides uzlabošanai. Izvēloties darba aizsardzības līdzekļus, tiek ņemti vērā darbinieku priekšlikumi un atsauksmes.

Meitassabiedrībā izstrādāta nepieciešamā normatīvā bāze darba aizsardzības procesu vadībai un veiktas regulāras darbinieku apmācības. Darba instrukcijās ir iekļauti punkti par situācijām, kurās ir aizliegts uzsākt darbu. Darbinieks var atteikties veikt darbu, ja viņam netiek nodrošināti droši darba apstākļi, un viņa pienākums ir informēt par to struktūrvienības vadītāju.

Koncernā Covid-19 pandēmijas ietekmē aktualizējās darba attālināta veikšana, un līdz ar to tika papildināta metodika un veikta darba vides risku noteikšana attālinātajam darbam, kā arī tika noteikti epidemioloģiskās drošības pasākumi darbam klātienē.

Attālinātā darba režīma darba vides risku noteikšana veikta, sadarbojoties ar attālinātā darba veicējiem, izmantojot darba vietas pašnovērtēšanas anketas. Pēc novērtēšanas izstrādātas rekomendācijas darbiniekiem par attālinātā darba veikšanu, t.sk. pareizu darba vietas iekārtošanu.

2022. gadā Meitassabiedrība pievērsa īpašu uzmanību savu darbinieku garīgajai veselībai un labklājībai, ieviešot vairākas svarīgas iniciatīvas: organizētas apmācības par komunikāciju, komandu psiholoģiju, dzīves balansu (16 lekcijās eksperti dalījās pieredzē par to, ko nozīmē būt profesionālim, par attiecībām ģimenē un ar saviem tuvajiem, kā arī par sevi kā personību), fiziskās drošības aktualitātēm, propagandu un tās ietekmi uz mūsu emocijām, notika arī ikgadējais atpūtas festivāls ar piecām dažādām sporta aktivitātēm. 2022. gada aprīlī tika atvērta jaunās sporta un rekreācijas telpas Stigu ielā 14, kuras var apmeklēt ikviens darbinieks, un organizētas apmācības par pieejamo aprīkojumu un tā lietošanu, lai uzlabotu vingrošanas prasmes un veselību, attīstot fiziskās spējas.

Ikvienam Koncerna darbiniekam tiek nodrošināta veselības apdrošināšanas polise, kas nepieciešamības gadījumā ļauj saņemt gan ambulatoro, gan plašu stacionārās aprūpes pakalpojumu klāstu, atlīdzina daļu medikamentu izmaksu, dod iespēju saņemt dažādu speciālistu (piem., uztura speciālista, psihoterapeita, podologa) konsultāciju.

Pandēmijas kontekstā tika Koncernā turpināti vakcinācijas veicināšanas pasākumi un organizētas kolektīvas vakcinācijas janvārī un oktobrī (pirms rudens vīrusu sezonas). Tika nodrošināta attālināta darba veikšana, nepieciešamie individuālie aizsardzības līdzekļi, telpu un darba vietu dezinfekcija un reaģēšana, notiekot inficēšanās gadījumam. Papildus darbinieki tika nodrošināti ar Covid-19 antigēna paštestiem. Aktuālā informācija par epidemioloģiskās drošības prasībām tika publicēta iekšējās komunikācijas portālā, komunicēta, izmantojot e-pastus, informatīvos TV ekrānus, sapulces, kā arī veiktas tematiskas apmācības.

Mātesabiedrība darba vides uzlabošanā 2022. gadā ieguldīja 129.7 tūkst. EUR

Pilnaptverošs pētījums par darbinieku apmierinātību AST tika organizēts 2018. gadā un jauns pētījums ir uzsākts 2023. gadā, bet starpposmos tiek organizētas aptaujas par darbinieku apmierinātību ar konkrētu jautājumu (apmierinātība ar veselības apdrošināšanas pakalpojuma sniedzēju, darba organizācija Covid-19 pandēmijas laikā u.c.) Par visiem aptauju un pētījumu rezultātiem darbinieki regulāri tiek informēti, tie tiek izvērtēti arī vadības līmenī un lemts par nepieciešamo uzlabojumu veikšanu.

Iekļaujoša darba kultūra un dzimumu līdztiesība

GRI 2-7, 405-1

Darbinieku dažādība

Darbaspēka paaudzes mainās, tādēļ finansiālie stimuli nevar būt vienīgie instrumenti, kas motivē darbiniekus. Darba devēja reputācija, labklājība, attālināts darbs, elastīga darba kārtība ir daži no aspektiem, kas Koncerna darbiniekiem kļūst arvien nozīmīgāki.

Koncernu raksturo dažādība, vienlīdzīga un nediskriminējoša attieksme, tās mērķis ir veidot patiesi iekļaujošu darba vidi, kurā darbinieki varētu pilnībā realizēt savu potenciālu. Koncernā atzīst jebkuras personas līdztvērtīgu lomu Koncerna attīstībā. Cieņa un taisnīgums ir pamatprincipi, kas iekļauti Koncerna Ētikas kodeksā, turklāt saskaņā ar to Koncerns godīgi un taisnīgi izturas gan pret darbiniekiem, gan uzņēmējdarbības partneriem. 2022. gadā nav ziņots vai reģistrēts neviens diskriminācijas gadījums (arī 2021. gada rādītājs bija 0).

Enerģētikas nozarei ir raksturīgs augsts tehniskajās profesijās nodarbināto skaits, tāpēc Koncerna un Mātessabiedrības darbinieku struktūrā ir salīdzinoši augsts vīriešu īpatsvars. Šis rādītājs būtiski nav mainījies pēdējo gadu laikā.

Visi zemāk redzamie dati Koncernā un Mātessabiedrībā ir par situāciju 2021. gada 31. decembrī un 2022. gada 31. decembrī.

Darbinieku dažādība (tai skaitā valde un padome)	Koncerns		Mātessabiedrība	
	2021	2022	2021	2022
Sieviešu īpatsvars	17%	17%	16%	16%
Vīriešu īpatsvars	83%	83%	84%	84%
Sieviešu īpatsvars vadības un atbalsta sturktūrvienībās	19%	16%	20%	16%
Vīriešu īpatsvars vadības un atbalsta sturktūrvienībās	81%	84%	80%	84%
Darbinieki vecumā grupā virs 50	35%	37%	35%	38%
Darbinieki vecumā grupā no 30-50	55%	55%	56%	54%
Darbinieki vecumā grupā līdz 30	10%	8%	9%	7%

Vecums	Koncerns					
	2021			2022		
	sievietes	vīrieši	darbinieki	sievietes	vīrieši	darbinieki
Līdz 30	2%	8%	10%	1%	8%	9%
31 - 40	5%	21%	26%	5%	21%	26%
41 - 50	4%	25%	30%	4%	25%	29%
51 - 60	4%	18%	22%	4%	18%	22%
virs 60	2%	11%	13%	3%	11%	14%
Kopā	17%	83%	100%	17%	83%	100%

Vecums	Mātesabiedrība					
	2021			2022		
	sievietes	vīrieši	darbinieki	sievietes	vīrieši	darbinieki
Līdz 30	1%	8%	9%	1%	8%	9%
31 - 40	4%	21%	26%	5%	22%	27%
41 - 50	4%	26%	30%	3%	25%	29%
51 - 60	4%	18%	22%	4%	19%	23%
virs 60	3%	10%	13%	3%	10%	13%
Kopā	16%	84%	100%	16%	84%	100%

Valdes un padomes dažādība	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2021	2022	2021	2022
Darbinieki vecumā grupā virs 50	30%	44%	30%	50%
Darbinieki vecumā grupā no 30-50	65%	56%	70%	50%
Darbinieki vecumā grupā līdz 30	5%	0%	0%	0%
Sieviešu īpatsvars	25%	22%	30%	25%
Vīriešu īpatsvars	75%	78%	70%	75%

Darba režīms	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2021	2022	2021	2022
Pusslodze	0.1%	0.3%	0%	0%
Nepilns darba laiks	0.3%	0.3%	0.2%	0.2%
Summētais darbs laiks	21%	19%	25%	24%
Pilns normāls darba laiks	76%	78%	72%	74%
Padome, valde, revīzijas komiteja	2%	2%	2%	2%
Kopā	100%	100%	100%	100%
Līgumdarbinieki	3	2	0	0

Meitassabiedrībā ar līgumdarbiniekiem tiek slēgts uzņēmuma līgums noteiktu darbu izpildei. Par līgumdarbiniekiem tiek uzskatīti tādi darbinieki, kuriem ir noslēgts terminēts līgums par konkrētu darba uzdevumu izpildi un līgums ir spēkā atskaites dienā. Par šiem darbiniekiem Meitassabiedrība neveic darba laika uzskaiti. Līgumdarbinieki netiek pieskaitīti darbinieku skaitam. Līgumā tiek definēti konkrēti veicamie darbi un sasniedzamais rezultāts – nodevums. 2022. gada noslēgumā ir 2 aktīvi uzņēmuma līgumi, kuri strādā pie datu parametru izstrādes ievadīšanai informācijas sistēmā.

Kopumā 2022. gadā bijuši noslēgti 14 uzņēmuma līgumi. 4 no tiem slēgti ar personām, par kurām Sabiedrība veikusi nodokļu maksājumus, bet 10 līgumdarbinieki bijuši pašnodarbinātas personas, kuri nodokļu maksājumus veic patstāvīgi.

Profesiju grupas	Koncerns			2022		
	2021 sievietes	2021 vīrieši	2021 darbinieki	2022 sievietes	2022 vīrieši	2022 darbinieki
Vadītāji	20%	80%	100%	17%	83%	100%
Speciālisti	22%	78%	100%	22%	78%	100%
Kvalificēti strādnieki	1%	99%	100%	0%	100%	100%
Citi	40%	60%	100%	40%	60%	100%
Kopā	17%	83%	100%	17%	83%	100%

Profesiju grupas	Mātesabiedrība					
	2021			2022		
	sievietes	vīrieši	darbinieki	sievietes	vīrieši	darbinieki
Vadītāji	20%	80%	100%	16%	84%	100%
Speciālisti	20%	80%	100%	20%	80%	100%
Kvalificēti strādnieki	1%	99%	100%	0%	100%	100%
Citi	32%	68%	100%	24%	76%	100%
Kopā	16%	84%	100%	16%	84%	100%

Koncerna darbinieku skaits uz 2021. gada 31. decembri bija 884 darbinieki, bet uz 2022. gada 31. decembri - 878 darbinieki.

Gan 2021., gan 2022. gadā Koncernā nodarbināti 87% vīriešu un 13% sieviešu, savukārt AST struktūrvienībās nodarbināti 84% vīriešu un 16% sieviešu. Kā jau tika minēts iepriekš, - augstais vīriešu īpatsvars saistīts ar darbības nozares specifiku — lielāku īpatsvaru tehniskajās profesijās.

AST 97% gadījumu darba līgumi tiek slēgti uz pilnu darba laiku un nenoteiktu termiņu. No tiem 15% ir sievietes un 85% vīrieši. Uz pilnu darba laiku un noteiktu termiņu 2022. gadā AST ir nodarbināti 3% no visiem AST darbiniekiem. No tiem 41% ir sievietes un 59% vīrieši. Uz nepilnu darba laiku un nenoteiktu termiņu 2022. gada ir nodarbināts viens darbinieks (vīrietis).

Uz 2021. gada 31. decembri 327 darbiniekiem kopējais stāžs uzņēmumā bija vairāk nekā 10 gadi. 2022. gada beigās rādītājs ir ļoti līdzīgs un vairāk nekā 10 gadu kopējais darba stāžs ir 328 darbiniekiem.

Vidējais darbinieku vecums AST sasniedz 46 gadus, līdz ar to AST pievērš uzmanību savlaicīgai zinātnības nodošanas procesa plānošanai un nepieciešamā personāla profesionālo iemaņu un kompetences celšanai.

MĀTESSABIEDRĪBAS DARBINIEKU SADALĪJUMS PA DARBĪBAS VIRZIENIEM				
Virziens	2022	2021	2020	2019
Sistēm vadība	59	54	57	56
Attīstība	60	49	44	23
Atbalsts	40	43	42	41
Ekspluatācija	318	341	355	369
Vadība	33	33	31	52
Valde un Padome	12	14	10	10
Kopā	522	534	539	551

Virziens	2022	Tai skaitā vīrieši	Tai skaitā sievietes
Sistēm vadība	59	52	7
Attīstība	60	53	7
Atbalsts	40	24	16
Ekspluatācija	318	291	27
Vadība	33	11	22
Valde un Padome	4+4	3+3	1+1
Revīzijas komiteja	2	2	0
Iekšējā audita daļa	2	1	1
Kopā	522	440	82

Profesiju grupas Mātes sabiedrībā	Pensionēšanās tuvākajos 5 gados (2023.-2027.)*		Pensionēšanās tuvākajos 10 gados (2023.-2032.)*	
	Sievietes	Vīrieši	Sievietes	Vīrieši
Vadītāji	0%	14%	0%	17%
Speciālisti	21%	11%	33%	22%
Kvalificēti strādnieki	0%	18%	0%	28%
Citas profesijas	100%	62%	100%	85%

*pret kopējo attiecīgās profesiju grupas darbinieku skaitu pa dzimumiem

Darbinieku sadalījums dabasgāzes segmentā uz 2021. gada un 2022. gada 31. decembri:

	2021		2022	
	sievietes	vīrieši	sievietes	vīrieši
Pārvade	4%	96%	4%	96%
Uzglabāšana	6%	94%	7%	93%
Atbalsta funkcija	37%	63%	38%	62%

EKONOMISKĀ IETEKME

EKONOMISKĀ IETEKME

Infrastruktūras drošība, ilgtspējīga pārvaldība un procesu digitalizācija

---

3-3, 416-1, 416-2, AST-3

Koncerna darbību nodrošinošā infrastruktūra ir iedalāma divās grupās: fiziskie objekti un datu tīkli. Infrastruktūra nodrošina elektroenerģijas un gāzes pārvadi, kas abas ir vitāli svarīgas sabiedrībai un nodrošina ikdienā plaši izmantotas pakalpojumus energoapgādē. Šo pakalpojumu pārtraukšana atstātu ārkārtīgi būtisku iespaidu uz sabiedrības drošību, jo energoresursi ir iesaistīti teju visos ikdienas procesos. Visi koncerna sniegtie pakalpojumi atstāj būtisku ietekmi uz klientiem un sabiedrību kopumā.

Droša enerģijas piegāde

Koncerna pamatuzdevums ir nodrošināt drošu un nepārtrauktu enerģijas piegādi, vienlīdzīgu pieeju pārvades tīkliem visām ieinteresētajām pusēm. Koncerna sniegtie pakalpojumi ir vitāli svarīgi ikvienam Latvijas iedzīvotājam, tāpēc apgādes drošumam tiek pievērsta īpaša uzmanība.

AST kā vienīgajam elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoram Latvijā, ir jānodrošina ilgtermiņā uzticama, kvalitatīva un nepārtraukta elektroenerģijas pieejamība, tādējādi atbilstoši jā rūpējas par pārvades infrastruktūras atbilstību, realizējot ilgtspējīgus un pārdomātus kapitālieguldījumu projektus. Apzinoties Mātessabiedrības sniegtā pakalpojuma sabiedrisko nozīmīgumu, Mātessabiedrības prioritāte kvalitatīvs un drošs elektroenerģijas pārvades pakalpojums par iespējami zemiem tarifiem.

Lai nodrošinātu iespējami augstāku efektivitāti, AST kapitālieguldījumu finansēšanai aktīvi piesaista ES līdzfinansējumu, kā arī novirza AST pieejamos resursus – ieņēmumus no pārslodzes vadības, tādējādi nodrošinot iespējami mazāku realizēto kapitālieguldījumu projektu ietekmi uz pārvades tarifiem. AST aktivitāšu rezultātā 75% no attīstības projektu, kas iekļauti Eiropas desmitgades attīstības plānā, realizācijai nepieciešamā finansējuma tiek segti no ES līdzfinansējuma un pārslodzes maksas ieņēmumiem, tādējādi samazinot ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.

Atbilstoši Meitassabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem – dabasgāzes uzglabāšana un pārvade – Meitassabiedrības stratēģiskais uzdevums ir arī garantēt drošu un nepārtrauktu enerģijas piegādi, šim mērķim veltot būtiskas investīcijas. Meitassabiedrība nodrošina caurskatāmu, vienlīdzīgu un stabilu piekļuvi pārvades un uzglabāšanas pakalpojumiem.

Meitassabiedrībā jau paveiktie un uzsāktie pasākumi drošas enerģijas piegādei:

- atbilstoša tehniskās, informācijas tehnoloģiju un kibernetikas infrastruktūras uzturēšana un modernizēšana;
- digitālas aktīvu pārvaldības sistēmas un Eiropas Savienības kopīgo interešu projektu ieviešana;
- neatkarīga iekšējās sistēmas diagnostika un konstatēto incidentu samazināšana, cenšoties pilnībā novērst incidentus;
- optimizēta tehniskās apkopes darbu plānošana, lai mazinātu jaudas ierobežojumus;
- kopīgas balansēšanas zonas izveidošana ar Igauniju;
- piedāvājuma un pieprasījuma tendenču regulāra uzraudzība un novērtēšana, lai nodrošinātos pret kritumu augstāka patēriņa periodā (ziemā);
- rīcības plāna ārkārtas situācijām urbumos integrēšana civilās aizsardzības plānā;
- remontdarbu plāna saskaņošana un saskaņota UMM (Urgent Market Messaging) publicēšana vienotā vietnē ar kaimiņu pārvades sistēmas operatoriem;
- trešo pušu piekļuves (TPP) noteikumu ievērošana – jaudas rezervēšana, nominēšana, balansēšana, rēķinu izrakstīšana, savlaicīga un pareiza tirgus informēšana
- atklāta saziņa ar tirgus dalībniekiem;
- padziļināta sadarbība ar reģiona operatoriem, lai nodrošinātu apgādes drošību.

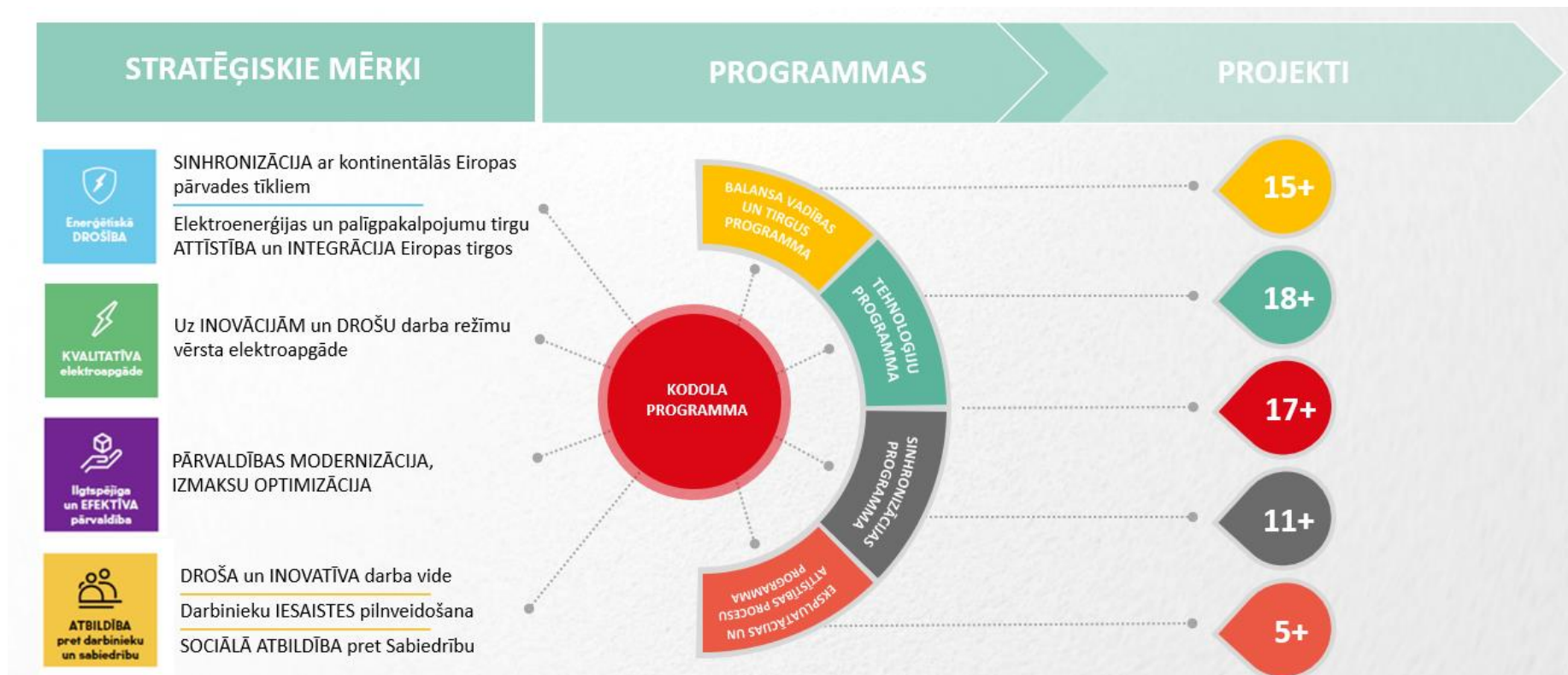
Fizisko objektu, tādu kā apakšstacijas, gaisvadi un to balsti, gāzes krātuve, gāzes pārvades cauruļvadi drošība tiek nodrošināta ar apsardzes sistēmu palīdzību un, regulārām apskatēm un patruļām. Nepiederošiem pieeja infrastruktūras objektiem ir liegta. Elektropārvades līnijas un apakšstacijas, kas ir AST pārziņā ir elektromagnētiskā starojuma (EML) avoti. Saskaņā ar veiktajiem mērījumiem, visās elektroliņiju aizsargjoslās vienmēr ir bijis vairākās reizes zemāks EML starojums nekā atļauts, savukārt darbam apakšstaciju teritorijās atbilstoši pieļaujamiem robežlielumiem ir izstrādāti darbu veikšanas grafiki, kuru ievērošanai tiek stingri sekots līdzī. Magnētiskā lauka starojums arī tiešā augstsprieguma elektroliņijas tuvumā parasti ir 25 līdz 30 mikrototeslu (μT) robežās, bet pie elektroliņijas aizsargjoslas robežas tas tuvinās nullei, kamēr Latvijā un arī pasaulē atļautais līmenis ir 100 mikrototeslas (μT) jeb 3-4 reizes lielāks nekā visbiežāk AST līnijās konstatēts. Eiropas Savienība savās rekomendācijās norāda, ka, lai aizsargātu iedzīvotājus no iespējami kaitīgiem bioloģiskiem efektiem, saistībā ar EML, kurus rada augstsprieguma gaisa pārvadu līnijas, ir jāievēro un jāizvērtē emitēto lauku līmeņi, jo nav pietiekami tikai ievērot drošības attālumus. Šī prasība attiecas galvenokārt uz magnētiskajiem laukiem, jo to līmeņi nav tikai atkarīgi no līnijas sprieguma, bet gan lielākā mērā no elektriskās strāvas plūsmas vados, kā arī no balstu veida, sistēmu skaita, zemsprieguma līniju attāluma, fāzes līniju skaita u.c. būtiskiem faktoriem. Tādēļ galvenokārt ir jāievēro Eiropas Savienības Rekomendācijā noteiktās robežvērtības, kuras noteiktas, pamatojoties uz pašlaik pieejamām labākajām zinātnisko pētījumu atziņām un nodrošina vispārējās sabiedrības aizsardzību pret visiem EML iedarbības efektiem.

Lai pastiprinātu operatīvo un korporatīvo datu tīklu kiberdrošību Mātes un Meitas sabiedrības kopā ar informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūciju CERT.LV strādāja pie enerģētikas infrastruktūras operatoru kiberdrošības centra izveides un pārvaldības ieviešanas. Gada noslēgumā tika parakstīts savstarpējās saprašanās memorands par enerģētikas infrastruktūras operatoru kiberdrošības centra izveidi un pārvaldību, tādējādi arī attīstot visu institūciju savstarpējo sadarbību. Enerģētikas infrastruktūras operatoru kiberdrošības centra izveidošana ir pirmais solis, lai veidotu kiberdrošības spējas, kas būtu specifiski vērstas uz enerģētikas sektoru. Tas ir svarīgi apstākļos, kad visā valstī pieaug kiberdrošības incidentu skaits, īpaši pēc Krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā. Memorands paredz izstrādāt noteiktu kārtību, kā notiek informācijas apmaiņa starp iesaistītajām pusēm kiberdrošības incidentu gadījumos un to novēršanā, spējot operatīvi reaģēt uz šāda veida incidentiem.

Klientu un sabiedrības drošības incidenti (t.sk., neatbilstība normatīvo aktu prasībām) pārskata periodā, tāpat kā 2021. gadā, nav konstatēti.

Koncerna Vidējā termiņa stratēģija 2021-2025. gadam paredz Digitālās transformācijas programmas realizāciju. Digitālā transformācija paredz uzņēmumā esošo procesu pilnveidi vai pārbūvi, padarot tos efektīvākus, digitalizējot un automatizējot tos. Šajā periodā paredzēts ieviest arī virkni ar jauniem procesiem, saistībā ar plānoto sinhronā darba uzsākšanu ar kontinentālo Eiropu un turpmāku pastāvīgu frekvences regulēšanu.

Lai sasniegtu nospraustos mērķus, Digitālā transformācija tiek pārvaldīta ar 5 programmu palīdzību:

Katru projektu realizē darba grupa, kas periodiski ziņo par progresu programmas vadības komitejai, kura uzrauga projektu progresu, pieņem lēmumus un identificē saskares punktus ar citiem saistītiem projektiem. Darbi norit saskaņā ar apstiprinātu ceļa karti un 2022. gada ietvaros ir paveikti vairāk kā 90% no šajā gadā plānotajām aktivitātēm. Sasniegtie rezultāti veicina uzņēmuma efektivitāti un padara procesus skaidrākus, kontrolējamākus un drošākus.

Ilgtspējīga iepirkšana un sadarbības partneru izvēle

GRI 204-1

Koncernā ietilpstošie uzņēmumi kā sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji iepirkumu procedūras organizē saskaņā ar Latvijas Republikas Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumu. Koncernam ir būtiski nodrošināt pārredzamāku tirgus dalībnieku brīvu konkurenci, vienlīdzīgu attieksmi, līdzekļu efektīvu izmantošanu, un viens no veidiem, kā to panākt, ir maksimāli veicināt godīgu konkurenci. Saimnieciskās darbības nodrošināšanai Koncerns veic būvdarbu, preču un pakalpojumu iegādi.

Papildus iepriekš minētajām likuma prasībām iepirkumu procedūras tiek organizētas, ievērojot AST iekšējās procedūras un kārtību, 2017. gada 28. februāra Ministru kabineta noteikumus Nr. 108 "Publisko elektronisko iepirkumu noteikumi", nodrošinot iepirkuma procedūru caurspīdīgumu un novēršot korupcijas risku, stiprinot sadarbību starp uzraugošajām institūcijām.

2022. gadā iepirkumu organizēšanā tika ņemts vērā Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma interaktīvā "Sankciju karte", kas ataino ES un ANO sankciju režīmu. Koncerns nesadarbojas ar tādiem piegādātājiem, kam ir noteiktas starptautiskās vai nacionālās sankcijas vai būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses ietekmējošas Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts noteiktas sankcijas, kas var ietekmēt sadarbības līguma izpildi. Lai izpildītu Sankciju likumā noteikto mērķi, pirms iepirkuma līguma slēgšanas attiecībā uz potenciālo uzvarētāju jāpārlicinās, vai uz līgumslēdzēju nav attiecinātas sankcijas, kas varētu ietekmēt līguma izpildi atbilstoši iepriekš minētajām likuma prasībām.

Mātesabiedrībā iepirkumu nolikumu sagatavošanas posmos tiek ievērotas "Pamatnoteikumi iepirkumu procedūrām" prasības un Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma un Eiropas Savienības direktīvu prasības. Iepirkuma procedūrās, kur iespējams, AST ievēro zaļā iepirkuma principus (papildus preču vai pakalpojuma cenai tiek vērtētas dzīves cikla izmaksas vai dzīves cikla izmaksu elementi, kas ietver, piemēram, ar iegādi saistītas izmaksas, lietošanas izmaksas, piemēram, elektroenerģijas un citu resursu patēriņš, apkopes izmaksas, aprites cikla beigu izmaksas, piemēram, savākšanas un reģenerācijas izmaksas).

AST ievēro 2017. gada 20. jūnija Ministru kabineta noteikumus Nr. 353 "Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un tā piemērošanas kārtība" 1. pielikumā uzskaitītās preču un pakalpojumu grupas, kurām ir obligāti piemērojams zaļais publiskais iepirkums.

Koncerna uzņēmumu būvdarbu līgumi 100% apmērā ir noslēgti ar Latvijā reģistrētiem uzņēmumiem, pakalpojumu līgumos vietējo piegādātāju jeb Latvijā reģistrēto uzņēmumu īpatsvars sastāda 91%, savukārt no visiem piegādes līgumiem 87% nodrošina Latvijā reģistrēti uzņēmumi.

Informācija par Koncerna iepirkumiem tiek publicēta Mātesabiedrības tīmekļa vietnē www.ast.lv vai Meitassabiedrības tīmekļa vietnē www.conexus.lv, kā arī Iepirkumu uzraudzības biroja Publikāciju vadības sistēmā un Elektronisko iepirkumu sistēmā www.eis.gov.lv.

Tiešā ekonomiskā ietekme

GRI 201-1

Koncerns ir viena no lielākajām valsts kapitālsabiedrībām. Koncerna bilances vērtība ir 1 277 milj.EUR, Mātesabiedrības - 958 milj. EUR. Koncerna nodrošina darba vietas vairāk nekā 870 Latvijas iedzīvotājiem (2022. gada 31. decembrī Koncernā bija 879 darbinieki, Mātesabiedrībā – 524 darbinieki). Koncerns kā vienīgais elektroenerģijas un dabasgāzes pārvades sistēmas operators Latvijā, kā arī dabasgāzes uzglabāšanas krātuves pārvaldītājs un īpašnieks ir nozīmīgs nozares attīstības virzītājs un Latvijas tautsaimniecības virzītājs, radot gan tiešu, gan netiešu ietekmi.

Par Koncerna un Mātesabiedrības radīto ekonomisko vērtību liecina tā finanšu rādītāji. 2022. gadā Koncerna apgrozījums bija 351 milj. EUR, peļņa 16 milj. EUR, Mātesabiedrības attiecīgi 296 milj.EUR un 11 milj.EUR.

Tāpat, veicinot darbinieku motivāciju un lojalitāti uzņēmumam, Mātesabiedrībā 2022. gadā palielināta darbinieku darba samaksa atbilstoši iepriekšējā gada inflācijai valstī. 2022. gadā Mātesabiedrības radītā ekonomiskā vērtība ir 309.8 milj. EUR, sadalītā ekonomiskā vērtība — 322.7 milj. EUR (sk. tabulu).

	Mātesabiedrība 2022	Mātesabiedrība 2021	Mātesabiedrība 2020
	tūkst.EUR	tūkst.EUR	tūkst.EUR
Radītā ekonomiskā vērtība	309 784	189 083	154 154
Ieņēmumi un pārējie ieņēmumi	303 192	130 790	148 197
Finanšu darbības ieņēmumi	55	7	352
Ieņēmumi no līdzdalības	6 537	58 286	5 605
Sadalītā ekonomiskā vērtība	322 673	126 477	114 995
Izejvielas, materiāli u.c. darbības izmaksas	244 251	78 751	89 136
Darbinieku atlīdzība	18 622	16 461	16 711
Atlīdzība par valsts kapitāla izmantošanu	4 184	29 143	8 000
Finanšu darbības izmaksas	617	2 121	1 147
Valsts noteiktie maksājumi, tai skaitā:			
<i>UIN</i>			
<i>SPRK nodeva</i>	147	146	163
Ziedojumi	55 000	1	1
Nesadalītā ekonomiskā vērtība	42 110	62 607	39 160

Nesadalītā vērtība atbilst pārskata perioda peļņas daļai, par kuru pieņemts lēmums to novirzīt rezervēs, nolietojumam, atliktajam nodoklim.

Netiešā ekonomiskā ietekme

GRI 203-1, 203-2

Infrastruktūras attīstības projektu netiešā ietekme uz ekonomiku

Elektroenerģijas pārvades tīkls tiek attīstīts atbilstoši Latvijas elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānam un Eiropas pārvades sistēmas desmit gadu attīstības plānam. Eiropas desmit gadu attīstības plānā tiek iekļauti tie Latvijas attīstības projekti, kas ir stratēģiski svarīgi ne tikai nacionāli, bet arī Baltijas jūras reģionā kopumā, un iekļaušana Eiropas desmitgades attīstības plānā ir viens no priekšnosacījumiem, lai projekti pēc tam varētu pretendēt uz Eiropas līdzfinansējumu. Eiropas desmitgades attīstības plānā iekļauti projekti, kas cieši saistīti ar Latvijas enerģētiskās drošības stiprināšanu, integrējoties ES elektroenerģijas tirgū Vienlaikus starpvalstu savienojumu attīstība ir būtiska pārvades tīkla pārslodzes uz Igaunijas– Latvijas robežas novēršanai, tādējādi veicinot elektroenerģijas biržas cenas Latvijas tirdzniecības apgabalā samazināšanos un Latvijas tautsaimniecības attīstību, konkurētspējas pieaugumu. Eiropas desmitgades attīstības plānā iekļauto projektu, kā arī pārējo Attīstības plānā iekļauto projektu realizācija ne tikai uzlabo elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma kvalitāti un nepārtrauktību, sniedz iespēju attīstīt atjaunīgo elektroenerģiju, bet arī veicina tautsaimniecības un Latvijas reģionu attīstību, projektu īstenošanas laikā radot papildu darba vietas.

Saņemtais es finansējuma atbalsts un tā nozīmīgums

Lai iespējami efektīvāk realizētu stratēģiskajiem mērķiem un elektroenerģijas pārvades tīkla attīstībai nozīmīgus kapitālieguldījumu projektus, vienlaikus iespējami samazinot to ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem, Mātesabiedrība kapitālieguldījumu projektu finansēšanai aktīvi piesaista ES līdzfinansējumu, kā arī papildus novirza pārslodzes maksas ieņēmumus (sk. tabulu). Saskaņā ar Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku pārvades tarifu aprēķinā netiek iekļauta pamatlīdzekļu vērtības daļa, kas finansēta no Eiropas Savienības finanšu atbalsta, kā arī saņemtajiem pārslodzes vadības ieņēmumiem. Tādējādi ES līdzfinansējuma un pārslodzes maksas ieņēmumu novirzīšana kapitālieguldījumu projektu finansēšanai samazina elektroenerģijas pārvades tarifus un secīgi veicina Latvijas uzņēmumu konkurētspējas saglabāšanu.

Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (CEF) Enerģētikas sektora ietvaros no 2014. gada līdz 2022. gada beigām noslēgti finansēšanas par 5 kapitālieguldījumu projektu – Kurzemes loks, Igaunijas – Latvijas 3. starpsavienojums, 330 kV EPL Rīgas TEC 2 – Rīgas HES, Baltijas valstu sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu, 1. fāze, Baltijas valstu sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu, 2. fāze — finansēšanu, paredzot kopējo ES līdzfinansējumu līdz 252 milj. EUR apmērā (sk. tabulu).

Papildus minēto projektu finansēšanai plānots novirzīt AST saņemtos pārslodzes maksas ieņēmumus 89 milj. EUR apmērā. Mātesabiedrības aktivitāšu rezultātā 75% attīstības projektu, kas iekļauti Eiropas desmitgades attīstības plānā, realizācijai nepieciešamā finansējuma tiek segti no ES līdzfinansējuma

un pārslodzes maksas ieņēmumiem, tādējādi samazinot ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem. AS "Augstsprieguma tīkls" nav saņēmis cita veida finansiālu atbalstu pamatdarbības nodrošināšanai.

Tabula

	Kurzemes loks	Rīgas TEC-2 - Rīgas HES	Igaunijas - Latvijas starpsavienojums	Sinhronizācija, 1.fāze	Sinhronizācija, 2.fāze
Realizācijas gads	2019	2020	2021	2025	2025
Kopējās izmaksas, tai skaitā	128	15	84	72	169
ES līdzfinansējums	55	7	51	54	93
Pārslodzes maksas ieņēmumi	11	7	31	17	25

Atjaunīgās elektroenerģijas ražošana – pieslēgumi

Ņemot vērā Eiropas zaļo kursu, arī Latvijā ir vērojama milzīga interese par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamus energoresursus. Dažādas jaudas vēja parku un saules elektrostaciju kopējā uzstādītā jauda, ja visi projekti tiek īstenoti, jau vairākkārt pārsniedz Latvijas elektroenerģijas maksimālo slodzi.

AS "Augstsprieguma tīkls" ne tikai strādā pie šo projektu jaunu elektroenerģijas pārvades sistēmas pieslēgumu ierīkošanas, bet arī veic pirmos soļus elektroenerģijas pārvades sistēmas tālākai starpsavienošanai ar kaimiņu elektroenerģijas pārvades sistēmām – tiek veikti sākotnējie novērtējumi starpsavienojumu jaudas palielināšanai ar Lietuvu, kā arī jauna starpsavienojuma ar Zviedriju ierīkošanai.

Atjaunīgo energoresursu elektrostaciju attīstība Latvijā ir nozīmīgs solis ceļā uz aktuālo enerģētikas, drošības un klimata izaicinājumu risināšanu Baltijas reģionā

Inovācijas un pētniecība

Lai nodrošinātu Mātessabiedrības attīstību, izprotot inovāciju būtisko lomu veiksmīgas darbības nodrošināšanā, Mātessabiedrības pārstāvji aktīvi piedalās Eiropas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru organizācijas ENTSO-E Izpētes, attīstības un inovāciju komitejas darbā.

ENTSO-E Izpētes, attīstības un inovāciju komitejas ietvaros tiek veiktas aktivitātes, kas vērstas uz esošo elektroenerģijas sistēmu pārmaiņām, lai sasniegtu Eiropas Savienības izvirzītos mērķus.

Inovācijas un pētniecības aktivitātes tiek fokusētas 6 virzienos:

- Modernizācija;
- Drošums un stabilitāte;
- Elastīgums;
- Ekonomiskums un efektivitāte;
- Digitalizācija;
- Zaļā transformācija.

Papildus attīstību elastīguma virziena izpratnē Mātesabiedrībai nodrošina dalība Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas atbalsta programmas Apvārsnis 2020 projektos – INTERFACE un OneNet. Tie balstīti uz nākotnes energosistēmas izaicinājumiem, kas izriet no Eiropas Savienības izvirzītajiem mērķiem Eiropas zaļā kursa un Tīrās enerģijas paketes ietvaros, kuros tiek virzīta Eiropas klimatneitralitāte, un elektroenerģijas galalietotāju centrēta dalības elektroenerģijas tirgos, tostarp balansēšanas tirgos. Apvārsnis 2020 projekti risina izaicinājumus, veidojot inovatīvus platformas konceptus, kas elektroenerģijas sistēmas operatoriem atvieglotu ikdienas darbu uzturēt stabilu sistēmas darbību ar augstu atjaunīgo energoresursu īpatsvaru caur pārvades un sadales sistēmas līmeņu koordinētu darbību un efektīvu izklieātu mazjaudas sistēmas resursu izmantošanu palīgpakalpojumos.

Projekts INTERFACE 2022. gadā noslēdza savu darbību, sniedzot daudzpusīgu pieredzi vairākām Mātesabiedrības struktūrvienībām Latvijas agregācijas temata labākai izpratnei un turamākai attīstības virzībai. Turklāt uzkrātā pieredze un veidotais risinājuma koncepts ir pamats līdzvērtīga, bet pilnveidota risinājuma attīstībai OneNet projekta ietvaros.

Projekts OneNet 2022. gadā no projekta INTERFACE pieredzes pamata izveidoja un uzsāka programmatūras attīstību platformas konceptam, kas spētu elektroenerģijas sistēmas operatora tīklā identificēt pārslodzes un rast risinājumu, izmantojot elektroenerģijas tirgus solījumus. Process nākotnē varētu tikt pielietots kā jauns palīgpakalpojums nacionālā tīkla pārslodžu vadībai. Turklāt koncepts paredz līdzvērtīgu tīkla pārslodzes optimizācijas procesu, kas ierobežotu pārslodžu rašanos tīklā. Koncepta darbības pārbaude un pilnveidošana notiks 2023. un 2024. gada ietvarā, kas sniegs vērtīgu pieredzi risinājuma funkcionalitātei Latvijas nākotnes energosistēmā

Gāzes apgādes sistēmas transformācija atjaunojamu resursu izmantošanai

Eiropas gāzes pārvades sistēmas operatori – Conexus, “Gasgrid Finland” (Somija), “Elering” (Igaunija), “Amber Grid”(Lietuva), “Gaz-System” (Polija) un “Ontras” (Vācija) - ir parakstījuši sadarbības līgumu attīstīt ūdeņraža infrastruktūru no Somijas caur Igauniju, Latviju, Lietuvu, Poliju uz Vāciju, lai izpildītu RePowerEU 2030 plānus. Sistēmas operatori ir uzsākuši Ziemeļvalstu – Baltijas valstu ūdeņraža koridora projektu, kas stiprinās reģiona enerģētisko drošību, mazinās atkarību no importētās fosilās enerģijas, kā arī paātrinās dekarbonizācijas ceļu dažādās enerģētikas nozarēs. **Projekts sniegs ieguldījumu arī ES siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanā**, aizstājot šī brīža fosilo energoresursu ražošanu un izmantošanu nozarē, tāpat arī transporta jomā, elektrības, kā arī apkures pakalpojumu nodrošināšanā, pārejot uz atjaunojamo enerģiju – zaļo ūdeņradi.

2022. gada 14. jūlijā Saeima atbalstīja Enerģētikas likuma grozījumus, kas paredz gāzes izcelsmes apliecinājumu sistēmas izveidi Latvijā un noteic Conexus kļūt par to izdevējiestādi un reģistra administratoru. Izcelsmes apliecinājums ir dokuments, kas pierāda, ka gāze iegūta no atjaunojamiem energoresursiem un tādējādi tā būs izmantojama gan Latvijā, lai pierādītu galalietotājam, ka izmantotā enerģija ir gan videi draudzīga, gan pavērs jaunas iespējas atjaunīgās gāzes ražotājiem to arī eksportēt. Atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajam paredzēts, ka izcelsmes apliecinājumu sistēma uzsāks darbību 2023. gada 1. jūlijā.

Meitassabiedrība ir uzsākusi attīstības risinājumu biometāna ievadei gāzes pārvades sistēmā, lai **veicinātu atjaunojamu gāzu attīstību Latvijā** un sniegtu biometāna ražotājiem līdz šim nebijušu iespēju saražoto biometānu ievadīt gāzes pārvades sistēmā bez atsevišķa tiešā pieslēguma izbūves. 2022. gadā Conexus ir organizējis publisko apspriešanu par reģionālo biometāna ievades punktu gāzes pārvades sistēmā izveides ieceri.

Conexus, kopīgi ar reģiona gāzes pārvades sistēmas operatoriem “Gasgrid Finland” (Somija), “Elering” (Igaunija) un “Amber Grid” (Lietuva), turpinās jau iesāktu pētījumu par ūdeņraža ievadīšanas un transportēšanas iespējām dabasgāzes pārvades sistēmā. Savukārt uzglabāšanas jomā tiks uzsāktas izpētes aktivitātes par iespējām uzglabāt ūdeņradi Inčukalna PGK.

Efektīva un koordinēta ārkārtas situāciju pārvaldība

AST-4

Gan Mātessabiedrība, gan arī Meitassabiedrība ir kritiskās infrastruktūras uzņēmumi, kuros ir izstrādātas efektīvas un koordinētas ārkārtas situāciju pārvaldības programmas, nosakot katras iesaistītās organizācijas, struktūrvienības un personāla tiesības, pienākumus un pilnvaras.

Apkārtējā vide un cilvēka rīcība noteiktās situācijas var būt neprognozējama, kā rezultātā var rasties apdraudējums normālai uzdevumu izpildei. Mātessabiedrībā ir identificēti ārkārtas un krīzes situāciju riski un izveidota vienota pieeja to pārvaldībai, kas ietverta ārkārtas un krīzes situāciju pārvaldīšanas sistēmā. Sistēmas mērķis ir nodrošināt nepārtrauktu un drošu uzņēmuma pārvaldību vai tās ātru un efektīvu atjaunošanu. Atbilstoši konkrētai ārkārtas vai krīzes situācijai ir paredzēta sadarbība ar Valsts enerģētikas krīzes centru, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD), NATO, NBS, elektroenerģija ražotājiem, AST sadarbības partneriem, lietotājiem.

2022. gadā Mātessabiedrībā nav konstatēti apstākļi, kas būtu pamatā ārkārtas vai krīzes situācijas izsludināšanai saskaņā ar ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas kārtību. Saskaņā ar Meitassabiedrības ārkārtas situāciju pārvaldības un apziņošanas kārtību augstākajā līmenī tiek klasificēti 3. un 4. līmeņa incidenti, kas saistīti ar iekārtu tehniskajiem bojājumiem, elektroenerģijas pārtraukumu, ietekmi uz apkārtējo vidi vai fiziskām personām. 2022. gadā nav reģistrēti 2., 3. vai 4. līmeņa incidenti.

Lai veicinātu darbinieku izpratni par pienākumiem ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanā, darbiniekus regulāri izglīto. AST ir izveidota virkne pakārtoto dokumentu, kas nosaka darbinieku rīcību ārkārtas un krīzes situācijās. Regulāri tiek veiktas mācības, ar dažādu ārkārtas vai krīzes situāciju scenāriju izspēli. Mācībās aptver gan AST struktūrvienību darbinieku sadarbību, gan AST un ārējo partneru sadarbību. Atbilstoši noteiktam periodiskumam, operatīvais personāls gadā izspēlē vismaz divas pretavārijas treniņspēles, visam uzņēmuma personālam reizi gadā tiek veiktas apmācības rīcībai ugunsgrēka gadījumā. Vadošajam personālam reizi gadā tiek veiktas Ārkārtas situācijas un Krīzes pārvaldīšanas mācības. Pēc mācībām tiek veikta to analīze, noteikti veicamie un preventīvie pasākumi, lai uzlabotu katras puse rīcību un savstarpējo sadarbību.

Meitassabiedrības arodveselības, darba drošības un vides pārvaldības politika un Aktīvu pārvaldības politika veido pamatu uzticamai pārvades un uzglabāšanas infrastruktūras darbībai:

- Sabiedrībā ir drošības vadības sistēma, rūpniecisko avāriju riska samazināšanas pasākumu plāns un civilās aizsardzības plāns;
- Conexus ievēro saistošos standartus un prasības attiecībā uz aprīkojuma apkopi, pārbaudēm, diagnostiku un remontu;
- Sabiedrībā ir noteiktas darba procedūras un instrukcijas pārvades un uzglabāšanas sistēmas diagnostikai un analīzei, darbībai un apkopei (piemēram, remontam) un operatīvai darbībai (piemēram, reaģēšanai ārkārtas situācijās un negadījumos), kas nodrošina iespējamo apdraudējumu konstatēšanu;
- darbinieki regulāri tiek informēti un apmācīti darba drošības jautājumos;
- reizi trīs gados tiek organizētas civilās aizsardzības mācības kopā ar citām iesaistītajām organizācijām.

Godīga un ētiska pārvaldība, korupcijas novēršana

3-3, 205-1, 205-2, 205-3

Koncernā ir skaidri definēti iekšējās kontroles sistēmas mehānismi, kas vērsti korupcijas un interešu konfliktu risku vadībai. Risku pārvaldība Koncernā kopumā notiek atbilstoši Mātessabiedrības Risku pārvaldības politikas noteiktajiem pamatprincipiem. Politikas dokumentu līmenī gan Mātessabiedrībā, gan Meitassabiedrībā ir ieviests Ētikas kodekss, kas nosaka interešu konflikta situāciju nepieļaušanu un "0" toleranci pret koruptīvām darbībām. Mātessabiedrība detalizētākus pasākumus un mehānismus, kas vērsti korupcijas un interešu konfliktu pārvaldību, ir definējusi Risku pārvaldības koncepcijā, Krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu risku pārvaldības noteikumos un Pamatnoteikumos iepirkumu procedūrām.

2022. gadā, tāpat kā 2021.gadā, Koncernā:

- Kopējais ar korupciju saistīto incidentu skaits – 0;
- Incidentu skaits, kuru rezultātā darbinieks ticis atlaists vai saņēmis disciplināro sodu – 0;
- Gadījumu skaits, kad attiecības ar biznesa partneriem ir izbeigtas vai nav atjaunotas korupcijas incidentu dēļ – 0;
- Tiesvedības saistībā ar korupcijas gadījumiem pret Koncernu – 0;
- Naudas sodu vai nemonetāru sankciju par likumu un/vai noteikumu neievērošanu skaits – 0.

Koncernā kopumā netika identificēti korupcijas riski ar augstu vērtību. Īstenotie pasākumi un procesos iestrādātie mehānismi ļāvuši nepieļaut augstus riskus. Mātessabiedrībā Krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu riski tika novērtēti visām uzņēmuma struktūrvienībām, visiem amatiem. 2022. gadā korupcijas riski tika novērtēti 43 struktūrvienības, 172 amatu grupām. Riski ar augstu riska vērtību netika konstatēti.

Būtiski ar korupciju saistīti riski ir saistīti ar iepirkumiem un līgumu uzraudzību. Koncernā iepirkumu procedūrās ir iestrādāti mehānismi, kas samazina korupcijas riskus – Mātessabiedrībā ir izstrādāti Pamatnoteikumi iepirkumu procedūrām, Meitassabiedrībā – Iepirkumu politika. Aktīva rīcība un preventīvi pasākumi risku pārvaldībā ļauj šai būtiskajai risku pozīcijai nepieaugt līdz augsta riska līmenim.

Koncernā darbiniekiem, kuru amata pienākumi ir saistīti ar tādu lēmumu pieņemšanu, kuros teorētiski varētu iestāties interešu konfliktu situācijas, ir pienākums reizi gadā iesniegt deklarāciju ar apliecinājumu par interešu konflikta neesamību. Deklarācijas forma Mātessabiedrībā un Meitassabiedrībā atšķiras. Mātessabiedrībā prasības aizpildīt šīs deklarācijas ir noteiktas Krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu pārvaldības noteikumos, Meitassabiedrībā – Ētikas kodeksā. Mātessabiedrība, papildus deklarāciju pārbaudei, īsteno savu darbinieku datu monitoringu "Lursoft" datubāzēs, pārliedzinoties, ka darbinieki, kuri "Lursoft" datu bāzēs ir norādīti, kā valdes un/vai padomes locekļi, uzņēmumu īpašnieki un/vai patiesā labuma guvēji,

paraksttiesīgās personas citos uzņēmumos, savās deklarācijās ir norādījuši korektu informāciju un izpildījuši prasības saskaņot blakus darbu ārpus Mātesabiedrības.

Koncernā tiek īstenotas regulāras apmācības korupcijas un interešu konfliktu novēršanas jomā.

Mātesabiedrībā 2022. gadā tika īstenotas iekšējās apmācības ar zināšanu pārbaudi par krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta jautājumiem, kas bija obligātas visiem tiem valdes pakļautībā esošajiem darbiniekiem, kuriem bija vismaz viens vidējs risks, izmantojot IT risinājumus, kas ļāva ar mācību materiāliem iepazīties attālināti. Apmācībās ar zināšanu pārbaudi piedalījās 135 darbinieki. Mācību materiāli ir brīvi pieejami visiem Mātesabiedrības darbiniekiem.

Dati par Mātesabiedrības darbinieku informētību par korupcijas un interešu konfliktu jautājumiem:

- Vadītāju (departamentu, daļu un dienestu) skaits, kas ir iepazinušies ar krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu noteikumiem – 2022. gadā 41 (100%), 2021. gadā 42 (100%);
- Darbinieku skaits, kas ir iepazinušies ar krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu noteikumiem – 2022. gadā 322 (62%), 2021. gadā 253 (43%);
- Vadītāju (departamentu, daļu un dienestu) skaits, kas ir izgājuši apmācības korupcijas novēršanas jautājumos un sekmīgi nokārtojuši zināšanu pārbaudi – 2022. gadā 41 (100%), 2021. gadā 42 (100%);
- Darbinieku skaits, kas ir izgājuši apmācības korupcijas novēršanas jautājumos un sekmīgi nokārtojuši zināšanu pārbaudi – 135 (26% no kopējā AST darbinieku skaita). 2021. gadā visiem darbiniekiem, kuriem riska pakāpe novērtēta vismaz ar vidēju risku vai augstāku, tika atgādināts par krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta noteikumiem un to ievērošanu, ne apmācība, ne zināšanu pārbaude pēc apmācībām netika īstenota. Mātesabiedrībā jaunie darbinieki, kuri iekļaujas obligāti apmācāmo darbinieku grupā, uzsākot darba attiecības tiek nosūtīta saite uz mācību materiālu Vizinis platformā. Jauno darbinieku apmācību saturs un forma neatšķiras no ikgadējās darbinieku apmācības satura un formas.

Meitassabiedrībā tiek rīkotas darbinieku apmācības par ētikas, korupcijas un interešu konfliktu jautājumiem. Jaunie Meitassabiedrības darbinieki, uzsākot darba attiecības ir obligātās ētikas apmācības, kas ir daļa no Moodle apmācību kursa “Jaunā darbinieka rokasgrāmata”.

Informācija par Mātesabiedrības korupcijas un interešu konfliktu pārvaldību pieejama tās tīmekļa vietnē - <https://www.ast.lv/lv/content/krapsanas-korupcijas-un-interesu-konfliktu-risku-parvaldiba>.

NEATKARĪGA REVIDENTA APLIECINĀJUMA ZIŅOJUMS PAR ILGTSPĒJAS PĀRSKATU

Akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls” Vadībai:

Ievads

Akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls” (“Sabiedrība”) Vadība mūs ir nolīgusi sniegt ierobežotas pārlicības apliecinājuma uzdevumu par Atlasīto informāciju, kas aprakstīta zemāk un ietverta Augstsprieguma tīkls Koncerna un Akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls” 2022. gada Ilgtspējas pārskatā par gadu, kas noslēdzās 2022. gada 31. decembrī, no 6. līdz 134. lappusei (“2022. gada Ilgtspējas pārskats”). 2022. gada Ilgtspējas pārskatā ir sniegta ar Sabiedrību un tās meitassabiedrību (kopā “Augstsprieguma tīkls Koncerns”) saistīta informācija.

Atlasītā informācija un Ziņošanas kritēriji

Mēs izvērtējam kvalitatīvo un kvantitatīvo informāciju, kas ir atklāta 2022. gada Ilgtspējas pārskatā un uz kuru ir atsauce vai tā ir iekļauta Globālās ziņošanas iniciatīvas (GRI) Satura Indeksā (turpmāk – “Atlasītā informācija”). Atlasītā informācija ir sagatavota saskaņā ar GRI Ilgtspējas ziņošanas standartiem (turpmāk – “GRI standarti”), ko izdevusi Globālā ziņošanas iniciatīva (GRI).

Mūsu ierobežotās pārlicības procedūru apjoms bija ierobežots ar Atlasīto informāciju par 2022. gadu. Mēs neesam veikuši nekādas procedūras attiecībā uz iepriekšējiem periodiem vai citām 2022. gada Ilgtspējas pārskatā iekļautajām pozīcijām, un tāpēc par to neizsakām nekādus secinājumus.

Mēs izvērtējam Atlasīto informāciju, izmantojot atbilstošus kritērijus, tostarp ziņošanas principus un prasības GRI standartos (turpmāk – “Ziņošanas kritēriji”). Mēs uzskatām, ka ziņošanas kritēriji ir atbilstoši mūsu ierobežotās pārlicības sniegšanas uzdevuma mērķim.

Sabiedrības Vadības atbildība

Sabiedrības Vadība ir atbildīga par: iekšējās kontroles izstrādi, ieviešanu un uzturēšanu, kas attiecas uz Atlasītās informācijas sagatavošanu un kurā nav būtisku neatbilstību krāpšanas vai kļūdu dēļ;

- iekšējās metodoloģijas un vadlīniju izveidi Atlasītās informācijas sagatavošanai un ziņošanai saskaņā ar Ziņošanas kritērijiem;
- Atlasītās informācijas sagatavošanu, izvērtēšanu un ziņošanu saskaņā ar Ziņošanas kritērijiem; un
- Atlasītās informācijas precizitāti, pilnīgumu un noformējumu.

Mūsu atbildība

Mēs esam atbildīgi par:

- uzdevuma plānošanu un izpildi, lai iegūtu ierobežotu pārliecību par to, ka Atlasītajā informācijā nav būtisku neatbilstību krāpšanas vai kļūdu dēļ;
- neatkarīga secinājuma sniegšanu, pamatojoties uz mūsu veiktajām procedūrām un iegūtajiem pierādījumiem; un
- mūsu secinājuma paziņošanu Sabiedrības Vadībai.

Mēs veicām ierobežotas pārliecības pārbaudi saskaņā ar Starptautisko apliecinājuma uzdevumu standartu Nr.3000 (Pārskatīts) “Apliecinājuma uzdevumi, kas nav vēsturiskās finanšu informācijas revīzija vai pārbaude”, kurus ir izdevusi Starptautiskā audita un apliecinājuma uzdevumu standartu padome.

Ierobežotas pārliecības uzdevuma ietvaros veikto procedūru apjoms ir būtiski mazāks kā procedūras, kas tiktu veiktas pietiekamas pārliecības uzdevuma ietvaros, attiecībā gan uz risku novērtēšanu, ietverot izpratnes par iekšējo kontroli iegūšanu, gan procedūrām, kas veiktas attiecībā uz identificētajiem riskiem. Procedūras, kas tiek veiktas ierobežotas pārliecības uzdevumā, atšķiras pēc būtības un laika, un to apjoms ir mazāks nekā pietiekamas pārliecības uzdevumā. Līdz ar to pārliecības līmenis, kas iegūts ierobežotas pārliecības uzdevumā, ir ievērojami zemāks nekā pārliecība, kas būtu iegūta, ja būtu veikts pietiekamas pārliecības uzdevums.

Mūsu neatkarība un kvalitātes kontrole

Mēs esam ievērojuši neatkarības un citas ar ētiku saistītās prasības, kas iekļautas Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izdotajā Starptautiskajā Profesionālu Grāmatvežu ētikas kodeksā (ieskaitot starptautiskos neatkarības standartus). Šīs prasības balstās uz pamatprincipiem, kas saistīti ar godprātību, objektivitāti, profesionālo

kompetenci un pienācīgu rūpību, kā arī konfidencialitāti un profesionālu rīcību. Mēs esam ievērojuši citus uz mums attiecināmos ētikas pienākumus, kā to nosaka Starptautiskais Profesionālu Grāmatvežu ētikas kodekss.

Savā darbībā mēs piemērojam 1. Starptautisko kvalitātes vadības standartu un attiecīgi uzturam visaptverošu kvalitātes kontroles sistēmu, tajā skaitā dokumentētas politikas un procedūras, kas nodrošina ētikas prasību, profesionālo standartu, kā arī atbilstošu juridisko prasību ievērošanu.

Veikto procedūru apkopojums

Mums ir jāplāno un jāveic savs darbs, lai ņemtu vērā risku, ka Atlasītajā informācijā var būt būtiskas neatbilstības. Mēs arī izvērtējam būtiskas aplēses un spriedumus, kurus Vadība izdarīja, sagatavojot 2022. gada Ilgtspējas pārskatu atbilstoši GRI standartiem..

Mēs veicām šādas procedūras:

- intervējam Vadības locekļus, lai izvērtētu GRI standartu piemērošanu un lai iegūtu izpratni par iekšējo kontroļu vidi saistībā ar ilgtspējas informācijas sagatavošanu;
- izvērtējam 2022. gada Ilgtspējas pārskatā iekļautās informācijas iegūšanas, apkopošanas un uzrādīšanas procesus;
- salīdzinājam datus no Atlasītās informācijas ar iekšējo dokumentāciju, lai apstiprinātu Vadības apgalvojumus, kurus ieguvām veicot intervijas;
- salīdzinājam 2022. gada Ilgtspējas pārskatā ietvertu finanšu informāciju ar Augstsprieguma tīkls Koncerna 2022. gada finanšu pārskatu; un
- izvērtējam 2022. gada Ilgtspējas pārskata vispārējo formātu un saturu, ņemot vērā uzrādītās informācijas atbilstību Ziņošanas kritērijiem.

Ziņošanas un mērījumu metodoloģijas

Saskaņā ar Ziņošanas kritērijiem ir virkne dažādu, bet pieņemamu mērījumu un ziņošanas metožu. Šīs metodes var radīt būtiski atšķirīgus ziņošanas rezultātus, kas var ietekmēt salīdzināmību ar citām organizācijām. Tāpēc Atlasītā informācija ir jālasa, ņemot vērā Vadības izmantoto metodoloģiju, kā aprakstīts 2022. gada Ilgtspējas ziņojumā un par kuru ir pilnībā atbildīga Sabiedrība.

Mūsu secinājums

Pamatojoties uz mūsu pārbaudi, mūsu uzmanības lokā nav nonākuši tādi apstākļi vai fakti, kas mums liktu uzskatīt, ka Atlasītā informācija par gadu, kas noslēdzās 2022. 31. decembrī nav sagatavota, visos būtiskajos aspektos, atbilstoši Ziņošanas kritērijiem.

Lietošanas un izplatīšanas ierobežojums

Šis ziņojums, iekļaujot secinājumu, ir sagatavots tikai un vienīgi Sabiedrības Vadībai, lai palīdzētu tai izpildīt ziņošanas pienākumu par Augstsprieguma tīkls Koncerna ilgtspējas darbībām un aktivitātēm. Mēs atļaujam šo ziņojumu iekļaut 2022. gada Ilgtspējas pārskatā, kas tiks publicēts Sabiedrības mājaslapā¹, lai palīdzētu Vadībai pildīt savus pārvaldības pienākumus, iegūstot neatkarīgu ierobežotas pārliecības ziņojumu saistībā ar Atlasīto informāciju. Tiesību aktu pieļaujamajās robežās mēs neuzņemamies un nepiekrītam uzņemties atbildību par mūsu darbu vai šo ziņojumu pret jebkurām trešajām personām, izņemot Sabiedrības vadību, izņemot gadījumus, kad attiecīgie noteikumi ir skaidri saskaņoti rakstiski un ir saņemta mūsu iepriekšēja rakstiska piekrišana.

PricewaterhouseCoopers SIA

Zvērinātu revidentu komercsabiedrība

Licence Nr. 5

Ilandra Lejiņa

Atbildīgā zvērinātā revidente

Sertifikāts Nr. 168

Rīga, Latvija

2023. gada 28. aprīlī

NEATKARĪGA REVIDENTA APLIECINĀJUMA ZIŅOJUMS PARAKSTĪTS ELEKTRONISKI AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

---

¹ Par Sabiedrības mājaslapas uzturēšanu un integritāti atbild Vadība, mūsu veiktais darbs neietver šo jautājumu izskatīšanu, un līdz ar to mēs neuzņemamies nekādu atbildību par izmaiņām, kas varētu būt notikušas ziņotajā Atlasītajā informācijā vai Ziņošanas kritērijos, kad tie tiek ievietoti Sabiedrības mājas lapā.

ATBILSTĪBA ES TAKSONOMIJAS PRASĪBĀM

Rādītāji par kapitālieguldījumu, darbības izdevumu un apgrozījuma proporciju 2022. pārskata gadā, kas atbilst ES Taksonomijas regulas prasībām

Eiropas zaļais kurss ir Eiropas jaunā stratēģija ilgtspējīgai un efektīvai izaugsmei. Lai sasniegtu izvirzītos ES klimata un enerģētikas mērķus, ir ļoti svarīgi, lai investīcijas virzītu uz ilgtspējīgiem projektiem un darbībām.

ES Taksonomija ir viens no Eiropas zaļā kursa stūrakmeņiem, kuras mērķis ir sekmēt kapitāla plūsmu novirzīšanu ilgtspējīgākām darbībām. Taksonomija ir vienota ilgtspējīgu ekonomisko darbību klasifikācijas sistēma, kas katrai nozarei nosaka to saimniecisko darbību kopumu, kas uzskatāmas par ilgtspējīgām un dod būtisku ieguldījumu vienā vai vairākos no sešiem vides aizsardzības mērķiem — klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās klimata pārmaiņām, ilgtspējīgu ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība, pāreja uz aprites ekonomiku, piesārņojuma novēršana un kontrole, bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu atjaunošana un aizsardzība.

Saskaņā ar ES deleģētās Regulas 2021/2178 10.panta 2. punktu AS “Augstsprieguma tīkls” atklāj kvantitatīvo informāciju par Taksonomijai atbilstīgo un neatbilstīgo saimniecisko darbību proporciju katrā no trīs izvirzītajiem rādītājiem (KPI) — apgrozījums, kapitālieguldījumi (CapEx), darbības izmaksas (OpEx).

Ilgspējības ziņošanas, tai skaitā Taksonomijas ietvaros AST ietver informāciju par mātessabiedrību, neietverot meitassabiedrību AS “Conexus Baltic Grid”. Augstsprieguma tīkls koncerna mātessabiedrība AS “Augstsprieguma tīkls” savu darbību definē vienā galvenajā darbības segmentā — elektroenerģijas pārvade.

Lai identificētu, vai AST saimnieciskās darbība 2022. gadā ir bijusi atbilstīga Taksonomijai, tika veikta saimnieciskās darbības izvērtēšana, lai noteiktu, vai tā saistīta ar darbībām, kas publicētas deleģētajā Regulā 2021/2139 un jāidentificē kā Taksonomijai piederīgas saimnieciskās darbības.

Kvantitatīvā informācija	Atbilstība Taksonomijai*		Nav attiecināms
	Taksonomijai atbilstīgs	Taksonomijai neatbilstīgs	
Apgrozījums, tūkst.EUR**	296 000	-	0
	100%	-	0%
Kapitālieguldījumi (CapEx), tūkst.EUR	28 406	-	3 082
	90%	-	10%
Darbības izdevumi (OpEx), tūkst.EUR***	262 873	-	0
	100%	-	0%

* AST apliecinātā atbilstība saskaņā ar pašreizējo Taksonomijas regulējumu un uzņēmuma apkopoto informāciju par attiecīgajiem rādītājiem. Pilnā mērā Taksonomijas prasību ieviešana un vērtēšana AST vēl ir procesā un tiks no jauna pārskatīta atbilstoši gaidāmajiem ES Taksonomijas regulas deleģētajiem aktiem nākamajā pārskata periodā.

**Atbilstoši ES Taksonomijas regulas (2021/2139) 4.9. panta prasībām

***Izdevumi, kas saistīti ar iepriekšējo gadu kapitālieguldījumu uzturēšanu 2022. gadā.

Apgrozījums

Saskaņā ar izsniegto licenci AS “Augstsprieguma tīkls” ir Latvijas vienīgais elektroenerģijas pārvades sistēmas operators. Elektroenerģijas pārvade ir regulēts sabiedriskais pakalpojums, attiecīgi AST ieņēmumi un peļņa veidojas atbilstoši “Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikai” (Metodika). Atbilstoši Metodikai, pārvades sistēmas operators lieto izmaksu attiecināšanas modeli, kas saskaņots ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju (turpmāk arī — SPRK), sabiedrības peļņu veido atļautie ieņēmumi, kas sedz ar pārvades pakalpojumiem saistītās ekonomiski pamatotās izmaksas. Atbilstoši izmaksu attiecināšanas modelim, kas saskaņots ar SPRK, visas sabiedrības izmaksu un ieņēmumu pozīcijas iekļautas elektroenerģijas pārvades tarifā, attiecīgi visi Sabiedrības ieņēmumi un darbības izmaksas attiecināms uz elektroenerģijas pārvades pakalpojumiem. Elektroenerģijas pārvade (NACE kods 35.12) ir ietverta Taksonomijā un tai ir izstrādāti tehniskās pārbaudes kritēriji (piemēram, starpsavienota sistēma), tādējādi AS “Augstsprieguma tīkls” saimnieciskā darbība ir Taksonomijai piederīga darbība (100%) atbilstoši regulai 2021/2139 (4.9. punkts). Taksonomijai piederīgais apgrozījums noteikts atbilstoši ieņēmumu apjomam Sabiedrības 2022. gada finanšu pārskatā. AST nav citu ieņēmumu, kā vien no elektroenerģijas pārvades gūtīe ieņēmumi, tādēļ viss uzņēmuma apgrozījums uzskatāms par atbilstīgu Taksonomijas kritērijiem. Detalizēta informācija par

Sabiedrības grāmatvedības politiku ieņēmumu uzskaiti atbilstoši Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem sniegta Sabiedrības 2022. gada finanšu pārskatā, pielikumā Nr. 2.11.

Kapitālieguldījumi

Sabiedrība veic kapitālieguldījumus elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvos saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātu attīstības plānu 10 gadu periodam. 2022. gadā ieguldījumi pārvades sistēmā veikti saskaņā ar “Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu 2022.-2031. gadam”, kas apstiprināts ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas padomes 2021. gada 14.oktobra lēmumu, Sabiedrības valdes un padomes apstiprināto ikgadējo kapitālieguldījumu plānu. Detalizēta informācija par Sabiedrības realizētajiem ieguldījumiem pieejama Sabiedrības 2022. gada finanšu pārskata vadības ziņojumā, kā arī sabiedrības mājas lapā <https://www.ast.lv/lv/content/elektroenerģijas-parvades-sistemas-attistibas-plans>.

Taksonomijai piederīgais kapitālieguldījumu apjoms noteikts atbilstoši Sabiedrības 2022. gada finanšu pārskata 10.1. un 10.2. pielikumā noteiktajam ieguldījumu apjomam 2022. gadā. Kapitālieguldījumi ietver kapitalizētās aizņēmumu un projektu vadības izmaksas. Detalizēta informācija par Sabiedrības grāmatvedības politiku kapitālieguldījumu uzskaiti atbilstoši Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem sniegta Sabiedrības 2022. gada finanšu pārskatā, pielikumā Nr. 2.3.

Koncerns patlaban vēl detalizēti ievieš Taksonomijas prasības, tādējādi nākamajos pārskata periodos plānots arī ieviest “nenodarīt būtisku kaitējumu” un minimālo sociālo aizsargpasākumu izvērtēšanu, lai nodrošinātu kapitālieguldījumu pilnīgu izvērtēšanu attiecībā pret Taksonomijas prasībām.

Informācija par projektiem, kas īstenoti 2022. gadā, veicot atbilstošus kapitālieguldījumus, detalizēti sniegta tabulā:

Projekts	Ieguldījumi 2022. gadā, tūkst. EUR
Taksonomijai atbilstīgi projekti	28 403
Baltijas valstu sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu	11 436
330/110 kV gaisvadu elektropārvades līniju atjaunošana	1 830
110 kV apakšstaciju jaunbūve, atjaunošana un pārbūve	10 077
330/110 transformatoru nomaiņa	4 436
Pārējie projekti	621
Nav attiecināms	3 082
Ieguldījumi kopā	31 485

Darbības izmaksas

Darbības izmaksas atspoguļo mūsu izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora funkciju nodrošināšanai. Darbības izdevumi sedz nekapitalizētas izmaksas, kas saistītas ar uzņēmuma aktīvu uzturēšanu un apkalpošanu un ir nepieciešamas efektīvai un ilgtspējīgai pārvades pakalpojuma nodrošināšanai.

Taksonomijai piederīgās darbības izmaksas noteiktas atbilstoši Sabiedrības 2022. gada finanšu pārskatam un ietver Taksonomijai piederīgo aktīvu uzturēšanai nepieciešamās materiālu un remontu izmaksas, to apkalpošanai nepieciešamās personāla izmaksas, kā arī pārējās Taksonomijai piederīgās saimnieciskās darbības izmaksas, kas netiek kapitalizētas. Detalizēta informācija par Sabiedrības grāmatvedības politiku darbības izmaksu uzskaitē atbilstoši Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem sniegta Sabiedrības 2022. gada finanšu pārskatā, pielikumā Nr. 2.

Pārskats par zaļajiem projektiem

AST ir pirmais elektroenerģijas pārvades sistēmas operators Baltijā, kas emitējis zaļās obligācijas. Obligāciju pirmreizēja emisija tirgū ir nozīmīgs solis AST attīstībā, tajā skaitā zaļo obligāciju emitēšana, kas iet kopsolī ar turpmākā perioda lielajiem kapitālieguldījumu projektiem un virzību uz Baltijas elektrotīklu sinhronizāciju ar Eiropas tīkliem.

Obligāciju emisijas programma tika uzsākta 2021. gada oktobrī, pirmo zaļo obligāciju emisiju veicot 100 milj. EUR apmērā. AS "Augstsprieguma tīkls" obligācijas iekļautas Baltijas parāda vērtspapīru sarakstā un tiek kotētas AS "Nasdaq Riga".

Emitēšanas diena	Atmaksas diena	Kupona likme	Ienesīgums	ISIN	Izmantošanas mērķis	Procesa organizētājs
20.10.2021	20.01.2027	0,5%	0,527%	LV0000802528	Atbilstoši Zaļo Obligāciju ietvaram	Banka: Luminor Konsultē: Cobalt

Saskaņā ar Mātesabiedrības mērķi nodrošināt nepārtrauktu, drošu un ilgtspējīgi efektīvu elektroenerģijas pārvadi visā Latvijā, AST izstrādāja zaļo obligāciju ietvaru, kas paredz nodrošināt piesaistīto līdzekļu izmantošanu videi draudzīgos projektos, kā arī to pārvaldības kārtību un uzraudzību.

Zaļo obligāciju ietvars nosaka vadlīnijas ieņēmumu no obligāciju emisijas izmantošanai ilgtspējīgai attīstībai, zaļo projektu atlases un izvēles procesam, ieņēmumu no obligāciju emisijas pārvaldei un ziņošanai.

Izvērtējot AST zaļo obligāciju ietvaru, tika saņemts neatkarīga eksperta *Standard & Poor's Financial Services LLC* atzinums par tā atbilstību Starptautiskās Kapitāla tirgus asociācijas 2021. gada Zaļo obligāciju principiem.

Atbilstoši Zaļo obligāciju ietvaram projekti iedalāmi trijās grupās:

- atjaunīgā enerģija;

- energoefektivitāte;
- elektroenerģijas pārvades infrastruktūras kvalitāte, drošība un noturība.

Līdz 2021.gada decembrim zaļo obligāciju ietvaros tika apgūti 71 362.1 tūkst. EUR, detalizēta informācija sniegta AST 2021.gada pārskatā <https://www.ast.lv/lv/content/2021-gada-parskats>.

Ievērojot to, ka ES Taksonomijas un Deleģētās regulas nosaka noteiktu kritēriju kopumu (*Avots: Komisijas deleģētā regula (ES) 2021/2139 punkts 4.9. "Elektroenerģijas pārvade un sadale"*), lai noteiktu, kuras darbības sniedz būtisku ieguldījumu klimata mērķu sasniegšanā, pēc minētajiem kritērijiem novērtēti AST realizētie kapitālieguldījumu projekti. Nodrošinot vienotu pieeju, minētie kritēriji un principi ir piemēroti arī attiecībā uz zaļiem projektiem.

Izvērtējot atbilstību Taksonomijas un Deleģētās Regulas kritērijiem secināms, ka AST realizētie transformatoru nomaiņas projekti atbilst Deleģētās regulas (ES) 2021/2139 punkta 4.9. "Elektroenerģijas pārvade un sadale" c) kritērijiem.

Projekti "Transformatoru nomaiņa" tiek realizēti, ievērojot jaudas transformatoru "eko dizaina" prasības (saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK) un dzīves cikla izmaksu aprēķinu. Tādā veidā tiek panākts balanss starp transformatora cenu, zudumu līmeni dzīves ciklā un zudumu izmaksām (transformatori ir efektīvi un netiek pārkapitalizēti).

AST realizēto apakšstaciju pārbūves projektu ietvaros tiek pilnībā nomainītas tajā uzstādītās, savu laiku nokalpojušās iekārtas – jaudas slēdži, atdalītāji, mērmaiņi u.c., kā arī nomainītas tīkla elementu aizsardzības iekārtas esošo elektromehānisko releju vietā uzstādot digitālas un ātrdarbīgas iekārtas ar daudz plašāku funkcionalitāti. Papildus, modernizējot komunikāciju risinājumus, kopsummā tiek nodrošināts, ka pārbūvētā apakšstacija var tikt vadīta ne tikai no darba vietas pašā apakšstacijā, bet arī attālināti no centrālā dispečeru centra, turklāt, dispečeram nepastarpināti saņemot visu nepieciešamo informāciju lēmumu pieņemšanai un rīcībai kā sistēmas normāla darba režīmā, tā arī dažādās ārkārtas situācijās.

Papildus iepriekš minētajām aktivitātēm, apakšstacijas pārbūves rezultātā tiek izbūvēta jauna energoefektīva vadības ēka, kurā izvietotas jaunās releju aizsardzības un dispečervadības sistēmas, kā arī aktualizēti objekta apsardzes un uguns aizsardzības risinājumi.

Izvērtējot atbilstību Taksonomijas un Deleģētās Regulas kritērijiem secināms, ka apakšstaciju pārbūves un atjaunošanas projekti atbilst Deleģētās regulas (ES) 2021/2139 punkta 4.9. "Elektroenerģijas pārvade un sadale" e) kritērijiem: tiek uzstādīts aprīkojums, kura mērķis ir palielināt elektrosistēmas kontrolējamību un novērojamību un pavērt iespējas attīstīt un integrēt atjaunīgos energoresursus. Papildus iepriekš minētajam, secināms, ka apakšstaciju pārbūve un atjaunošana dzīves cikla laikā samazina CO2 emisijas. Aizvietojot novecojušos jaudas slēdžus, atdalītājus, releju aizsardzību un automātiku, dispečervadības iekārtas, tiek panākts, ka šo iekārtu uzturēšanas un atjaunošanas remontu ir jāveic retāk t.i. remontā izdalītās CO2 ekv.t emisijas ir mazākas.

Zaļo obligāciju programmas attiecināmie projekti:

Attiecināmie zaļie projekti	Projekta kategorija atbilstoši Zaļo obligāciju ietvaram	Rādītājs/ Taksonomijā noteiktais kritērijs	Finansējums no ieņēmumiem no zaļajām obligācijām, tūkst.EUR
Transformatoru nomaiņa	ENERGOEFEKTIVITĀTE	Energoieguvums 2022.gadā 3 610 MWh Energoieguvums dzīves cikla laikā 201 583 MWh Ietaupītais CO2 dzīves cikla laikā 221 741.27 (tonnas/gadā)	4 388.2
Apakšstaciju pārbūve un atjaunošana	ATJAUNOJAMĀ ENERĢIJA NEPĀRTRAUKTA, DROŠA UN ILGTSPĒJĪGI EFEKTĪVA ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADE	Zaļajai enerģijai pieejamā kapacitāte	28 907.9
		Vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilgums uz apakšstaciju, CAIDI (h)	
KOPĀ			33 296.1

Lai gan 2022.gadā vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilgums uz apakšstaciju, salīdzinot ar 2021.gadu, ir nedaudz palielinājies, tomēr, vērtējot ilgtermiņā, tas ir samazinājies.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
CAIDI, h	0.83	0.74	0.47	0.54	0.22	0.39
ASAI, %	99.76	99.85	99.94	99.74	100.00	99.99

CAIDI – vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilgums uz apakšstaciju; ASAI - vidējais pārvades pakalpojuma pieejamības indekss